

OBYWATELSKI NOWY ŁAD 2021 r.

0. Płbski Instytut Ekonomiczny w Warszawie

Al. Jerozolimskie 87, 02-001 Warszawa , sekretariat@pie.net.pl

1. Biuro Senatorskie w Olsztynie, Pani Senator Lidia Staroń

ul. Kopernika 45, 10-512 Olsztyn

biuro.senator@interia.pl

2. Biuro Poselskie w Toruniu, Pani Posel Iwona Hartwich

ul. Warszawska 4 L. 8, 87-100 Toruń

iwona.hartwich@sejm.pl

3. Kancelaria Prezydenta w Warszawie, Pan Prezydent Andrzej Duda

listy@prezydent.pl

4. Kancelaria Prezesa Rady Ministrów w Warszawie, Pan Mateusz Morawiecki

kontakt@kprm.gov.pl

5. Senat w Warszawie, Pan Marszałek Tomasz Grodzki

kontakt@senat.gov.pl

6. Rzecznik Praw Obywatelskich w Warszawie, Pan Adam Bodnar

biurorzecznika@brpo.gov.pl

7. Rzecznik Praw Pacjenta w Warszawie, Pan Bartłomiej Chmielowiec
kancelaria@rpp.gov.pl

**8. Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie, Pan Krzysztof
Michałkiewicz**
interwencje@pfron.org.pl

9. Ministerstwo Aktywów Państwowych w Warszawie, Pan Jacek Sasin
map@map.gov.pl
ul. Krucza 36/ Wspólna 6
00-522 Warszawa

10. Ministerstwo Edukacji Narodowej w Warszawie, Pan Przemysław Czarnek
informacja@men.gov.pl
al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa

11. Ministerstwo Finansów w Warszawie, Pan Tadeusz Kościński
kancelaria@mf.gov.pl
ul. Świętokrzyska 12, 00-916 Warszawa

**12. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej w Warszawie,
Pani Małgorzata Jarosińska - Jedynak**
kancelaria@mfi.gov.pl
ul. Wspólna 2/4, 00-926 Warszawa

**13. Ministerstwo Infrastruktury [i Transportu] w Warszawie,
Pan Andrzej Adamczyk**
kancelaria@mi.gov.pl
ul. Chałubińskiego 4/6

14. Ministerstwo Klimatu i Środowiska w Warszawie, Pan Michał Woś
info@klimat.gov.pl
ul. Wawelska 52/54, 00-922 Warszawa

**15. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie,
Pan Piotr Gliński**
ul. Krakowskie Przedmieście 15/17, 00-071 Warszawa
esp@mkidn.gov.pl

16. Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Warszawie,
Pan Wojciech Murdzek
sekretariat.bm@nauka.gov.pl
ul. Hoża 20/ ul. Wspólna 1/3

17. Ministerstwo Obrony Narodowej w Warszawie, Pan Mariusz Błaszczak
kontakt@mon.gov.pl
ul. Al. Niepodległości 218, 00-911 Warszawa

18. Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej w Warszawie,
Pani Marlena Małąg
ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa
info@mrpips.gov.pl / info@mrips.gov.pl

19. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi w Warszawie,
Pan Grzegorz Puda
ul. Wspólna 30, 00-930 Warszawa
kancelaria@minrol.gov.pl

20. Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii w Warszawie,
Pan Jarosław Gowin
Pl. Trzech Krzyży 3/5
kancelaria@mr.gov.pl

21. Ministerstwo Sportu, Pan Piotr Gliński
kontakt@msport.gov.pl
ul. Senatorska 14, 00-082 Warszawa

22. Episkopat Polski w Warszawie w Warszawie, abp Stanisław Gądecki
Skwer Wyszyńskiego 6, 01-015 Warszawa
skep@episkopat.pl

23. Ministerstwo Sprawiedliwości, Pan Zbigniew Ziobro
ul. Al. Ujazdowskie 11, 00-950 Warszawa P-33
kontakt@ms.gov.pl

24. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji,
Pan Mariusz Kamiński
kontakt@mswia.gov.pl

**25. Ministerstwo Spraw Zagranicznych,
Pan Zbigniew Rau**

ul., J. Ch. Szucha 23, 00-580 Warszawa
rzecznik@msz.gov.pl

26. Ministerstwo Zdrowia, Pan Adam Niedzielski

ul. Miodowa 15, 00-952 Warszawa
kancelaria@mz.gov.pl

**27. Centrala Zakładu Ubezpieczeń Społecznych
Departament Ubezpieczeń i Składek**

ul. Szamocka 3/5 01-748 Warszawa
dus@zus.pl

28. POLSKA ORGANIZACJA KULTURALNA, POK

Związek Polskich Artystów Plastyków
Al. Ujazdowskie 45
00-536 Warszawa
zasp@zasp.pl

29. POLSKA ORGANIZACJA SPORTOWA, POS

Gnieźnińska 20/6
91-046 Łódź
pos@pos.org.pl

30. POLSKA ORGANIZACJA RODZINNA, POR

Polska Federacja Związkowa Pracowników Socjalnych i Pomocy Społecznej, PFZPSiPS
ul. Jana Cybisa 7, 02-784 Warszawa, kontakt@federacja-socjalnych.pl

31. POLSKA ORGANIZACJA PRACY, POP

Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych,
ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa, opzz@opzz.org.pl

32. POLSKA ORGANIZACJA EDUKACJI, POE

Związek Nauczycielstwa Polskiego, ZNP
ul. Juliana Smulikowskiego 6/8, 00-389 Warszawa, znp@znp.edu.pl

33. POLSKA ORGANIZACJA FUNDUSZY, POF

Centrala Zakładu Ubezpieczeń Społecznych:
ul. Szamocka 3, 5 01-748 Warszawa, cot@zus.pl

34. POLSKA ORGANIZACJA KOMUNIKACJI, POK

Ogólnopolski Związek Pracodawców Transportu Drogowego
ul. Żelazna 59/132, 00-848 Warszawa, biuro@ozptd.pl

35. POLSKA ORGANIZACJA BUDOWNICTWA, POB

Polski Związek Pracodawców Budownictwa
Kaliska 23/lok. U4, 02-316 Warszawa , sekretariat@pzpb.com.pl

36. POLSKA ORGANIZACJA GOSPODARCZA, POG

Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju, OECD
136, rue de Longchamp 75116 Paris , news.contact@oecd.org

37. POLSKA ORGANIZACJA ROLNICZA, POROL

Krajowy Związek Rolników i Organizacji Rolniczych
ul. Batorego 18, 05-077 Warszawa, biuro@kolkarolnicze.pl

38. POLSKA ORGANIZACJA ZDROWIA, POZ

Ogólnopolski Związek Zawodowy Lekarzy, OZZL
ul. Puławska 38, 02-512 Warszawa, region.mazowiecki@ozzl.org.pl

39. POLSKA ORGANIZACJA FINANSÓW, POFI

Polskie Towarzystwo Ekonomiczne
ul. Nowy Świat 49, 00-042 Warszawa

40. POLSKA ORGANIZACJA ŚRODOWISKA, POŚ

Polskie Towarzystwo Leśne, ul. Bitwy Warszawskiej 1920 r. nr 3, 02-362 Warszawa,
biuro@ptl.pl

41. POLSKA ORGANIZACJA SPRAWIEDLIWOŚCI, POS

Stowarzyszenie Sędziów Polskich „Justitia”, ul. Przyokopowa 33, 01-208 Warszawa,
biuro@iustitia.pl

Witam, przesyłam kolejną petycję w sprawie szeroko pojętej reformy Państwa Polskiego z perspektywy obywateli i rządu. Dziękuję za zapoznanie z programem partii rządzącej i postulatami obywateli, w spełnieniu obietnic wyborczych. Dziękuję za zainteresowanie, zajęcie stanowiska i podjęcie działań.

PETYCJA

Dotyczy: Petycji w sprawie szeroko pojętej reformy Państwa Polskiego z perspektywy Rządu i obywateli:

- I. Petycji sprawie zaspokajania podstawowych potrzeb obywateli, Bezwarunkowego Podstawowego Dochodu Gwarantowanego;**
- II. Rekonstrukcji Państwa i Polskiego Rządu oraz Reformy Państwowej, Nowego Polskiego Ładu**
- III. Reformy Sądownictwa i Psychiatrii;**
- IV. Reformy systemu ubezpieczeń społecznych;**

„Czas na Polski Ład - kompleksową strategię przezwyciężenia skutków pandemii

Najwyższy czas uruchomić strategię, która pozwoli nam dokonać przełomu i odzyskać to, co odebrał nam wirus - poczucie stabilizacji i pewną przyszłość dla naszych dzieci. Dlatego czas na Polski Ład - kompleksową strategię przezwyciężenia skutków pandemii. To nasz plan gospodarczej odbudowy. I nowa nadzieja na dobrą przyszłość.

Program Polskiego Ładu

Zapoznaj się z programem Polskiego Ładu, który składa się z 10 obszarów i dotyczy najważniejszych aspektów w życiu Polaków. To:

- **Plan na zdrowie,**
- **Uczciwa praca-godna płaca,**
- **Dekada rozwoju,**
- **Rodzina i dom w centrum życia,**
- **Polska-nasza ziemia,**
- **Przyjazna szkoła i kultura na nowy wiek,**
- **Dobry klimat dla firm,**
- **Czysta energia-czyste powietrze,**
- **CyberPoland 2025,**
- **Złota jesień życia.**

„Słowo wstępne

30 lat temu Polska przeżyła wielki przełom. Po długich dekadach PRL-u, nasze marzenia o państwie, w którym warto żyć, wreszcie miały zacząć się spełniać. Niestety, były to lata trudne, prowadzące do głębokich podziałów w społeczeństwie i ekonomicznej niemocy. Obietnice III RP szybko okazały się ofertą dla nielicznych, a wielu Polakom nie było dane korzystać z owoców rozwoju. Mimo to cały czas tkwiła w nas wiara, że państwo, autentycznie kierujące się solidarnością i sprawiedliwością społeczną, w końcu stanie się faktem. Ta wiara w 1990 r. uformowała Porozumienie Centrum, a w 2001 r. dała początek Prawu i Sprawiedliwości. Przez lata stanowiła drogowskaz polityki prezydenta Lecha Kaczyńskiego. W latach 2005-2007 Prawo i Sprawiedliwość wprowadziło na nowo do polskiego dyskursu oraz - na miarę ówczesnych możliwości - do polityki społecznej i gospodarczej idee państwa solidarnego. Na właściwy przełom musieliśmy jednak czekać aż do 2015 r. Zmiana, którą przyniosły rządy Prawa i Sprawiedliwości, okazała się rzeczywistym renesansem państwa bliskiego obywatelom. Dzięki sukcesywnej naprawie finansów publicznych, odpowiedzialnej polityce budżetowej i ambitnej polityce społecznej, Polska dołączyła do grona liderów rozwoju. Wysoki wzrost gospodarczy, rosnące płace, stabilizacja finansowa polskich rodzin, redukcja bezrobocia i ubóstwa, a także rekordowa liczba inwestycji w Polskę lokalną - tak dobrego okresu nie mieliśmy w całej historii III RP. Dokładnie w takim momencie zastał nas rok 2020. Nagle naszym marzeniom drogę zagroziła pandemia koronawirusa. To wydarzenie bez wątplenia przejdzie do historii jako jedna z największych katastrof społecznych i gospodarczych w najnowszej historii Europy i świata. Cios był potężny, ale dzięki natychmiastowym i zdecydowanym działaniom udało nam się ochronić fundamenty polskiej gospodarki. Dziś już wiemy, że recesja dotknie Polskę zdecydowanie słabiej niż większość państw Unii Europejskiej. Po roku trudnej i wycieńczającej walki koronawirus wciąż jest zagrożeniem dla tysięcy Polaków. Mimo to, dzięki wysiłkom służb medycznych, mundurowych i personelu niemedycznego oraz szeroko zakrojonemu programowi szczepień, z każdym dniem jesteśmy coraz bliżej powrotu do normalności. I choć nikt nie może przewidzieć, jak długo jeszcze ta walka

potrwa, jedno jest pewne. Najwyższy czas uruchomić strategię, która pozwoli nam dokonać przełomu i odzyskać to, co odebrał nam wirus - poczucie stabilizacji i pewną przyszłość dla naszych dzieci. Państwo nie jest bowiem własnością jednego pokolenia. Polska to dobro wspólne wszystkich obywateli - tych, którzy nam ją podarowali oraz tych, którym przekażemy ją dalej. Pierwsza generacja Polaków urodzonych w wolnej Polsce weszła już dziś w dorosłość. Kończą edukację, rozwijają się zawodowo, zakładają rodziny. I zadają sobie pytanie, jaki będzie los ich najbliższych w postpandemicznym świecie. To właśnie w trosce o nich państwo polskie musi udzielić ambitnej, odpowiedzialnej i stanowczej odpowiedzi. Przed nami nowa dekada wieku - dekada, która może zdecydować o przyszłym losie Polski i Europy w perspektywie kilku kolejnych dziesięcioleci. Dlatego nasz cel jest jasny: jak najszybciej powrócić na ścieżkę wzrostu gospodarczego i kontynuować budowę polskiego państwa dobrobytu. Jeżeli chcemy odzyskać nasze marzenia, musimy działać już dziś. Dlatego czas na kolejny przełom. Czas na Polski Ład - kompleksową strategię przezwyciężenia skutków pandemii. To nasz plan gospodarczej odbudowy. I nowa nadzieja na dobrą przyszłość.

Pięć Fundamentów Polskiego Ładu

7 proc. PKB na zdrowie

Celem jest osiągnięcie średniej wydatków na zdrowie w relacji do PKB w ciągu 6 lat. Na zdrowiu się nie oszczędza, a nowe środki będą przeznaczone na inwestycje, cyfryzację, nowe kadry i nowoczesne terapie. Termin przyjęcia przez Radę Ministrów: wrzesień 2021 r.

Komentarz:

Wniosek jest taki, aby zawężono listę Ministerstw do 14, przyznając po równo 7 proc. PKB, czyli $14 \times 7 =$ ok. 98% budżetu; lub zwiększono liczbę ministerstw do ok. 16, przeznaczając 6% PKB.

Obniżka podatków dla 18 mln Polaków

Wysoka kwota wolna dla wszystkich pracujących Polaków - 30 tys. PLN.

Wprowadzenie wyższej kwoty wolnej od podatku doprowadzi do wzrostu progresywności klina podatkowego - podatki będą niższe dla osób o niskich i średnich dochodach (18 mln beneficjentów zmiany), a bardziej sprawiedliwe dla mających wysokie dochody. Kwota wolna w wysokości 30 tys. PLN oznacza brak podatku od płacy minimalnej. Po takiej zmianie kwota wolna w Polsce osiągnie poziom porównywalny do Niemiec, Francji czy Irlandii. Aby zagwarantować wyższe dochody systemu ochrony zdrowia, zmiany obejmą także wprowadzenie zasad opłacania składek zdrowotnych dla działalności gospodarczych, takich samych jak w przypadku umów o pracę (liniowo do dochodu). Termin przyjęcia przez Radę Ministrów: wrzesień 2021 r.

Inwestycje, które wygenerują 500 tys. nowych miejsc pracy

W chwilach kryzysu państwo musi wziąć na siebie rolę głównego inwestora.

Dzięki emisji obligacji rozwojowych będzie możliwe uruchomienie przez Bank Gospodarstwa Krajowego funduszu, z którego po ustaniu pandemii sfinansujemy odbudowę i modernizację kraju. Te środki - oprócz 770 mld PLN w ramach polityki spójności i funduszu odbudowy - pomogą w osiągnięciu europejskiego poziomu życia. Fundusz da nie tylko impuls rozwojowy, ale także zmieni jakość życia mieszkańców małych, średnich i dużych miast. Termin przyjęcia przez Radę Ministrów: wrzesień 2021 r.

Mieszkanie bez wkładu własnego i dom 70 m2 bez formalności

Przedstawimy program zwiększający dostępność do finansowania własnego mieszkania. Państwo będzie gwarantować do 100 tys. PLN wkładu własnego dla biorących kredyt lub przekaże dofinansowanie w wysokości do 160 tys. PLN dla osób korzystających z mieszkalnictwa społecznego, czy też dla rodzin wielodzietnych (w zależności od liczebności rodziny). Będzie też pomagać w spłacie kredytu po urodzeniu się dzieci maksymalnie do poziomu 100 tys. PLN.
(2) Ponadto, realizacja budynków jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 m2 będzie możliwa bez pozwolenia, kierownika i książki budowy, a jedynie

na podstawie zgłoszenia. Termin przyjęcia przez Radę Ministrów: wrzesień 2021 r.

Komentarz:

Dofinansowywanie osób i rodzin korzystających z mieszkalnictwa społecznego, zdolnych do zaciągnięcia wysokiego kredytu lub spłaty do 200 - 300 tys. jest niesprawiedliwe społecznie wobec biedniejszych obywateli. Zamiast finansować z publicznych pieniędzy elity, można by utworzyć dla każdego obywatela publiczne ubezpieczenie mieszkalne i budowlane, do wykupu własnego mieszkania oraz budowy własnego domu.

Emerytury bez podatku do 2500 PLN

W ramach reformy systemu podatkowego emerytury i renty zostaną podwyższone o wysokość podatku dla świadczeń do poziomu 2500 PLN. To zmiana podnosząca o nawet 2000 PLN rocznie świadczenia dla 65 proc. emerytów. Termin przyjęcia przez Radę Ministrów: wrzesień 2021 r.,¹

Komentarz:

Podniesienie kwoty wolnej od podatku do 2500 zł miesięcznie, oznacza kwotę wolną od podatków nieprzekraczającą 30.000 tys. złotych rocznie.

1 [PNL-14-nowe liczby.indd \(pis.org.pl\)](#)

PLAN NA ZDROWIE

2

7 proc. PKB na zdrowie

Celem jest osiągnięcie średniej wydatków na zdrowie w relacji do PKB w ciągu 6 lat. Na zdrowiu się nie oszczędza, a nowe środki będą przeznaczone na inwestycje, cyfryzację, nowe kadry i nowoczesne terapie.

WYŻSZE WYNAGRODZENIA KADR MEDYCZNYCH

Minimalne wynagrodzenie pracowników medycznych zostanie podwyższone. Przy wzroście nakładów na zdrowie kluczowe będzie także odpowiednie opłacanie specjalistów.

KADRY MEDYCZNE

Wprowadzimy szybką ścieżkę wejścia do zawodu dla pielęgniarek, które mają kwalifikacje, a nie pracują w zawodzie. Udostępnimy atrakcyjne kredyty na start dla medyków po egzaminie specjalizacyjnym lub powrocie z zagranicy.

Dodatkowo będziemy sukcesywnie zwiększać liczbę lekarzy specjalistów.

Planowane jest także dalsze zwiększanie wynagrodzeń młodych lekarzy, w szczególności w dziedzinach priorytetowych, a także wprowadzenie kredytów na studia niestacjonarne oraz stypendiów na studia medyczne i specjalizacje (bezzwrotnych po odpracowaniu w publicznym systemie ochrony zdrowia).

Komentarz:

Uważam, iż brak oddzielenia Ministerstwa Zdrowia od na przykład Ministerstwa Pielęgnacji, Opieki, czy Pielęgniarstwa uniemożliwia tworzenie własnej struktury i systemu, tworzenia na przykład Domów i Ośrodków Pielęgniacyjnych dla młodych oraz starszych, prowadzonych przez kształconą i wykształconą kadrę Pielęgniarek.

FUNDUSZ MODERNIZACJI SZPITALI I FUNDUSZ MEDYCZNY

Program unowocześniania i modernizacji infrastruktury będzie się opierać na przekazywaniu samorządom środków na realizację inwestycji w placówkach opieki zdrowotnej funkcjonujących na ich terenie. Taki mechanizm pozwoli na sprawne przeprowadzanie remontów i dostosowywanie infrastruktury w przychodniach lekarzy rodzinnych i poradniach specjalistycznych. Fundusz Medyczny posłuży finansowaniu drogich terapii, onkologii i realizacji badań nad nowymi terapiami.

AGENCJA ROZWOJU SZPITALI

Utworzymy podmiot odpowiedzialny za opracowanie programów optymalizacyjnych i modernizacyjnych. Agencja będzie również odpowiadać za monitorowanie wdrażanych programów, ewentualne zmiany w procesach rozwoju, modernizacji i restrukturyzacji, a także analizę ich efektów. Zakładamy także stworzenie korpusu menedżerów i zmianę struktury właścicielskiej szpitali.

Komentarz:

Uważam, iż Agencja Rozwoju Szpitali, czy Agencja Zdrowia, powinna zajmować obsługą rozwijających i rozwiniętych szpitali, pogotowiów ratowniczych i izb przyjęć oraz domów i ośrodków zdrowia.

DRUGI ETAP REFORMY SIECI SZPITALI

Głównym elementem reformy sieci szpitali będzie wprowadzenie obowiązkowego monitorowania jakości klinicznej obsługi pacjenta i efektywności zarządzania. Zmienione zostaną kryteria przypisania do sieci szpitali, analiza porównawcza będzie obowiązkowa, a na jej podstawie wyłonieni zostaną liderzy szpitalnictwa.

USTAWA O JAKOŚCI

Wprowadzimy ustawę o jakości, która pozwoli na każdym poziomie systemu ochrony zdrowia zaimplementować mechanizmy akredytacji i monitorowania jakości. Ponadto pozwoli zbudować m.in. krajowy system monitorowania zdarzeń niepożądanych. System ten w wielu krajach, przy zapewnieniu ochrony i bezpieczeństwa osobom zgłaszającym takie zdarzenia, w istotny sposób wpłynął na poprawę rozwiązań dotyczących działalności medycznej i organizacji pracy.

„PROFILAKTYKA 40+”

W tym roku każdy Polak, który ma 40 lat lub więcej będzie mógł otrzymać jednorazowy dostęp do bezpłatnego pakietu badań diagnostycznych. Profilaktyka 40 PLUS zakłada realizację badań w formie pakietów dedykowanych oddzielnie dla kobiet i mężczyzn oraz pakietu wspólnego.

KRAJOWA SIEĆ ONKOLOGICZNA

Pilotaż Krajowej Sieci Onkologicznej przyniósł bardzo obiecujące efekty, dlatego będziemy ją nadal rozbudowywać. Udało się nie tylko przyspieszyć dostęp do lekarza i niezbędnych badań, ale także odnotowano kilkakrotne zwiększenie poprawnych i pełnych pakietów badań, co jest kluczowe we właściwej diagnostyce onkologicznej.

KRAJOWA SIEĆ KARDIOLOGICZNA

Celem jest budowa programu, który umożliwi nielimitowany dostęp pacjentów kardiologicznych do diagnostyki i terapii, koordynację leczenia, wdrożenie programów prewencji pierwotnej i wtórnej, a przez to obniżenie śmiertelności z powodu chorób układu sercowo-naczyniowego, pozostających wciąż głównymi przyczynami zgonów Polaków.

ROZWÓJ NOWOCZESNYCH TECHNOLOGII W SŁUŻBIE ZDROWIA

Stworzymy Centrum Obsługi Pacjenta - pacjent.gov.pl, który stanowić będzie kompleksowe narzędzie obsługi oraz polepszy komunikację z pacjentem, co przełoży się również na poprawę jakości i dostępu świadczeń. Ponadto System Informacji Medycznej (SIM) będzie umożliwiał przekazywanie lekarzowi - za zgodą pacjenta - informacji o związanych z pacjentem zdarzeniach medycznych, a także jego elektronicznej dokumentacji dotyczącej zdrowia. Kolejnym modulem będą zapisy na wizytę u lekarza przez telefon i internet, co umożliwi łatwiejszą rejestrację do specjalistów, a także pozwoli na przesyłanie SMS-owych przypomnień o wizytach, ułatwiających życie milionom pacjentów.

USPRAWNIONA NOCNA POMOC LEKARSKA

Szpitalne od tej pory będą działać na zasadzie trzech etapów kontaktu z pacjentem w ramach nocnej i świątecznej pomocy lekarskiej. Pierwszy poziom to wstępna diagnostyka i e-rejestracja pacjenta; drugi - sieć powiatowych ambulatoriów całodobowych, trzeci - interwencja karetki ratownictwa medycznego i transport do szpitalnego oddziału ratunkowego.

PROGRAM BADAWCZY NAD COVID-19

Zespoły badawcze z najlepszych polskich uniwersytetów i szpitali otrzymają wsparcie finansowe dla prac nad lekami i szczepionkami chroniącymi przed kolejnymi mutacjami wirusa. Dla chorych, którzy wymagają pomocy w rekonwalescencji postcovidowej, realizowany będzie program rehabilitacji.

ZNIESIENIE LIMITÓW U SPECJALISTÓW

Rozszerzymy opiekę ambulatoryjną i zniesiemy limity przyjęć u specjalistów we wszystkich dziedzinach medycyny dla wszystkich Polaków, także u pacjentów poniżej 18. roku życia. Efektem tej zmiany będzie skrócenie kolejek.

UCZCIWA PRACA - GODNA PRACA

3

Obniżka podatków dla 18 mln Polaków - kwota wolna na europejskim poziomie **Podniesiemy kwotę wolną dla wszystkich pracujących Polaków do 30 tys. PLN.** Skutkiem będzie wzrost progresywności klina podatkowego - niższe podatki dla osób o niskich i średnich dochodach. Kwota wolna w wysokości 30 tys. PLN oznacza w istocie brak podatku od płacy minimalnej. Po takiej zmianie kwota wolna w Polsce znajdzie się na poziomie porównywalnym z Niemcami, Francją czy Irlandią. Aby zagwarantować wyższe dochody systemu ochrony zdrowia, zmiany obejmą także wprowadzenie takich samych zasad opłacania składki zdrowotnej dla działalności gospodarczych jak w przypadku umów o pracę (proporcjonalnie do dochodu).

PIERWSZY RAZ OD 12 LAT PODNIESIEMY PRÓG PODATKOWY

Podniesiemy próg podatkowy z 85 tys. do 120 tys. PLN, co pozwoli zatrzymać więcej pieniędzy w kieszeniach przedstawicieli klasy średniej. Od 2019 r. wszyscy podatnicy płacą niższy podatek, bo obniżyliśmy stawkę z 18 do 17 proc., a teraz dochody objęte stawką 32 proc. będą dotyczyły tylko tych uzyskanych powyżej 120 tys. PLN. To oznacza, że z każdej złotówki od kwoty 120 tys. PLN podatek będzie wynosił 32 grosze, a od tej powyżej 85 tys. do 120 tys. - 17 groszy zamiast wcześniejszych 32.

Komentarz:

Progi podatkowe powinny być uzależnione proporcjonalnie od wzrostowej krotności wysokości dochodu. Naprzykład:

- > 30.001 tys. rocznie, 2.501 zł miesięcznie - 3% podatek ryczałtowy i PIT
- > 60.001 tys. rocznie, 5.001 zł miesięcznie - 6% podatek produkcyjny i socjalny
- > 120.001 tys. rocznie, 10.001 zł miesięcznie - 12% podatek dystrybucyjny
- > 250.001 tys. rocznie, 20.101 zł miesięcznie - 15% podatek CIT
- > 500.001 tys. rocznie, 40.201 zł miesięcznie - 30% podatek VAT
- > 1.000.001 ml. Rocznie, 80.401 zł miesięcznie - 60% podatek kastralny

ULGA DLA KLASY ŚREDNIEJ

Ulga w PIT dla osób zatrudnionych na umowę o pracę osiągających roczny dochód w przedziale 70-130 tys. PLN. Dzięki uldze reforma będzie neutralna dla podatników zatrudnionych na umowę o pracę z dochodem od 6 do 10 tys. PLN miesięcznie.

REFORMA WSPARCIA ZATRUDNIENIA

Istniejący w Polsce od ponad 20 lat system wspierania zatrudnienia wymaga unowocześnienia - w ramach planowanej reformy powiatowe urzędy pracy zmienią swoje zadania ukierunkowując działania na wspieranie nie tylko osób poszukujących pracy, ale także pracowników poszukujących możliwości rozwoju i nowych kompetencji i pracodawców poszukujących pracowników. Procedura

rejestracji osób bezrobotnych dla potrzeb ubezpieczenia zdrowotnego zostanie przeniesiona do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, co umożliwi zmniejszenie biurokracji w urzędach pracy. Wojewódzkie urzędy pracy kontynuować będą swoje zadania koordynacji wsparcia dla rynku pracy na poziomie regionalnym - współpracując z uczelniami i ośrodkami szkoleniowymi i wspierając planowanie rozwoju kompetencji pracowników. W ramach nowego podejścia do kształcenia ustawicznego umożliwimy wszystkim chętnym możliwość rozwoju zawodowego i osobistego.

Komentarz:

Obywatele powinni być objęci nie tylko powszechnym gwarantowanym ubezpieczeniem zdrowotnym, ale i innymi związanymi z każdym z Ministerstw. Transformacja Powiatowych Urzędów Pracy w Agencje Pracy w miastach, nie powinno być jedynym rozwiązaniem i rozwiązywać potrzebę istnienia i zastępować potrzebę tworzenia Domów Pracy w wsiach i Ośrodków Pracy w miasteczkach oraz Centrów Pracy i Aktywizacji Zawodowej Pracy w metropoliach dla bezrobotnych i osób dorabiających.

UŁATWIENIE ŁĄCZENIA PRACY Z ŻYCIEM RODZINNYM

Wprowadzimy ułatwienia dla pracy w niepełnym wymiarze godzinowym. Zmienimy definicję osoby bezrobotnej, by zachęcać do aktywizacji zawodowej w niepełnym wymiarze czasu pracy tych, którzy nie mogą podjąć pracy na pełen etat. Będziemy promować takie praktyki szczególnie w administracji publicznej, instytucjach rządowych i spółkach Skarbu Państwa.

UREGULOWANIE PRACY ZDALNEJ

Stworzymy zapis umożliwiający świadczenie pracy z dowolnego miejsca, w ramach wykorzystania sprzętu zapewnionego przez pracodawcę. Dla ułatwienia organizacji pracy zdalnej proponujemy formułę diety lub ryczałtu na pracę zdalną.

ULGA PIT NA POWRÓT Z EMIGRACJI

Dzięki polityce gospodarczej rządu Zjednoczonej Prawicy, w ciągu ostatniej kadencji ponad 100 tys. Polaków wróciło do kraju. Może być ich jednak więcej. Powracający Polacy już od 2022 r. będą mogli wskazać w zeznaniach podatkowych kwotę do opodatkowania niższą o 50 tys. PLN, podobnie w 2023 r.

LIKWIDACJA LUKI W WYNAGRODZENIACH Kobiet I MĘŻCZYŹN

Zobligujemy duże firmy do tego, aby na żądanie pracownika w ciągu 30 dni musiały uzasadnić powód wypłacania określonego wynagrodzenia. Zatrudnieni będą mogli też zażądać informacji o przeciętnych zarobkach osób płci przeciwnej wykonujących takie same lub podobne obowiązki. Dodatkowo wzmocnimy edukację antydyskryminacyjną.

OGRANICZENIA W STOSOWANIU „UMÓW ŚMIECIOWYCH”

Ograniczymy wykorzystanie umów cywilnoprawnych, m.in. dzięki pełnemu oskładkowaniu umów zlecenia z perspektywą wprowadzenia jednego kontraktu na pracę.

Komentarz:

Umowy o dzieło i zlecenie, podobnie jak umowy o pracę, powinny być w zależności od wysokości pensji i czasu pracy oraz rodzaju umowy, opodatkowane ryczałtową podstawą. Na przykład przyjmując stawkę godzinową min. 18,00 zł i minimalne wynagrodzenie 1080 brutto za etat.

Kontrakt (min. 15 min - 30 min. dziennie, 75-150 min. tygodniowo
= 21-42 zł) - x1% = 0,21-0,42 gr.

Umowa zlecenie (min. 1 godz. dziennie, 5 godz. tygodniowo = 90 zł) - x1% = 0,90 gr.

Umowa o dzieło (min. 2-3 godz. dziennie, 10-15 godz. tygodniowo
= 180 - 270 zł) - x1% = 1,8 - 2,7 zł

Umowa o pracę na półetatu (min. 4-6 godz. dziennie, 20-30 godz. tygodniowo
= 360-540 zł) - x1% = 3,6 - 5,4 zł

Umowa o pracę na etacie (min. 8-12 godz. dziennie, 40-60 godz. tygodniowo
= 720 - 1080) - x1%=7,2 -10,8 zł

18 zł za godz. - x 1% = 0,18 zł

36 zł za godz. - x 2% = 0,72 zł

72 zł za godz. - x 4% = 2,88 zł

144 zł za godz. - x 8% = 11,52 zł

GODNA PRACA DLA MŁODYCH

Program ma na celu zwiększenie stabilności zatrudnienia młodych osób przez inwestycje w ich kompetencje i dostarczenie kompleksowego wsparcia zawodowego. Program będzie kierowany do osób poniżej 30. r.ż., a w jego realizację włączone zostaną urzędy pracy we współpracy z instytucjami szkoleniowymi. W pierwszym etapie urzędy pracy będą współpracować z osobami młodymi w procesie planowania dalszej ścieżki kariery, zapewniając profesjonalne doradztwo zawodowe. W drugim etapie każdemu uczestnikowi programu przysługiwać będzie bonus szkoleniowy, który można będzie zrealizować w wybranych instytucjach szkoleniowych w celu podniesienia bądź zmiany kwalifikacji. Realizacja programu zapewni większą stabilność zatrudnienia młodych pracowników dzięki większemu dopasowaniu ich kompetencji do potrzeb rynku pracy oraz zapewnieniu im dostępu do zatrudnienia w zawodach dobrze płatnych i perspektywicznych.

WZMOCNIENIE SZANS ROZWOJOWYCH MNIEJSZYCH MIEJSCOWOŚCI

Stworzymy system zachęt dla firm, aby we współpracy ze strefami ekonomicznymi otwierały swoje filie w mniejszych miastach. Wśród przedsiębiorstw będziemy promować pracę zdalną, aby pracownicy z mniejszych ośrodków mogli znaczną część pracy wykonywać bez potrzeby dojeżdżania. Zaproponujemy partnerstwo inwestycyjne z samorządami w celu powstawania lokalnych centrów pracy zdalnej, w których pracownicy zamieszkujący mniejsze ośrodki będą mogli pracować zdalnie z wykorzystaniem pełnej infrastruktury technologicznej.

DEKADA ROZWOJU

4

500 tys. nowych miejsc pracy

W czasie kryzysu państwo musi wziąć na siebie rolę głównego inwestora. Dzięki emisji obligacji rozwojowych możliwe będzie uruchomienie przez Bank Gospodarstwa Krajowego funduszu, który po ustaniu pandemii sfinansuje odbudowę i modernizację kraju. Te środki - oprócz 770 mld PLN w ramach Polityki Spójności i Funduszu Odbudowy - posłużą do osiągnięcia europejskiego poziomu życia. Fundusz Polski Ład da nie tylko impuls rozwojowy, ale także realnie zmieni jakość życia mieszkańców zarówno dużych, jak też średnich i małych miast. Będzie wspomagał finansowo następujące zadania:

1. Nowoczesna Infrastruktura

rozbudowa sieci autostrad i dróg ekspresowych, rozwój i remont dróg lokalnych, inwestycje w drogi kolejowe, budowa obwodnic, likwidacja niebezpiecznych miejsc

- ponad 2 tys. km nowych dróg ekspresowych i autostrad
- ponad 100 mostów i obwodnic

- przebudowa 50 tys. km dróg, wielu kilometrów chodników lub ścieżek rowerowych, remont miejscowych mostów, tysiące bezpiecznych przejść dla pieszych

2. Transport

nowe i ekologiczne tabory, rozbudowa kolei aglomeracyjnej, inwestycje w porty i centra logistyczne

- tysiące nowych nisko i zeroemisyjnych autobusów wymiany taboru autobusowego

- nowe koleje aglomeracyjne

- rozbudowa strategicznych portów i centrów logistycznych

- 15 tys. km zmodernizowanych dróg kolejowych.

3. Dostępne usługi społeczne

modernizacja placówek medycznych, edukacyjnych sportowych i kulturalnych, rewitalizacja przestrzeni publicznej

- remont i doposażenie 700 małych oddziałów szpitalnych rocznie i 200 większych

- zwiększenie dostępności do opieki medycznej, w tym m.in. setki nowych pracowni specjalistycznych (tomo- grafów, rezonansów)

- budowa żłobków dla 10 tys. dzieci, setki przedszkoli, 54 ponad 4 tys. świetlic oraz remonty w prawie 4 tys. szkół

- rozwój lokalnej infrastruktury społecznej: setki świetlic wiejskich, domów seniora, centrów integracji i domów pomocy

- setki działań z zakresu zazieleniania miast

- wsparcie dla modernizacji 3,6 tys. boisk, centrów sportowych czy ogólnodostępnej infrastruktury fitness

- zwiększenie do 80 proc. dofinansowania na budowę blisko 300 sal gimnastycznych i 100 basenów w gminach, które nie posiadają takich obiektów
- rewitalizacja lub unowocześnienie co najmniej 300 obiektów infrastruktury kulturalnej i turystycznej

4. Cyfrowa Polska

nowa infrastruktura informatyczna, walka z wykluczeniem cyfrowym

- 5G we wszystkich obszarach miejskich i wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych do 2025 r.
- ucyfrowanie wszystkich chętnych samorządów i lokalnych usług publicznych
- setki kilometrów światłowodów umożliwiających szybką transmisję danych
- dokończenie likwidacji białych plam w dostępie do internetu - ponad milion kolejnych gospodarstw domowych mających szerokopasmowy dostęp do internetu

5. Inwestycje w Twój dom

rozbudowa sieci wodno-kanalizacyjnej, budowa lokalnych oczyszczalni, program wymiany źródeł ciepła, fotowoltaika, mała retencja

- tysiące kilometrów nowoczesnej sieci wodno-kanalizacyjnej i kilkaset nowych oczyszczalni
- blisko milion budynków z nowym, ekologicznym źródłem ciepła dzięki programowi Czyste Powietrze
- setki tysięcy domów z dofinansowaną instalacją fotowoltaiczną dzięki programowi Mój Prąd
- setki tysięcy domów z instalacją retencji wody w ramach programu Moja Woda

6. Czysta energia

rozbudowa sieci energetycznej, rozwój technologii OZE, modernizacja ciepłowni:

- setki kilometrów nowoczesnej infrastruktury energetycznej
- 500 mln EUR na inwestycje w farmy wiatrowe oraz infrastrukturę towarzyszącą
- 120 nowych lub zmodernizowanych ciepłowni

Na co przede wszystkim przeznaczone będą Inwestycje z Polskiego Ładu:

5

Wsparcie dla instytucji publicznych i samorządów pozwoli im realizować plany inwestycyjne bez zwiększania zadłużenia. Wsparcie inwestycyjne będzie też impulsem rozwojowym dla całego kraju, który pomoże utrzymać miejsca pracy i złagodzi skutki dekonunktury wywołanej przez pandemię. Dzięki temu Polacy skorzystają na poprawie jakości ich otoczenia, a polskie firmy - główni wykonawcy zadań inwestycyjnych - będą mogły utrzymywać i tworzyć nowe miejsca pracy.

SUBWENCJA INWESTYCYJNA DLA SAMORZĄDÓW

Z powodu zmian w podatku dochodowym mniej środków zostanie w budżetach samorządów, a zamiast tego więcej w kieszeniach Polaków. Ten ubytek zniwelujemy nową subwencją dla samorządów na cele inwestycyjne.

WIELKIE PROGRAMY INFRASTRUKTURALNE

Via Carpatia, Via Baltica, Rail Baltica, rozbudowa Portu Gdańskiego, przekop Mierzei Wiślanej - to tylko wybrane projekty strategiczne, których realizacja po kryzysie pandemicznym stanie się kołem zamachowym gospodarki, dającym nowy impuls rozwojowy. Pomogą utrzymać miejsca pracy i złagodzić skutki dekonunktury wywołanej przez pandemię.

INWESTYCJE KOLEJOWE

W ciągu pięciu lat zbudujemy lub zmodernizujemy 15 tys. kilometrów torów kolejowych w całej Polsce. Ułatwią one korzystanie z transportu kolejowego i wymażą białe plamy komunikacyjne. Program przystankowy umożliwi lokalny rozwój kolei również w mniejszych miejscowościach, które do tej pory były wykluczone komunikacyjnie. Będzie stanowił mocne wsparcie dla lokalnych społeczności.

KOLEJE AGLOMERACYJNE

Dynamiczny rozwój obszarów metropolitalnych w ostatnich latach tworzy coraz większe wyzwanie dla komunikacji zbiorowej. Jednym z dokuczliwych problemów wielu aglomeracji jest brak skoordynowanego i sprawnego transportu zbiorowego. Projekt Kolei Aglomeracyjnych będzie rozwiązaniem tych bolączek.

CENTRALNY PORT KOMUNIKACYJNY

Celem tej inwestycji jest integracja transportu lotniczego, kolejowego i drogowego. Potencjał CPK pozwoli na stworzenie ponad 150 tys. miejsc pracy. Jednocześnie budowa CPK podniesie polski PKB szacunkowo nawet o 3,2 proc. Ta inwestycja to miara wyzwań rozpoczętej dekady.

INWESTYCJE PORTOWE

Transport morski i intermodalny to podstawa łańcuchów dostaw XXI wieku. Budowa Portu Centralnego w Gdańsku, utworzenie dwóch terminali kontenerowych, terminalu off-shore, LNG, przestrzeni dla stoczni i statków pasażerskich, dalsza rozbudowa portów w Szczecinie i Świnoujściu, w tym budowa toru żegludowego do głębokowodnego terminala kontenerowego w Świnoujściu - to cele, które zrealizujemy. Zdolności przeładunkowe polskich portów poprawi również budowa szerokiego toru do portów Trójmiasta.

INFRASTRUKTURA CYFROWA

Dalszy rozwój telekomunikacyjnej sieci dla urządzeń mobilnych przyniesie likwidację białych plam, a cała Polska zyska dostęp do sygnału dającego możliwość wykorzystania sieci 5G. Dzięki zwiększeniu wydatków na Fundusz Szerokopasmowy każde gospodarstwo, urząd czy szkoła zyskają dostęp do szybkiego światłowodowego połączenia teleinformatycznego.

PODWOJENIE LICZBY DRÓG SZYBKIEGO RUCHU DO 2025 R.

W latach 2008-2015 zbudowano oraz wsparto budowę i modernizację 16 854 km dróg wobec ok. 26 000 km w latach 2016-2023. W porównaniu z 2015 r. zwiększyliśmy sieć dróg szybkiego ruchu o ponad 40 proc. W 2025 r. będzie w Polsce ponad dwa razy więcej dróg szybkiego ruchu niż w 2015 r. Dzięki rządowemu programowi wsparcia modernizacja dróg lokalnych przebiega dwukrotnie sprawniej niż za poprzednich rządów.

PEŁNE POŁĄCZENIE MIAST WOJEWÓDZKICH SIECIĄ SZYBKICH DRÓG

Do 2030 r. chcemy dokończyć budowę całej sieci dróg szybkiego ruchu w Polsce, a następnie uzupełniać ją o kolejne odcinki wskazane przez lokalne społeczności. Obok realizowanych prac, jak dokończenie autostrady A1 oraz drogi S19 między Lublinem a Rzeszowem, należy ukończyć budowę wschodniego odcinka A2. Kluczowa dla rozwoju północno-zachodniej Polski jest budowa drogi S10 łączącej Szczecin, Piłę, Bydgoszcz, Toruń i Warszawę, a także S8 między Wrocławiem a Kłodzkiem. Rozpoczniemy też prace na odcinku S19 między Lublinem a Białymstokiem. Wybudujemy zachodnią obwodnicę Szczecina. Będziemy kontynuować rozpoczętą przez rząd PiS budowę drogi S11 ze Śląska do Koszalina i Kołobrzegu. Zainicjujemy również procedurę podnoszenia klas dróg krajowych o znaczeniu subregionalnym, np. DK94 na zachód od Wrocławia.

POŁĄCZENIE MAŁYCH MIAST Z INFRASTRUKTURĄ KOLEJOWĄ

Działania podejmowane przez rząd Prawa i Sprawiedliwości od 2015 r. służą rozwijaniu i przywracaniu infrastruktury kolejowej, likwidowanej przez poprzednie rządy zwłaszcza w powiatach. Kontynuacją tych działań będzie rozszerzenie połączeń do mniejszych lokalizacji przez dodanie do dotychczasowych połączeń kolejowych uzupełniających tras autobusowych, będących w gestii PKP. W tym celu w kolejnych latach przeznaczymy 70 mln PLN rocznie na świadczenie usług transportu między funkcjonującymi stacjami kolejowymi a miejscowościami w ich

okolicy. Zapewni to mieszkańcom terenów małych miast i wsi swobodny dostęp do komunikacji kolejowej. W ramach tego samego biletu pasażer będzie mógł dojechać do wybranej stacji kolejowej oraz dalszej, mniejszej lokalizacji autobusem uzupełniającym trasę pociągu. W ten sposób wykluczone i niedostępne dotychczas miejscowości zostaną włączone do infrastruktury kolejowej w Polsce.

Komentarz:

Stworzenie ubezpieczenia transportowego, komunikacyjnego, z którego może każdy obywatel korzystać w postaci dopłat czy refundacji przejazdów, mogło by rozwiązać problem likwidacji połączeń między nieekonomicznymi trasami i liniami autobusów.

POLONIZACJA ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Chcemy, aby rynek zamówień publicznych mocniej otwierał się na rodzime MŚP. W tym celu przyjmujemy Politykę Zakupową Państwa, której celem będzie nadanie pożądanego kierunku działaniom zakupowym zamawiających, zwłaszcza przez promocję wzrostu potencjału wykonawców należących do tego sektora. Ponadto wprowadzimy przepisy tworzące polski system certyfikacji wykonawców zamówień publicznych. Ograniczy to obowiązki formalne związane z udziałem w postępowaniach oraz przyspieszy procedury zakupowe. Dzięki temu powstanie system, który będzie sprzyjał przede wszystkim przedsiębiorcom posiadającym realny potencjał zbudowany na lokalnych zasobach. Będziemy kontynuować kierunek obrany w nowym Prawie zamówień publicznych, które weszło w życie w tym roku i wzmocniło pozycję MŚP, m.in. dzięki wprowadzeniu katalogu klauzul obowiązkowych i zakazanych, ograniczeniu wysokości i zakresu kar umownych czy wprowadzeniu obowiązku częściowych płatności i zaliczek w dłuższych umowach.

DROGI WODNE

Dzięki rozwojowi dróg wodnych będzie możliwe wykorzystanie głównych zalet transportu śródlądowego. Jedną z nich jest znaczące odciążenie ruchu drogowego.

MODUŁOWE CENTRA LOKALNEJ WSPÓLNOTY

Wprowadzimy program dofinansowania budowy centrów lokalnej wspólnoty na bazie wcześniej stworzonego planu modułowego. Budownictwo modułowe, dzięki nowym technologiom, jest coraz bardziej doceniane. Prefabrykowane moduły to już nie tylko synonim architektury tymczasowej, ale budynków użyteczności publicznej, takich jak szkoły, przedszkola czy hotele. Największym atutem budownictwa modułowego jest szybki czas realizacji inwestycji, ale także zmiana funkcji, które pełnią budynki samorządowe. Gminy będą miały możliwość dostosowania funkcjonalności budynków do potrzeb lokalnej społeczności, np. koncentrując się na tym, by było to miejsce spotkań, aktywizacji społecznej i przedsiębiorczości. Budynek ten będzie mógł ulegać zmianom po jakimś czasie wraz ze zmianami społeczności lokalnej, co będzie wymagać mniejszych nakładów inwestycyjnych, a jego modyfikacja, co istotne, będzie prostsza niż w przypadku budownictwa tradycyjnego.

ODBUDOWA PAŁACU SASKIEGO

W 2023 r. rozpoczniemy odbudowę Pałacu Saskiego, realizując tym samym polityczny testament Lecha Kaczyńskiego, który jako prezydent Warszawy zainicjował starania na rzecz tego dzieła. Rekonstrukcje fasad budynków przywrócą stan z sierpnia 1939 r., natomiast wnętrza będą użytkowe i nowoczesne.

GRANTY NA INFRASTRUKTURĘ DLA GMIN INWESTUJĄCYCH W BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

Gminy, które zaangażują się w budowę mieszkań komunalnych lub w ramach SIM, TBS (w tym na zasadach „lokal za grunt”), będą mogły uzyskać dodatkowe wsparcie na inwestycje towarzyszące (np. budowa dróg, kanalizacji, szkół, przedszkoli). Za każde zrealizowane przedsięwzięcie mieszkaniowe gmina otrzyma grant na pokrycie 10 proc. takiej inwestycji towarzyszącej.

KRAJOWY FUNDUSZ REWITALIZACJI

Wdrożymy fundusz finansujący gminne programy rewitalizacji (także miejskich kamienic). Procedura pozyskiwania środków z KFW będzie bardzo prosta. Najpierw gminy będą występować z wnioskami o dotacje na dofinansowanie inwestycji, m.in. mieszkaniowych, infrastrukturalnych i środowiskowych. Po zrealizowaniu określonych celów dotacje będą przekształcane w bezzwrotne granty.

KATALOG STANDARDÓW URBANISTYCZNYCH

Chcemy, aby miasta i wsie były dla mieszkańców naprawdę przyjazne. Dlatego wprowadzimy nowe, powszechnie obowiązujące standardy urbanistyczne, które zagwarantują dostęp do podstawowych usług społecznych, takich jak szkoły, przedszkola czy tereny zielone. Przedstawimy katalog uwzględniający różnorodną specyfikę poszczególnych miast i wsi. Będzie on stosowany przy opracowywaniu zasad zabudowy i zagospodarowania terenów.

LOKAL ZA GRUNT

„Lokal za grunt” to nowa możliwość współpracy samorządów z inwestorami. W tym modelu inwestor może pozyskać od samorządu grunt pod inwestycję w zamian za prawa do części wybudowanych lokali. Otrzymane lokale mieszkalne gmina będzie mogła przeznaczyć na potrzeby rodzin, które nie są w stanie kupić lub wynająć mieszkania po cenach rynkowych, a w przypadku lokali użytkowych - otworzyć w nich np. przedszkole czy punkt aktywności lokalnej. Podobne rozwiązania funkcjonują w wielu państwach, np. USA, Szwajcarii, Wielkiej Brytanii, Holandii. Poza zwiększeniem dostępności mieszkań regulacja ta przyczyni się do zmniejszenia rozwarstwienia społecznego i segregacji przestrzennej.

CYFRYZACJA PROCEDUR INWESTYCYJNO-BUDOWLANYCH

Jednym z największych wyzwań, ale jednocześnie szans w dziedzinie budownictwa, jest obecnie cyfryzacja procesu budowlanego. Rząd wspólnie z Głównym Urzędem Nadzoru Budowlanego przygotował pakiet rozwiązań wprowadzających ułatwienia cyfrowe do ustawy Prawo Budowlane, w tym możliwość składania określonych dokumentów w procesie inwestycyjno-budowlanym w postaci elektronicznej. Cyfryzacja procesu budowlanego umożliwi jego unowocześnienie, uproszczenie i przyspieszenie. Cyfryzacja wpłynie też na przejrzystość w ustalaniu kolejności rozpatrywania poszczególnych spraw urzędowych. Postępująca cyfryzacja administracji i branży budowlanej zaczną ze sobą współgrać, wywołując efekt synergii - spójnego, nowoczesnego podejścia do przebiegu procesu inwestycyjnego.

NOWA JAKOŚĆ W SPÓŁDZIELNIACH MIESZKANIOWYCH

Spółdzielnie mieszkaniowe obejmują dziś ok. 4 mln mieszkań. To wielki potencjał, który trzeba rozwinąć. Dlatego zapewnimy spółdzielcom większe prawa w procesach decyzyjnych. Wprowadzimy kadencyjność prezesów i zarządów oraz zasadę ich wybierania przez wszystkich członków spółdzielni (a nie np. tylko przez radę nadzorczą). Zagwarantujemy również większą transparentność funkcjonowania spółdzielni przez rozszerzenie prawa członków do informacji o jej działalności.

SPOŁECZNA AGENCJA NAJMU

Bezpieczny najem z czynszem w przystępnej cenie zbyt długo był tylko marzeniem. Pora wreszcie to zmienić. Agencje najmu to instytucje, które dzięki preferencyjnym rozwiązaniom podatkowym oraz gwarancji długookresowej umowy będą mogły dzierżawić lokale z rynku po niższych cenach, a następnie wynajmować je wskazanym przez gminę lokatorom. Beneficjenci otrzymają dodatkowo dopłatę do czynszu w ramach programu Mieszkanie na Start.

WSPARCIE DLA MONTAŻU INSTALACJI OZE W BUDYNKACH WIELORODZINNYCH

Zaoferujemy wsparcie, które sprawi, że instalacje OZE w budynkach wielorodzinnych będą bardziej opłacalne. Podobną pomoc finansową skierujemy także do wspólnot mieszkaniowych.

SPOŁECZNE INICJATYWY MIESZKANIOWE (SIM)

SIMy to nowy filar programu mieszkaniowego. Powstające w całej Polsce z udziałem gmin i Krajowego Zasobu Nieruchomości spółki staną się wehikułem budowy nowoczesnych mieszkań na wynajem o umiarkowanym czynszu.

PRZECIWDZIAŁANIE ROZPROSZENIU ZABUDOWY

Aby standard urbanizacyjny w Polsce faktycznie się podniósł, potrzebujemy oparcia planu ogólnego na precyzyjnej i racjonalnej strategii rozwoju. Nowe inwestycje na podstawie indywidualnych decyzji administracyjnych będą możliwe wyłącznie w ramach uzupełniania istniejącej zabudowy, z dostępem do drogi, na terenach w pełni wyposażonych w niezbędne media i spełniających ustawowe wymagania dostępności do obiektów infrastruktury społecznej. Zwiększenie zwartości zabudowy przyczyni się do zmniejszenia nakładów na transport przy realizacji nowych inwestycji, zminimalizuje koszty wyposażenia w niezbędną infrastrukturę techniczną i poprawi warunki bytowe mieszkańców.

REFORMA PLANOWANIA I ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Dzięki zmianie ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, od 2025 r. każda gmina w Polsce będzie dysponowała planem ogólnym, powiązany ze strategią rozwoju. Plan w elastyczny sposób będzie określał ramy lokalizacyjne dla nowej zabudowy, uwzględniając istniejące potrzeby rozwojowe gmin. Szczegółowe rozstrzygnięcia zapadną na poziomie planu zabudowy, a także zintegrowanych projektów inwestycyjnych, w ramach których

możliwe będzie zawarcie partnerstwa publiczno-prywatnego w zakresie podziału obowiązków inwestycyjnych między gminą i inwestorem.

WPROWADZENIE WŁASNOŚCI WARSTWOWEJ

W wielu miejscach w Polsce mamy dużo niewykorzystanej przestrzeni, szczególnie w dużych miastach. Chodzi m.in. o tereny nad liniami kolejowymi, które są bardzo atrakcyjne, ale na których przeprowadzenie inwestycji w zabudowę jest bardzo trudne. Obecne uregulowania prawne wykluczają też możliwość sprzedaży powierzchni nad torami, co skutkuje niemożliwością wykorzystywania tych terenów do rozwoju miast i pozbawia PKP S.A. możliwości zarobku. Prawo własności warstwowej, w różnych formułach występuje w regulacjach prawnych innych państw europejskich (np. w Niemczech, Szwecji, czy Francji). Dzięki rozwiązaniom prawnym proces inwestycyjny w wielu miastach zostanie uproszczony m.in. dzięki możliwości łatwiejszego finansowania.

RODZINA I DOM W CENTRUM ŻYCIA

6

Mieszkanie bez wkładu własnego

Program zwiększający dostępność do finansowania własnego mieszkania obejmie trzy grupy klientów: tych, którzy chcą mieć swoje pierwsze mieszkanie z rynku pierwotnego, tych, którzy szukają go na rynku wtórnym, społecznym, a także tych, którzy chcą wybudować dom. Wkład własny dla polskich rodzin gwarantowany, zapewniany lub spłacany przez państwo rozwiąże najważniejszy problem młodych rodzin oraz rodzin wielodzietnych, czyli posiadanie własnego mieszkania. Państwo będzie gwarantować maksymalnie 100 tys. PLN wkładu własnego dla biorących kredyt lub oferować dofinansowanie w wysokości do 160 tys. PLN dla osób korzystających z mieszkalnictwa społecznego czy też rodzin wielodzietnych (w zależności od liczebności rodziny). Łącznie z programu „Mieszkanie bez wkładu własnego” będzie mogło skorzystać około 80 tys. rodzin rocznie. Instrument skierujemy do osób od 20. do 40. roku życia. Wysokość otrzymanego finansowania będzie uzależniona od liczby dzieci w rodzinie - 20 tys. PLN w przypadku drugiego dziecka, 60 tys. PLN - trzeciego, 20 tys. PLN - każdego kolejnego. Aby zmniejszyć ryzyko wzrostu cen, zostanie wprowadzony poziom ceny maksymalnej za 1 m² nieruchomości, która będzie kwalifikować się do programu.

Komentarz

Program skierowany jest tylko do rodzin z dziećmi, a nie również do członków rodziny, zamieszkujących z rodziną, zawężenie grupy do osób między 20-40 rokiem życia, ogranicza dostęp ale i zawęża potencjalną grupę oraz obniża koszt takiej obietnicy. Jest to dyskryminacja innych obywateli, na których koszt mają być finansowane wyróżnione elity społeczne.

MÓJ DOM 70M² - BEZ ZBĘDNYCH FORMALNOŚCI

Po sukcesie budowy małych domków rekreacyjnych tylko na podstawie zgłoszenia czas na kolejny krok w stronę budownictwa bardziej przyjaznego obywatelom. Wprowadzimy nowe przepisy regulujące budowę małych domów mieszkalnych. Realizacja budynków jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 m² będzie możliwa bez pozwolenia, kierownika i książki budowy, a

jedynie na podstawie zgłoszenia. Oznacza to skrócenie procesu budowlanego nawet do kilku tygodni i oszczędności co najmniej kilku tysięcy PLN dla inwestora.

POWSZECHNY I BEZPŁATNY DOSTĘP DO BADAŃ PRENATALNYCH

Zapewnimy dostęp do diagnostyki prenatalnej dla wszystkich kobiet w ciąży.

Obecnie działający Program Badań Prenatalnych skierowany jest tylko do kobiet przynależących do grupy ryzyka. Rozszerzenie bezpłatnej diagnostyki na wszystkie kobiety w ciąży pozwoli obniżyć śmiertelność okołoporodową, a także umożliwi wczesne leczenie chorób dzieci już w łonie matki.

DARMOWA SZCZEPIONKA PRZECIWKO HPV

Wirus HPV jest najczęstszą przyczyną występowania raka szyjki macicy. W Polsce w ciągu roku diagnozuje się ten nowotwór u ok. 3,5 tys. kobiet, z których niestety około połowa umiera. W takiej sytuacji państwo nie może być bezczynne, dlatego zagwarantujemy darmową szczepionkę przeciwko HPV.

ROZSZERZENIE PROGRAMU MALUCH+

Tworzenie i utrzymywanie przykładowych żłobków to nie tylko standard społeczny, ale wręcz cywilizacyjny. W ramach programu „Maluch+ utworzymy nową, osobną ścieżkę dla firm, instytucji rządowych i samorządowych, będących dużymi pracodawcami (powyżej 250 pracowników), aby wspierać takie inicjatywy.

KORZYSTNIEJSZE ROZLICZANIE PODATKÓW DLA MAŁŻEŃSTW

Zaproponujemy zmiany w zakresie wspólnego rozliczania małżonków. Podatnicy będą mogli rozliczyć się razem ze współmałżonkiem już w roku zawarcia małżeństwa, a nie dopiero w roku kolejnym. Ta znaczna korzyść podatkowa będzie wiązać się ze zmniejszeniem dochodów dla sektora finansów publicznych o ok. 100 mln PLN.

WIĘKSZA ELASTYCZNOŚĆ PRACY DLA RODZICÓW

Łączenie obowiązków zawodowych z opieką nad dziećmi nie jest łatwe. Aby to zmienić wprowadzimy rozwiązania prawne, które przyniosą ulgę pracującym rodzicom. W przypadku, gdy rodzice nie będą mieli dostępu do usługi instytucji opiekuńczych, oboje uzyskają większą elastyczność w wykonywanej pracy. Pracodawca będzie zobowiązany zgodzić się na wykorzystanie przynajmniej jednego z trzech instrumentów: (1) świadczenia pracy w formie telepracy bądź pracy zdalnej, (2) pracy w zmniejszonym wymiarze godzin lub (3) przesunięcia godzin rozpoczynania i kończenia pracy. Wybór instrumentu pozwalającego na

uelastycznienie pracy młodych rodziców będzie uzależniony od charakteru wykonywanej pracy oraz dokonany w formie porozumienia pracodawcy z pracownikiem.

SPERSONALIZOWANE WSPARCIE MŁODYCH MATEK PRZEZ URZĘDY PRACY

Na poziomie urzędów pracy stworzymy ścieżki wsparcia kobiet przebywających na urlopie macierzyńskim lub wychowawczym. Pracownik urzędu pracy (doradca zawodowy) skontaktuje się z młodą mamą, aby zdobyć informacje o jej sytuacji zawodowej oraz planach na przyszłość. Następnie zaoferuje wsparcie w planowaniu dalszej ścieżki kariery - np. możliwości powrotu do pracy, gotowości do przekwalifikowania się. Urzędy pracy będą skoncentrowane na aktywizacji kobiet w sektorach, które pozwalają na częstszą pracę z domu i łączenie obowiązków rodzinnych z pracą (np. IT, usługi profesjonalne). W tym zakresie urzędy pracy będą organizować szkolenia połączone z opieką nad dziećmi.

CENTRUM DZIECKA I RODZINY

Centrum Dziecka i Rodziny (CDR) będzie nową jednostką systemu oświaty, wspomagającą rozwój dzieci, osób uczących się oraz rodzin oczekujących lub wychowujących dzieci. CDR-y powstaną z przekształcenia publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Do ich podstawowych zadań będzie należało prowadzenie oceny funkcjonalnej dzieci i osób uczących się, w tym uczniów, słuchaczy, studentów i osób dorosłych w kształceniu ustawicznym.

Przygotowanie oferty dla rodzin w zakresie rozwijania kompetencji wychowawczych i wspierania rozwoju swoich dzieci (warsztaty, kursy). Ponadto CDR-y będą udzielały także konsultacji i zapewnią doradztwo specjalistów z innych sektorów (asystentów rodziny, pracowników socjalnych).

Komentarz

W obietnicy wyborczej brakuję Poradni dla osób starszych, seniorów, którzy wymagają badań i oceny, opinii, skierowania o konieczności pobytu w Domu Starości.

TOŻSAMOŚĆ POLSKIEJ RODZINY

Opracujemy nową umowę międzynarodową - konwencję o prawach rodziny. Jako Zjednoczona Prawica udzielimy poparcia dla wniosku Prezydenta Andrzeja Dudy w sprawie zmian w prawie oświatowym, zgodnie z którymi działalność wszelkich organizacji i stowarzyszeń na terenie szkoły będzie wymagała nie tylko zgody dyrekcji szkoły, lecz także akceptacji ze strony rodziców. Ponadto uruchomimy w ramach Narodowego Instytutu Wolności nowy program wsparcia organizacji prorodzinnych oraz poradni (poradnictwo rodzinne).

USPRAWNIENIE MEDIACJI SĄDOWYCH

Mediacja jest ważnym narzędziem utrzymywania ładu społecznego i pokojowym sposobem dochodzenia do porozumienia, dlatego wprowadzimy instytucję sędziego koordynatora ds. mediacji w sądach rejonowych, a także wprowadzimy obowiązkowe spotkanie informacyjne w niektórych kategoriach spraw oraz zatwierdzanie ugód zawartych przed mediatorem przez sąd z urzędu w terminie do 30 dni.

Komentarz

Rząd w dalszym ciągu nie przywraca powojennej funkcji Sędziów Pokoju i Kolegów, którzy mogli by zajmować się drobnymi sprawami i szkodami w kwocie 5.000-10.000 tys., próbując polubownie z pomocą mediacji załatwiać sprawy karne i cywilne, odciążając tym samym Sąd.

ŻŁOBEK W KAŻDEJ GMINIE

Każda gmina, która będzie chciała zorganizować żłobek na swoim terenie otrzyma dotację na jego budowę. Wsparcie będzie realizowane z programu inwestycyjnego w ramach Polskiego Ładu. Dzięki temu powstanie nawet kilkaset nowych żłobków w całej Polsce.

OCHRONA DZIECI I RODZINY

Ochrona najbardziej bezbronnych członków naszego społeczeństwa - dzieci, wymaga stanowczej reakcji. Dlatego wprowadzimy kary, które będą odstraszać przed wykorzystywaniem i krzywdzeniem nieletnich - w tym karę najbardziej surową, bezwzględnego dożywotniego pozbawienia wolności. Ochrona dzieci i młodzieży to również skuteczna egzekucja ich praw, dlatego wprowadzone zostaną alimenty natychmiastowe ustalone procentowo. Zadbamy także o jasne reguły trwania obowiązku alimentacyjnego.

KAPITAŁ OPIEKUŃCZY

Wprowadzimy dodatkowy instrument finansowy dla rodziców. To w sumie 12 tys. PLN, które rodzice będą mogli elastycznie wykorzystać na pokrycie kosztów opieki nad drugim dzieckiem pomiędzy 12. a 36. miesiącem życia. Rodzice sami wybiorą wariant: po 1000 PLN miesięcznie przez rok czy po 500 PLN miesięcznie przez dwa lata. Sami też zdecydują, na co spożytkują te środki.

Komentarz

Kapitał opiekuńczy, nie rozwiąże problemu niskiej diety w Polsce i Europie. Podstawowy problem tkwi w niestabilności pracy i dochodów, brak stałego utrzymania i zabezpieczenia każdego obywatela Polski.

Decyzja o dziecku, musiała by się wiązać podobnie jak przy programie 500 + na każde dziecko z długotrwałą gwarancją, dodatkowym wsparciem na wychowywanie dzieci między 1-18 lat, czy do 25 r. życia podczas studiów.

POLSKA - NASZA ZIEMIA

7

Radykalne uproszczenie dla rolników

Przygotujemy ustawę, która uwolni wiejską działalność gospodarczą. Dla małych rolników zmniejszymy wymagania biurokratyczne, w tym dotyczące rejestracji urzędzeń rolnych.

WIĘKSZA SWOBODA PRACY ROLNICZEJ

Pewne rodzaje prac w gospodarstwie przy wykorzystaniu maszyn rolniczych muszą być wykonywane w bardzo wczesnych lub bardzo późnych porach dnia lub wręcz nocy. Wprowadzone zostaną nowe normy regulujące takie działania. Opiniowanie i podejmowanie decyzji o zezwoleniu na przedsięwzięcia wpływające na środowisko rolnicze (wiejskie) zostanie przeniesione ze szczebla samorządowego na wyższy (w zależności od skali oddziaływania - wojewódzki lub krajowy).

4 <http://polskilad.pis.org.pl/uploads/asset/store/60520d4e33b21.png>

43z275

JESZCZE WIĘKSZY ZWROT AKCYZY ZA PALIWO ROLNICZE

Zwiększymy stawkę dopłat za paliwo rolnicze ze 100 PLN za 1 ha - do 110 PLN za 1 ha. Przedstawimy także nowy system rozliczeń, wygodny dla rolnika i tańszy dla państwa.

WIĘCEJ ZIEMI DLA ROLNIKÓW

Stworzymy centralny system informatyczny katalogujący zasób państwowej ziemi. KOWR zarządza w przybliżeniu 1,4 mln ha ziemi państwowej, z czego pozostało ok. 200 tys. ha do rozdysponowania na dzierżawę. Katalog pozwoli szybciej udostępnić ziemię rolnikom, wskazywać nowe tereny inwestycyjne oraz identyfikować podmioty bezumownie gospodarujące na państwowej ziemi.

USTAWA O RODZINNYM GOSPODARSTWIE ROLNYM

W nowej ustawie wzmocnimy prawną ochronę gospodarstw rodzinnych. Ujmiemy w niej definicję gospodarstwa rodzinnego dopasowaną do dzisiejszych realiów prowadzenia działalności. Pozwoli to nadać takim gospodarstwom właściwą rangę oraz ograniczyć problemy spadkowe. Zniknie także konieczność zbywania gospodarstwa przed przejściem na emeryturę. Wprowadzimy również pierwszeństwo dla gospodarstw rodzinnych w korzystaniu z programów wsparcia.

UWOLNIENIE ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO (RHD)

Obecne przepisy pozwalają sprzedawać w formie RHD tylko na terenie województwa, w którym odbywa się produkcja albo na terenie sąsiedniego województwa. Zmienimy te przepisy na korzyść rolników, wprowadzając również możliwość sprzedaży wysyłkowej w ramach RHD na terenie całej Polski i tworząc program wsparcia KOWR.

JEDNO CYFROWE OKIENKO DLA ROLNIKA

Przeprowadzimy cyfryzację całego procesu obsługi rolnika. W wersji online będzie można m.in. obsługiwać wnioski o dopłaty bezpośrednie, podatki za ziemię. Znacznie podniesie to komfort realizacji spraw urzędowych oraz pozwoli oszczędzić czas.

ELASTYCZNY PROW DLA MAŁYCH I ŚREDNICH GOSPODARSTW

W PROW pojawią się zachęty finansowe dla tych rolników, którzy zdecydują się na wprowadzanie w swoich gospodarstwach określonych elementów nowych technologii, redukujących koszty funkcjonowania gospodarstwa - m.in. rolnictwa precyzyjnego.

PROGRAM ROZWOJU MIEJSCOWOŚCI POPEGEEROWSKICH

W ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych uruchomiono specjalne środki na inwestycje w miejscowościach popegeerowskich. Poprawią one stan otoczenia oraz przyczynią się do podniesienia jakości życia mieszkańców tych terenów. Działania te będą kontynuowane w kolejnych latach.

ZACHĘTY DO SPÓŁDZIELCZOŚCI ROLNEJ

Stworzymy system zachęt dla spółdzielczości rolnej w różnych obszarach - od ochrony środowiska, przez prawo budowlane, na kolejnych zachętach podatkowych skończywszy.

MONITORING UPRAW ROLNYCH PRZECIWDZIAŁAJĄCY SUSZY

Stworzony zostanie satelitarny system monitoringu upraw rolniczych na terenie całego kraju. Teledetekcja pozwoli administracji oraz rolnikom indywidualnym m.in. na bieżący monitoring i dostarczanie informacji o potencjalnych zagrożeniach i stratach w produkcji roślinnej.

KODEKS ROLNY

Kolejnym krokiem po ustawie o rodzinnych gospodarstwach rolnych będzie opracowanie i przyjęcie Kodeksu rolnego. Nowy akt kompleksowo ureguluje generalne zasady i podstawowe prawa dotyczące gospodarowania rolnego.

ROZWÓJ SIECI MANUFaktur SPOŻYWCZYCH

Poza utrzymaniem wsparcia dla dużych przetwórców będziemy też wspierać mniejszych producentów, np. manufaktury spożywcze jako miejsca sprzedaży produktów dostarczonych bezpośrednio z gospodarstw rolnych. Wykorzystamy w tym celu doświadczenia i wnioski z wdrażania podobnych programów w ramach PROW.

PASZPORTYZACJA POLSKIEJ ŻYWNOŚCI

Zbudujemy cyfrowy system pozwalający na identyfikowanie żywności „od pola do stołu”. Umożliwi on mniejszym gospodarstwom zajęcie lepszej pozycji konkurencyjnej w łańcuchu dostaw, dzięki prostym rozwiązaniom wskazującym na wysoką jakość i bezpieczeństwo produkowanej przez nich żywności lub surowców. System uprości także formalności związane z raportowaniem informacji o produkcji w gospodarstwie rolnym.

SPÓŁDZIELNIE ENERGETYCZNE ROLNIKÓW

Spółdzielnie energetyczne to szansa osiągnięcia niezależności energetycznej na poszczególnych obszarach wiejskich. Uprościmy zasady funkcjonowania spółdzielni energetycznych, aby zwiększyć odpowiedzialną i zrównoważoną konsumpcję i produkcję energii w gospodarstwach rolnych. Stworzymy też nowe mechanizmy wsparcia dla uruchamiania instalacji korzystających z odnawialnych źródeł energii.

FUNDUSZ WZAJEMNEGO GWARANTOWANIA DOCHODÓW DLA ROLNIKÓW

Aktualne rozwiązania ubezpieczeniowe dla rolników nie odpowiadają szybko zmieniającym się warunkom prowadzenia produkcji rolnej. Wykorzystamy mechanizm Funduszy Wzajemnych, aby zaproponować nowe rozwiązania zarządzania ryzykiem w produkcji rolnej. Zastosowanie najnowocześniejszych algorytmów pozwoli obniżyć koszty ubezpieczeń i umożliwi rolnikom bezpieczniejsze prowadzenie gospodarstwa i stabilizację dochodów.

KAPITAŁ DLA SPÓŁDZIELCZOŚCI

Bogate doświadczenia polskiej spółdzielczości pokazują, że może ona mieć znaczący wpływ na rozwój społeczno-gospodarczy. Aby stymulować rozwój spółdzielni, wprowadzimy specjalne narzędzia pozyskiwania kapitału. Pozwolą one spółdzielniom emitować udziały inwestycyjne w celu realizacji konkretnych projektów. Zwiększenie bazy członków nabywających udziały spółdzielni wzmocni potencjał tego modelu zarządzania, mającego w Polsce długą tradycję.

WIĘKSZA OCHRONA PRODUCENTÓW ROLNYCH

Zagwarantujemy lepszą ochronę producentów rolnych dzięki utworzeniu rachunku powierniczego oraz zmianom w prawie, dzięki którym powstrzymamy plagę nieterminowych wypłat oraz braku realizacji zobowiązań finansowych.

PRZYJAZNA SZKOŁA i KULTURA NA NOWY WIEK

8

Centrum Dziecka i Rodziny

Centrum Dziecka i Rodziny (CDR) będzie nową jednostką systemu oświaty, wspomagającą rozwój dzieci, osób uczących się oraz rodzin oczekujących lub wychowujących dzieci. CDR-y powstaną z rozwinięcia i wzmocnienia funkcji publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych. Do ich podstawowych zadań będzie należało wspieranie rodzin z dziećmi niepełnosprawnymi od najmłodszych lat życia dzieci, prowadzenie oceny funkcjonalnej dzieci i osób uczących się, w tym uczniów, słuchaczy, studentów i osób dorosłych w kształceniu ustawicznym. Przygotowanie oferty dla rodzin w zakresie rozwijania kompetencji wychowawczych i wspierania rozwoju swoich dzieci (warsztaty, kursy). Ponadto CDR-y będą udzielały także konsultacji i zapewnią doradztwo specjalistów z innych sektorów (asystentów rodziny, pracowników socjalnych).

4 <http://polskilad.pis.org.pl/uploads/asset/store/60520d4e33b21.png>

48z275

NARODOWY EDUKACYJNY PROGRAM WYRÓWNYWANIA SZANS PO COVID-19

Aby zniwelować wzrost luki edukacyjnej i uniknąć krzywdzącego syndromu straconego pokolenia uruchomimy dodatkowe, dobrowolne zajęcia, których celem nie będzie robienie sprawdzianów i ocenianie, a stworzenie możliwości uzupełnienia materiału i wiedzy tam, gdzie na skutek pandemii pojawiły się zaległości. Oprócz nadrabiania wiedzy drugim elementem programu będzie promocja aktywności sportowej przez turnieje w najpopularniejszych dyscyplinach. Towarzyszyć temu będzie program realizowany z Akademiami Wychowania Fizycznego w całym kraju, nakierowany na szkolenia nauczycieli WF w celu efektywnego wykorzystania lekcji WF dla skutecznej poprawy kondycji fizycznej dzieci i młodzieży po nauce zdalnej oraz tworzenia pozalekcyjnych profesjonalnych klubów sportowych. Szkolenia nauczycieli będą zawierały także bardzo ważny komponent psychologicznego wsparcia dzieci i młodzieży. Program będzie finansowany z funduszu COVID, a wszelkie materiały oraz propozycje formy zajęć przygotowane zostaną w MEiN, z uwzględnieniem każdego przedmiotu i wszystkich poziomów nauczania. Program rozpocznie się w 2021 r., a jego kontynuacja będzie możliwa w kolejnych latach.

KOMPETENCJE CYFROWE

Polska szkoła wzbogaci się o „latarnika cyfryzacji”. To wybrani nauczyciele, którzy przejdą odpowiednie szkolenie z kompetencji cyfrowych i skoordynują rozwój takich kompetencji wśród uczniów. Będą uczyć poruszania się w gąszczu informacji, zachowania bezpieczeństwa w sieci oraz odporności na fake newsy. W roku szkolnym 2021/2022 zostanie wprowadzony jednolity standard elektronicznego dziennika dla polskich szkół wszystkich szczebli, który będzie wysoko wydajną platformą komunikacji uczniów i rodziców ze szkołą z możliwością tworzenia klas wirtualnych.

CYFROWA PODSTAWA PROGRAMOWA

Nie będzie nowoczesnej szkoły bez wykorzystania nowych technologii w systemie edukacji. Dlatego wdrożymy repozytorium materiałów elektronicznych w postaci filmów i nagrań omawiających podstawę programową dla klas szkół podstawowych i średnich. Pozwolą one nauczycielom poświęcić więcej czasu na indywidualną pracę z uczniami. W szczególny sposób wspomogą naukę uczniów, którzy z różnych powodów nie mogą uczestniczyć w zajęciach szkolnych (np. z powodu choroby).

„ZIELONA SZKOŁA" (1000 ZEROEMISYJNYCH SZKÓŁ)

Kompleksowa termomodernizacja i remont to nie tylko poprawa estetyki i użyteczności budynków oświatowych, ale także optymalizacja energetyczna - i to w wydaniu przyjaznym dla środowiska. Planujemy zrealizować termomodernizację szkół poprawiającą efektywność energetyczną, wyposażyć budynki w instalację ogrzewania ekologicznego, energooszczędne oświetlenie oraz lepsze systemy wentylacyjne.

DODATKOWY MODEL WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO ORAZ GABINET PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNY W KAŻDEJ SZKOLE

Chcemy, by w każdej szkole i każdym przedszkolu dzieci i ich rodzice mogli skorzystać z pomocy specjalisty z zakresu psychologiczno-pedagogicznego. Troska o zdrowie psychiczne dzieci, zwłaszcza w kontekście powrotu do nauki stacjonarnej po pandemii COVID-19, ma charakter priorytetowy. Kluczem do skutecznej pomocy dzieciom, które mierzą się z problemami, jest wczesne rozpoznanie trudności, dlatego ich identyfikacja będzie elementem szkolenia nauczycieli. W tym celu zostanie opracowany dodatkowy model wsparcia psychologicznego dla dzieci i młodzieży na podstawie badań uczniów w 1200 losowo wybranych szkołach w Polsce. Model ten zostanie następnie zastosowany we wszystkich szkołach w Polsce. Dodatkowo szkolenia prowadzone przez specjalistów z AWF dla nauczycieli WF zawierać będą także

bardzo ważny komponent psychologiczny, nakierowany na efektywne zachęcanie dzieci i młodzieży do aktywności sportowej.

PRZYJAZNA I DOSTĘPNA SZKOŁA DLA WSZYSTKICH

Szkoła i przedszkole muszą być przyjazne, dostępne dla każdego ucznia, odpowiadające na jego potrzeby. Celem programu jest przygotowanie nauczycieli do pracy z dziećmi z niepełnosprawnościami i specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi, tak by zapewnić warunki sprzyjające integralnemu rozwojowi dla wszystkich uczniów. W tym celu wzmocnimy potencjał polskiego szkolnictwa specjalnego. Zlikwidujemy bariery w zakresie dostępności architektonicznej w szkołach. Wykorzystamy potencjał materialny oraz kadrowy szkół i placówek specjalnych, które oprócz własnej działalności będą wspierać przedszkola i szkoły ogólnodostępne. Chcemy, by dzieci z niepełnosprawnościami nie napotykały na swej drodze również barier mentalnych i społecznych, dlatego przez działania edukacyjne będziemy budować przestrzeń dla zrozumienia i empatii.

AKCJA „POZNAJ POLSKĘ”

Edukacja nie może być prowadzona wyłącznie w ścianach budynków szkolnych. W środkach na realizację programu znajdzie się także dofinansowanie wycieczek dla uczniów szkół ponadpodstawowych na Kresy Wschodnie oraz do innych miejsc dziedzictwa I Rzeczypospolitej. Ministerstwo Edukacji i Nauki wesprze finansowo i opracuje merytorycznie programy przykładowych wycieczek edukacyjnych.

KREDYT STUDENCKI

Wprowadzimy zmiany w prawie bankowym, umożliwiające udzielanie kredytów osobom, które potrzebują środków do utrzymania się w trakcie studiów w Polsce lub za granicą, a są pozbawione stałych dochodów. Studencki kredyt to

rozwiązanie, które w innych krajach funkcjonuje od dawna, powinno być dostępne również w Polsce. Po okresie studiów pieniądze będą zwracane z narastającą ratą dostosowaną do rosnących przychodów absolwentów.

PROGRAM ŚWIETLICA

Instytucja świetlicy przejdzie reformę, na którą długo czekaliśmy. Będziemy dążyć do tego, aby szkoły opiekowały się dziećmi w czasie, w którym rodzice pracują. Aby jednak dzieci rzeczywiście chciały zostać po lekcjach, należy zaproponować wartościową ofertę na pograniczu edukacji i rekreacji. Świetlice będą miejscami, w których uczniowie mogą np. nauczyć się grać w szachy czy przystąpić do nauki programowania.

FUNDUSZ NOWOCZESNYCH KOMPETENCJI

Utworzymy fundusz, którego celem będzie pobudzenie współpracy biznesu ze światem nauki. Będzie on wypełniał luki między badaniami akademickimi a wymaganiami przemysłu, realizował dofinansowania do funduszy UE na badania i rozwój, a także wspomagał przekwalifikowanie pracowników w ramach cyfryzacji polskiego przemysłu. Ponadto fundusz będzie rozszerzał mandat inwestycyjnego funduszu Green Hub o wsparcie polskich systemów magazynowania energii. To projekt rządu 1,5-2,5 mld PLN (70-80 proc. będzie przeznaczone na fundusz rozwoju klastra, a 20-30 proc. na fundusz przekwalifikowania).

KADRY PRZYSZŁOŚCI

Utworzymy nowy program stypendialny dla najlepszych w kategoriach: sport, zaangażowanie społeczne (harcerstwo, wolontariat, samorząd uczniowski, młodzieżowe rady), osiągnięcia artystyczne, działania przedsiębiorcze.

PROGRAM MIĘDZYNARODOWEJ AKADEMII KOPERNIKAŃSKIEJ

W 2023 r. obchodzimy 550-lecie urodzin jednego z największych Polaków, Mikołaja Kopernika. Z tej okazji rząd przygotowuje wieloletni program finansujący zorganizowanie i działania Międzynarodowej Akademii Kopernikańskiej - forum współpracy naukowej oraz programów kształcenia dla polskich i zagranicznych uczonych, zwłaszcza w takich dziedzinach jak medycyna, astronomia, fizyka czy matematyka, a także program kształcenia w tych dziedzinach. Będziemy dbać także o dalszy rozwój takich instytucji jak Polska Akademia Nauk, Polska Akademia Umiejętności, Warszawskie Towarzystwo Naukowe czy Narodowe Centrum Nauki.

LOKALNE „PIASKOWNICE REGULACYJNE”

„Piaskownice regulacyjne” to nic innego jak środowiska testowe dla nowych, innowacyjnych dziedzin rozwoju. Będą organizowane w wybranych lokalizacjach i mają dotyczyć poszczególnych obszarów, jak np. sztuczna inteligencja czy samochody autonomiczne. Mając na uwadze lokalne uwarunkowania, dostosujemy przepisy wspierające tworzenie w innowacyjnych obszarach gospodarki klastrów, które zachęcą przedsiębiorstwa do eksperymentów technologicznych.

OŚWIATOWE MBA

Stworzymy nowe warunki rozwoju dla kadry nauczycielskiej. Studia podyplomowe dla nauczycieli będą możliwe tylko w uczelniach kształcących pedagogów. Niezbędna jest także reforma kształcenia dyrektorów szkół i podwyższenie poziomu kursów na dyrektorów w kierunku „oświatowego MBA”.

FUNDUSZ SPORTOWY

Zwiększymy liczbę godzin wychowania fizycznego oraz wprowadzimy większą różnorodność w zakresie sposobu prowadzenia zajęć. Towarzyszyć temu będzie również uregulowanie możliwości zwolnień z zajęć - wszystko po to, aby zamiłowanie do sportu i świadomość żywieniowa kształtowane były już na samym początku ścieżki edukacyjnej. Zajmie się tym trener zdrowia, który będzie realizował wczesnoszkolny program wychowania fizycznego.

Jednocześnie każda szkoła, również mniejsza, powinna umożliwić uprawianie przynajmniej jednej interesującej, ale mniej popularnej dziedziny sportu, jak np. szermierka, wspinaczka, łucznictwo czy narciarstwo biegowe.

SILNE KLASTRY

Utworzymy 6 klastrów sektorowych wspieranych przez odpowiednie programy uczelniane, dodatkowe finansowanie i ekspertów branżowych:

- biotechnologia i MedTech - Warszawa i Łódź,
- pojazdy niskoemisyjne i komponenty - województwo śląskie i dolnośląskie,
- elektronika - Poznań,
- chemia - Szczecin i Police,
- IT - zdecentralizowany klaster Warszawa, Lublin, Kraków, Gdańsk, Wrocław,
- przemysł zbrojeniowy - Rzeszów, Mielec, Stalowa Wola.

ŻYWA EDUKACJA

Będziemy działać na rzecz aktywnego poznawania przez ucznia własnego otoczenia. Wiedzę na temat spraw lokalnych będą przekazywać nie tylko nauczyciele, lecz także regionaliści. Zaproponujemy listę kluczowych regionalnych miejsc wycieczkowych oraz spis lektur, pozwalających lepiej poznać małe ojczyzny. Urozmaicenie edukacji szkolnej w tym obszarze będzie możliwe dzięki wizytom w lokalnych muzeach. Będziemy animować współpracę

między szkołami oraz instytucjami publicznymi. Mając przekonanie jak ważną dziedziną jest historia, podzielimy przedmiot na historię powszechną i historię Polski - z oddzielnymi programami oraz ścieżkami nauczania.

SZERSZY UDZIAŁ RODZICÓW W EDUKACJI I ŻYCIU SZKOŁY

Szkoła to instytucja, na którą realny wpływ powinni mieć również rodzice. Dlatego w każdej placówce powstanie rada szkoły złożona z przedstawicieli nauczycieli, rodziców i uczniów - w równej liczbie. Rada będzie aktywnie uczestniczyć w rozwiązywaniu spraw wewnętrznych szkoły. To rada będzie uchwalać statut szkoły, a także opiniować projekt planu finansowego. Z własnej inicjatywy będzie mogła wystąpić do organu sprawującego nadzór pedagogiczny o zbadanie poprawności działania szkoły oraz oceniać jej sytuację i stan. Obowiązek powołania rady będzie wprowadzany stopniowo - na początek w szkołach średnich.

WIĘCEJ HISTORII W PROGRAMIE NAUCZANIA

Zwiększymy rolę historii w programie nauczania, zwłaszcza w szkołach średnich, także w perspektywie egzaminu maturalnego. W liceach ogólnokształcących i technicach (3. lub 4. klasa szkoły średniej) wprowadzimy zajęcia z historii XX w. (głównie Polski). Umożliwimy realizację przedmiotu w atrakcyjnej formie warsztatowej. Ponadto wprowadzimy coroczny ogólnopolski quiz historyczny i konkurs retoryki dla szkół.

FUNDUSZ MŁODZIEŻOWYCH RAD GMIN

Polska lokalna potrzebuje osób młodych, energicznych i pomysłowych. Dlatego przedstawimy program grantowy na działania projektowe młodych ludzi, którzy w lokalnych społecznościach we współpracy z radami gmin będą projektowali atrakcyjne rozwiązania angażujące młodzież.

ZNIŻKI DO TRZYDZIESTKI

Zależy nam, aby kultura naprawdę była dostępna. Rozszerzymy ofertę zniżkową w instytucjach państwowych. Wprowadzenie zniżek do strategicznych obiektów kultury (np. Wawel i inne rezydencje królewskie, Muzea Narodowe, w tym Muzeum Czartoryskich), które będą dostępne za darmo dla osób do 26. roku życia (dla osób między 26. a 30. rokiem życia planujemy zniżkę 50 proc). Wstęp bezpłatny i zniżki powinny obowiązywać również osoby z zagranicy wpisujące się w ramy wiekowe programu.

OGÓLNOPOLSKIE KONSULTACJE Z MŁODZIEŻĄ

Aby naprawdę zadbać o dobrą przyszłość kolejnego pokolenia Polaków, trzeba zapytać młodych o zdanie. Przeprowadzimy ogólnopolskie konsultacje pod hasłem „Dialog pokoleń”. Efektem najpierw badań, a potem publicznej debaty, mają być założenia długofalowej polityki państwa, obejmującej wszystkie dziedziny życia. Chcemy rozwijać Polskę nie tylko dla młodych - chcemy rozwijać Polskę razem z młodymi.

POLONIA+

Ułatwimy młodzieży polonijnej dostęp do kształcenia się w Polsce. Program obejmie 10 tys. młodych osób spośród Polonii (i Polaków ze Wschodu) i będzie się koncentrował szczególnie na edukacji na poziomie szkół średnich i wyższych uczelni.

BANK STYPENDIÓW I STAŻY

Wprowadzimy interaktywną platformę zawierającą bazę informacji na temat wszystkich dostępnych stypendiów lub staży. Pomysł jest wzorowany na rozwiązaniu z powodzeniem funkcjonującym w Niemczech.

PROGRAM SPORTOWE NADZIEJE

Przedstawimy nowy program dotyczący sportów wyczynowych, który będzie polegał na identyfikacji grupy 15-16-letnich zawodników z potencjałem w strategicznych dyscyplinach sportowych. Zostaną oni objęci długoterminową opieką szkoleniową przez polskie związki sportowe oraz Instytut Sportu. Uczestnicy programu uzyskają także dostęp do badań oraz wsparcia dietetyków, psychologów, fizjoterapeutów.

EDUKACYJNE PRACOWNIE PRZYSZŁOŚCI

Silna gospodarka przyszłości, dobre życie Polaków zależy w dużej mierze od tego, w jaki sposób zadamy o rozwój talentów młodych ludzi. Aby sprostać tym wyzwaniom uruchomimy sieć Pracowni Przyszłości - ośrodków edukacyjnych oferujących specjalne zajęcia rozwijające w zakresie nauk przyrodniczych, matematyki i technologii. Planujemy udostępnienie takich centrów we wszystkich powiatach zapewniając równy dostęp do zajęć dla wszystkich uczniów. Ośrodki te prowadzić będą zajęcia laboratoryjne dla uczniów w ramach obowiązującej podstawy programowej, a dodatkowo zajęcia rozwijające dla uczniów uzdolnionych w poszczególnych dziedzinach.

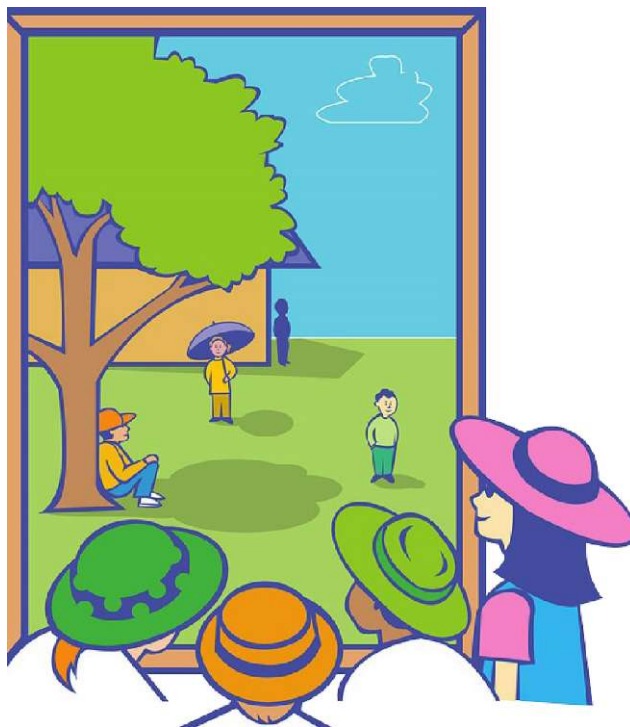
NOWOCZESNY PATRIOTYZM

Zaproponujemy powstanie funduszu, z którego będą przydzielane granty na projekty kulturalne utrwalające dziedzictwo narodowe w nowoczesnej formule. Program ten będzie skierowany szczególnie do organizacji lokalnych (w tym do kół gospodyń wiejskich).

WIĘKSZA TRANSPARENTNOŚĆ NGO

Zmniejszymy biurokratyczne obciążenia organizacji pozarządowych i uprościmy publiczny dostęp do informacji o organizacjach. To, co do tej pory było dobrą praktyką liderów III sektora, będzie obowiązkiem dla dużych NGO-sów.

KULTURA

ODZYSKANIE DZIEŁ SZTUKI ZRABOWANYCH POLSCE

Polska w czasie II wojny światowej utraciła przynajmniej 500 tys. dzieł sztuki. Liczba ta nie obejmuje jednak przedmiotów kultury materialnej, które po wojnie mogły nabyć status dzieł sztuki (przez upływ czasu) czy cennych zbiorów bibliotecznych i rękopisów. Dlatego wzmocnimy instytucje za to odpowiedzialne zatrudniając specjalistów, którzy będą zajmować się kwerendą, śledzeniem śladów, a także odzyskiwaniem dzieł sztuki za granicą.

ORGANIZACJA SIEDZIBY DLA POLSKIEJ OPERY KRÓLEWSKIEJ

Ten kameralny teatr operowy powołany w 2017 r. ma wystawiać zarówno repertuar dawny, barokowy, klasycystyczny, jak też sceniczne i półsceniczne spektakle widowiskowe. Obecnie Opera ma jedynie tymczasową siedzibę, a potrzebuje permanentnej. Dzięki nowej siedzibie widzowie mogą podziwiać klasyczny repertuar w nowoczesnej siedzibie, a artyści mieli zapewnione odpowiednie zaplecze i warunki do pracy.

USTAWA O UPRAWNIENIACH ARTYSTÓW ZAWODOWYCH

Tylko niecałe 7 proc. artystów można zaliczyć do grupy osób zamożnych. Jednocześnie aż 54 proc. z nich pracuje w ramach umowy o dzieło, a 30 proc. bez żadnej umowy. Skutkiem tego około połowa artystów nie ma ubezpieczenia zdrowotnego, ani też nie odprowadza składek emerytalnych. Dlatego opracowaliśmy założenia ustawy o uprawnieniach artystów zawodowych dla najbiedniejszych artystów, które cywilizują warunki pracy artystycznej i zapewniają najniżej zarabiającym twórcom minimum bezpieczeństwa socjalnego w postaci dostępu do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych. Projekt zakłada możliwość uzyskania przez artystę dopłaty do składki na ubezpieczenie społeczne.

A TO POLSKA WŁAŚNIE

Przetłumaczymy najważniejsze książki społeczne i historyczne dotyczące Polski na język angielski, francuski, hiszpański i hebrajski. Przekłady będziemy promować wśród czytelników w innych krajach i w ten sposób opowiadać światu o Polsce.

UJEDNOLICENIE IDENTYFIKACJI WIZUALNEJ INSTYTUCJI PAŃSTWA

W tej chwili każda instytucja funkcjonuje w obrębie różnych estetyk. Planujemy to zmienić i wprowadzić jednolitą identyfikację wizualną instytucji państwowych. Takie standardy obowiązują m.in. we Francji i w Niemczech. Kompleksowa strategia wizualno-promocyjna nie tylko wprowadzi porządek, ale też poprawi wizerunek urzędów w oczach Polaków.

POLSKI KANON

Przedstawimy inicjatywę, która w 100 lat od odzyskania niepodległości podsumuje rozwój polskiej kultury literackiej. W ten sposób powstanie literacki kanon dzieł, które krzepią, ale i prowadzą do zadawania ważnych pytań, a przede wszystkim dają obraz przemian polskości na przestrzeni lat.

SIEĆ NOWOCZESNYCH MUZEÓW

Realizujemy wyjątkowy projekt budowy bardzo szerokiej sieci nowoczesnych muzeów - państwo polskie jest zaangażowane w ponad 100 projektów muzealnych w całym kraju. Wszystkie te instytucje pełnią tradycyjne funkcje - kształcenia, edukacji, tworzenia narodowej tożsamości. Jednocześnie nowe muzea budowane są według światowych standardów - jako instytucje nowoczesne, interaktywne, zachęcające do zadawania pytań o przeszłość i przyszłość, zmuszające do szukania odpowiedzi.

2023 ROKIEM NAUKI

Planujemy ogłoszenie roku 2023 rokiem nauki z uwagi na 550. rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika. Kluczowym punktem przygotowań do obchodów byłaby budowa kilkudziesięciu małych „Centrów Nauki Kopernik” w powiatach lub związkach powiatów.

ROZWÓJ MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH I WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH PRL

Zagwarantujemy finansowanie Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL na kolejne lata. Troska o trwałość i rozwój instytucji upamiętniających Polaków walczących z komunistycznym systemem represji, to spełnienie naszego patriotycznego obowiązku.

DOBRY KLIMAT DLA FIRM

9

Dla małych przedsiębiorstw

•NIŻSZE PODATKI DLA MIKROFIRM

Dzięki reformie wprowadzającej wysoką kwotę wolną od podatków, obniżone zostaną także obciążenia dla 500 tys. firm, które mają dochody do poziomu 6 tys. PLN miesięcznie. Najmniejszym firmom zostanie dzięki temu 2 tys. PLN rocznie.

•ULGA NA PROTOTYPY

Konstrukcja prototypu to często niezbędny, a jednocześnie bardzo kosztowny warunek pomyślnej komercjalizacji produktu. System podatkowy powinien wspierać wysiłki przedsiębiorców w tworzeniu prototypów. Rozwiązanie bazuje na koncepcji funkcjonującej we Francji.

•FUNDACJE RODZINNE

Z myślą o polskich firmach rodzinnych tworzymy korzystne rozwiązania prawne dotyczące planowania i realizacji procesów sukcesyjnych, pozwalających

2 <http://polskilad.pis.org.pl/uploads/asset/store/609ecda844356.png>

budować silne polskie marki. W tym celu umożliwimy zakładanie fundacji rodzinnych, wzorowanych na ich zagranicznych odpowiednikach. Mają one służyć zapewnieniu wielopokoleniowej sukcesji biznesu i akumulacji rodzimego kapitału. Będą także sprzyjać nowym inwestycjom oraz profesjonalizacji. Dodatkowo, pozwolą zabezpieczyć materialne potrzeby członków rodzin fundatorów, a nawet wspomagać organizacje pożytku publicznego. Nowe przepisy pozwolą tworzyć fundacje rodzinne odpowiadające indywidualnym potrzebom zarówno w sferze biznesu, jak i w sferze prywatnej oraz oddzielić sprawy gospodarcze od spraw rodzinnych.

•2 MLN EUR RYCZAŁTU EWIDENCYJNEGO

Z początkiem 2021 r. weszły w życie zmiany, które podnoszą limit przychodów uprawniających do płacenia ryczału. Do tej pory limit ten wynosił 250 tys. EUR. Zmiany objęły szerszą grupę wolnych zawodów, m.in. prawników, lekarzy, księgowych, inżynierów i tłumaczy.

•ULGA KONSOLIDACYJNA

Firmy potrzebują impulsu do szybkiego przeprowadzenia procesów konsolidacyjnych i zwiększania przewagi konkurencyjnej. Efekt ten zostanie osiągnięty przez ulgę w podatku CIT.

•RYCZAŁT DLA PRZYCHODÓW ZAGRANICZNYCH

To rozwiązanie jest ukierunkowane na nierezydentów, dotyczy dochodów zagranicznych. Jeśli nierezydent zdecyduje się przenieść swoją rezydencję podatkową do Polski, to od dochodów zagranicznych zapłaci stały ryczałt.

•PROGRAM POWROTU KAPITAŁU

To specjalny program dla Polaków, którzy mają majątek lub ukryte dochody za granicą. W ramach programu będzie można powrócić z majątkiem i dochodami bez obaw o wszczęcie postępowań w sprawie unikania opodatkowania.

Dla średnich przedsiębiorstw

•ULGA NA AUTOMATYZACJĘ I ROBOTYZACJĘ PRODUKCJI

Wsparcie podatkowe będzie impulsem, który pobudzi przedsiębiorców do inwestycji w bardziej efektywne, długoterminowe projekty rozwojowe.

•PODATKOWE WSPARCIE EKSPANSJI ZAGRANICZNEJ

Chociaż bezpośrednio wsparcie ekspansji nie jest możliwe, system podatkowy może uwzględniać wiele kosztów pośrednich tak, by firmy mogły się rozwijać na innych rynkach.

•ULGA NA IPO

Wejście na rynek publiczny pozwala na szybki rozwój przedsiębiorstw. Podmioty działające na tym rynku stanowią trzon krajowej gospodarki. Ulga podatkowa ma wpłynąć na zmniejszenie kosztów wejścia na giełdę.

•SYMULTANICZNA ULGA IP-BOX I B+R

Integralne wsparcie procesu działalności innowacyjnej musi przekładać się na możliwość jednoczesnego wykorzystania preferencji podatkowych na kolejnych etapach procesu.

•ESTOŃSKI CIT DLA WIĘKSZEJ LICZBY FIRM

Estoński model opodatkowania dochodów polega na przesunięciu momentu opodatkowania zysków spółki do czasu ich wypłaty. Reforma weszła w życie w 2021 r. i będzie ewaluowana z perspektywą jej rozszerzenia. Dzięki temu tylko w 2021 r. w portfelach firm zostanie aż 5,6 mld PLN.

•ŁATWIEJSZY DOSTĘP DO FINANSOWANIA VENTURE CAPITAL

Dla zwiększenia zaangażowania venture capital na polskim rynku wyeliminujemy istniejące bariery podatkowe, a także wdrożymy rozwiązania, które w tym zakresie funkcjonują np. we Francji i Wielkiej Brytanii.

Dla dużych przedsiębiorstw

•INTERPRETACJE 590, CZYLI PEWNOŚĆ OPODATKOWANIA W PIERWSZYCH LATACH INWESTYCJI

Jest to odpowiedź na potrzeby potencjalnych inwestorów, którzy potrzebują dokumentu wiążącego administrację podatkową.

•CENTRUM OBSŁUGI PODATKOWEJ INWESTORA

Zmieniamy filozofię współpracy z kluczowymi partnerami. W Ministerstwie Finansów powstanie specjalne biuro odpowiedzialne za kontakty z inwestorami strategicznymi.

•UPROSZCZENIA W ZAKRESIE CEN TRANSFEROWYCH

Uproszczenie w rozliczaniu cen transferowych dla holdingów inwestujących w Polsce.

•WSPARCIE ZATRUDNIENIA INNOWACYJNYCH PRACOWNIKÓW

Rozwiązanie nawiązuje do konstrukcji stosowanej we Włoszech, gdzie koszty zatrudnianych naukowców można odliczać od podatku.

•GRUPY VAT

Rozliczenia wewnątrz grup kapitałowych nie będą objęte podatkiem VAT, co oznacza dla nich oszczędność finansową, niższe koszty obsługi, a przy tym uproszczenie działalności analitycznej KAS.

•OPCJA OPODATKOWANIA VAT DLA INSTYTUCJI FINANSOWYCH

Opcja opodatkowania VAT dla instytucji finansowych to zachęta dla inwestycji w Polsce przez sektor finansowy. Rozwiązanie to funkcjonuje w wielu krajach UE.

•USTAWA O PROGRAMACH AKCJONARIATU PRACOWNICZEGO

W skali makro efektem będzie stworzenie mechanizmu sprzyjającego budowie silnej klasy średniej i unikaniu bądź ograniczaniu alokacji bogactwa narodowego jedynie w rękach nielicznych oligarchów. Natomiast w skali mikro - zwiększenie możliwości inwestycyjnych i rozszerzenie źródeł pozyskania kapitału na cele rozwojowe spółek, polepszenie wyników ekonomicznych spółek w rezultacie zwiększonej lojalności i motywacji do pracy zatrudnionych w nich współwłaścicieli, a także zabezpieczenie spółek przed wrogim przejęciem czy likwidacją zakładu pracy.

ROZSZERZENIE OCHRONY PODWYKONAWCÓW

Problem braku terminowego regulowania należności przez generalnych wykonawców inwestycji drogowych stwarza poważne zagrożenie dla płynności finansowej podwykonawców. Wprowadzone zmiany zaczęły skutecznie chronić podwykonawców przed nieuczciwymi praktykami, dlatego rozszerzymy pakiet ochronny przez utworzenie rachunku powierniczego, na który inwestor będzie wpłacał środki zabezpieczające wypłaty dla podwykonawców.

NOWELIZACJA USTAWY KODEKSU SPÓŁEK HANDLOWYCH

Ze względu na niewystarczający dotychczas stopień kontroli sprawowanej przez podmiot dominujący nad grupą spółek stworzyliśmy projekt dający Radom Nadzorczym narzędzia do skutecznego sprawowania jej funkcji.

SKUTECZNE ODZYSKIWANIE MIENIA OD PRZESTĘPCÓW

Skuteczna walka z poważną przestępczością wymaga stosowania radykalnych środków działania, dlatego wprowadzimy możliwość konfiskowania wykorzystanego do przestępstw mienia, które należy do osób trzecich.

CZYSTA ENERGIA - CZYSTE POWIETRZE

10

Sprawiedliwa transformacja energetyczna

Kolejnym pokoleniom przełączymy kraj bardziej zielony i przyjazny środowisku. Szczególnie zależy nam na tym, by jakość powietrza w naszym kraju się poprawiała. Dlatego dzięki inwestycjom i programom wspierającym obywateli będziemy dążyć do znacznego zmniejszenia emisji CO₂ i poprawy jakości środowiska w Polsce. Ponadto, niezależnienie się od importu ropy i gazu pozwoli zachować ponad 74 mld PLN wydawane na to przez polskie firmy i Polaków w naszym kraju.

CZYSTE POWIETRZE

Usprawnimy program Czyste Powietrze: wprowadzimy możliwości składania wniosku o dofinansowanie przez system bankowy, zaprojektowany mechanizm prefinansowania inwestycji dla najuboższych. Nowa odsłona programu to m.in. całkowite odejście od finansowania kotłów węglowych i wsparcie dla powszechnego zastosowania pomp ciepła w indywidualnych gospodarstwach domowych, budynkach wielorodzinnych oraz ciepłownictwie.

10 <http://polskilad.pis.org.pl/uploads/asset/store/609f60e800632.png>

68z275

WODA DLA POLSKI

Susza to jedno z największych wyzwań klimatycznych naszych czasów. Dla zwiększenia zasięgu programu antysusznego wprowadzimy instytucję agregatora wniosków na poziomie samorządów. Wprowadzimy również zachęty systemowe i ułatwienia w zakresie tworzenia stawów i cieków wodnych na terenach wiejskich. To pozwoli nam we względnie krótkim czasie uzyskać pozytywny wpływ na mikroklimat i dostępność wody dla obywateli.

RZĄDOWY PROGRAM MAŁEJ GAZYFIKACJI WYSPOWEJ

Obecnie w Polsce jest 1666 zgazyfikowanych gmin, w tym 300 tylko przygranicznie. Na gazyfikację czeka 1111 gmin. Niezależne instalacje gazu typu LNG dostarczą paliwo do tych lokalizacji, do których nie dotarła jeszcze gazyfikacja sieciowa. Realizacja projektów będzie wymagać współpracy spółek państwowych, m.in. operatorów sieci, prywatnych przedsiębiorstw, Agencji Rozwoju Przemysłu i samorządów. Każdy zbiornik LNG będzie mógł zaopatrzyć 200 domów jednorodzinnych, czyli około 1000 mieszkańców lub urzędy, szpitale, szkoły, uzdrowiska czy firmy. Rozwiązanie będzie też wspierać walkę z zanieczyszczeniem powietrza i wykluczeniem energetycznym, a gaz dostarczany do zbiorników LNG może zostać wzbogacony zielonym wodorem.

ENERGIA SŁONECZNA NA KAŻDĄ KIESZEŃ

Program Mój Prąd okazał się znaczącym sukcesem dotychczasowej polityki klimatycznej. Zostanie poszerzony m.in. o ładowarki samochodów elektrycznych, magazyny energii i inteligentne systemy zarządzania energią w domu - aby wytwarzana energia elektryczna była jak najlepiej wykorzystywana w miejscu jej wytworzenia. Będziemy też wspierać wspólnoty mieszkaniowe i spółdzielnie, dzięki czemu z czystej, zielonej energii elektrycznej będą mogli korzystać nie tylko mieszkańcy domów jednorodzinnych, ale również domów wielorodzinnych, mieszkańcy całych wsi i miast.

KONIEC Z BETONEM W CENTRACH MIAST

Wdrożymy nowe narzędzie zwalczania wysp ciepła w miastach, realizowane w ramach projektu „Miasto z klimatem”, polegające na likwidacji betonu i asfaltu, tam gdzie jest to możliwe, a także nasadzeniu drzew i krzewów oraz tworzeniu mikroparków, zielonych ścian i dachów. Ustanowimy minimalny procentowy udział przestrzeni biologicznie czynnej w miastach (w tym także zielone dachy i trawniki z rzadko koszoną trawą).

ROZWÓJ TECHNOLOGII WODOROWEJ

W 2021 r. planujemy przyjęcie strategii obejmującej rozwój pełnego łańcucha wartości polskiej gospodarki wodorowej. Począwszy od elektrolizerów, które zamieniają energię w wodór, przez ogniwa i technologie magazynowania, do wykorzystania wodoru w produkcji energii i zazieleniania sektorów transportu, ciepłownictwa lub hutnictwa.

FARMY WIATROWE NA MORZU

Już niedługo rozpoczniemy realizację pierwszych projektów farm wiatrowych na morzu, które uruchomią m.in. PGE czy Orlen. Budowa wiatraków offshore to również zysk i szansa dla polskiego przemysłu stoczniowego i rozwoju polskiej gospodarki.

POLSKA ELEKTROWNIA ATOMOWA

Po wybraniu bezpiecznego i zaawansowanego technologicznie partnera rozpoczniemy przygotowania do inwestycji w elektrownię jądrową. Z jednej strony podniesie ona naszą suwerenność energetyczną, zapewni nieemisyjną energię, przez co zbliży nas do neutralności klimatycznej, a z drugiej wygeneruje liczne miejsca pracy.

„ZIELONY” BUDŻET OBYWATELSKI

Zwiększymy budżet obywatelski do 1 proc., od 2021 r. - dodatkowe 0,5 proc. w budżecie przeznaczymy wyłącznie na miejskie rozwiązania ekologiczne.

GOSPODARKA OBIEGU ZAMKNIĘTEGO

Wprowadzimy system rozszerzonej odpowiedzialności producenta, który będzie sprzyjał wytwarzaniu produktów i opakowań przyjaznego środowisku. W ten sposób ograniczymy nadmierną ilość odpadów oraz zwiększymy ich przydatność do recyklingu. Jednym z narzędzi gospodarki obiegu zamkniętego będzie system kaucyjny.

FUNDUSZ EKOLOGII

Dla wielu młodych osób nie ma bardziej palącego problemu niż przyszłość naszej planety. Wychodząc temu naprzeciw, w ramach działalności NIW powołamy fundusz na wzór FIO, który będzie promował edukację ekologiczną wśród dzieci i młodzieży. To nasza „zielona filozofia” - troska o przyszłość nie tylko planety, ale też naszego ojczystego środowiska naturalnego.

CERTYFIKOWANIE ENERGETYCZNE BUDYNKÓW

Każdy idąc dziś do sklepu wie, co oznacza kategoria A na pralce albo lodówce. Taki sam system powinien zostać wdrożony w budownictwie. Wdrożymy certyfikowanie energetyczne budynków przez państwo - począwszy od inwestycji deweloperskich po domy jednorodzinne. Upo- wszechnieniu rozwiązań technologicznych służy projekt „Dom z klimatem”.

TRANSPORT NISKOEMISYJNY

Wdrożymy dodatkowe wsparcie z Funduszu Niskoemisyjnego Transportu - dopłaty do autobusów i samochodów elektrycznych i wodorowych oraz

infrastruktury ładowania i tankowania oraz wsparcie dla rozwoju polskiego przemysłu samochodów elektrycznych.

PARKI NARODOWE

Najpiękniejsze i najbardziej wartościowe tereny naturalne zasługują na najwyższą ochronę - taką może zagwarantować im status parku narodowego. W Polsce ostatni park narodowy powstał w 2001 r., dlatego zmienimy obowiązujące regulacje, aby łatwiej można było powiększyć istniejące parki narodowe i utworzyć ich więcej.

CYBERPOLAND 2025

11

Satelitarny System Obserwacji Ziemi

Satelitarny System Obserwacji Ziemi to pionierski projekt, dzięki któremu Polska znajdzie się w gronie państw z samodzielnym potencjałem satelitarnym. Polski system satelitarny umożliwi wyposażenie administracji państwowej w istotne informacje mające kluczowe znaczenie dla bezpieczeństwa narodowego. To również ważny krok na drodze rozwoju cyfryzacji w naszym kraju oraz zwiększenia suwerenności informacyjnej i technologicznej. Wdrożenie systemu poszerzy także możliwości ochrony środowiska, racjonalnego planowania przestrzennego oraz zarządzania uprawami.

CAŁA POLSKA W ZASIĘGU

Do 2024 r. każde gospodarstwo domowe w Polsce będzie miało dostęp do szerokopasmowego internetu z możliwością modernizacji do prędkości dostępnej w gigabitach na sekundę. Wyeliminujemy też ostatnie „białe plamy” zasięgu telefonii komórkowej.

11 <http://polskilad.pis.org.pl/uploads/asset/store/609f690f5e2f3.png>

5G-SZANSA DLA POLSKI

Zagwarantowanie niezakłóconego dostępu do 5G w obszarach miejskich i na głównych szlakach komunikacyjnych do 2025 r. stanie się szansą na modernizację cyfrową Polski.

USŁUGI PRAWDZIWIE CYFROWE

Pandemia przeniosła wiele spraw urzędowych na poziom online. Dziś już jest jasne, że pełna cyfryzacja usług publicznych to standard, do którego musi dążyć każde nowoczesne państwo. Dlatego wprowadzamy zasadę cyfrowej domyślności jako podstawy funkcjonowania i myślenia o relacji obywatel-administracja. Usługi publiczne muszą mieć cyfrowy preferowany odpowiednik: od wyrobienia prawa jazdy, przez konsultacje publiczne, po składanie skargi. Będą projektowane z założeniem, że forma papierowa, choć dostępna dla chętnych, będzie wyjątkiem a nie regułą. Komunikacja z urzędami będzie stale uzupełniana o takie narzędzia, jak system kolejkowania do urzędów, tele i wideowizyty w urzędach, chatboty i voiceboty instytucji publicznych udzielające porad. Odsetek Polaków korzystających z internetu w kontaktach z administracją zwiększy się do 2023 r. na skutek promocji e-usług do 60 proc., a co drugi Polak będzie posiadał Profil Zaufany.

BEZ OPŁATY SKARBOWEJ ZA USŁUGI CYFROWE

Obywateli, którzy zdecydują się na realizowanie usługi publicznej w formie cyfrowej, zwolnimy z opłaty skarbowej.

TOŻSAMOŚĆ CYFROWA

Zintegrujemy systemy tożsamości, tj. Profil Zaufany, mObywatel, eDowód w celu zbudowania federacyjnego modelu tożsamości cyfrowej. Umożliwimy powszechne stosowanie cyfrowej tożsamości w codziennym życiu - zarówno w kontaktach z administracją, jak i w biznesie.

MOBYWATEL

Lista osobistych dokumentów w wirtualnym portfelu - aplikacji mObywatel - będzie się stale powiększać, np. o legitymacje służbowe oraz karty miejskie. Dzięki temu nie będziemy musieli już mieć przy sobie tradycyjnych dokumentów.

E-DORĘCZENIA

Zamiast wizyty w urzędzie lub osobistego odbierania listu poleconego, obywatel załatwi tę samą sprawę jednym kliknięciem myszy, bez względu na miejsce pobytu. Komunikację elektroniczną będzie mogła zainicjować każda ze stron — zarówno urząd, jak i obywatel.

OD POLSKI STACJONARNEJ DO POLSKI „CHMUROWEJ”

Uruchomimy mechanizm wsparcia finansowego dla małych i średnich przedsiębiorców oraz instytucji publicznych, chcących wdrażać technologie chmurowe. Udostępnimy też portal pozwalający jednostkom publicznym zamawiać usługi chmurowe szybko, wygodnie i bezpiecznie.

CYFRYZACJA WYMIARU SPRAWIEDLIWOŚCI

Fundamentem bezpiecznego i nowoczesnego państwa są instytucje strzegące prawa i porządku. Dlatego będziemy konsekwentnie inwestować w informatyzację wymiaru sprawiedliwości oraz ich zaplecze organizacyjne. Sprawna komunikacja między stronami postępowań i nowoczesna infrastruktura będą gwarancją szybkiej realizacji zadań powierzonych organom wymiaru sprawiedliwości.

LOKALNE CENTRA ROZWOJU KOMPETENCJI CYFROWYCH

Lokalne punkty (np. biblioteki) staną się ośrodkami podstawowego wsparcia cyfrowego. Mieszkańcy będą mogli w nich otrzymać pomoc np. przy poszukiwaniu informacji, dotyczące sposobów podnoszenia kompetencji i korzystania z e-usług.

(CYBER) BEZPIECZEŃSTWO PRZEDE WSZYSTKIM

Będziemy dążyć do znacznego zwiększenia społecznej świadomości na temat cyberzagrożeń oraz strategii obrony przed nimi. Cyberbezpieczeństwo uczynimy elementem programu dydaktycznego w szkołach i na uczelniach, dzięki czemu z zasadami bezpiecznego korzystania z sieci zapozna się każdy uczeń i student (w zakresie dopasowanym do profilu i kierunku).

OBLICZENIA WIELKIEJ WYDAJNOŚCI (HIGH PERFORMANCE COMPUTING & QUANTUM COMPUTING)

Już wkrótce do strategicznych zasobów Polski włączymy superkomputery. Będą one służyć jako narzędzia zaawansowanych symulacji inżynierskich i obliczeń dużej ilości danych. Państwo polskie będzie je wykorzystywać również na potrzeby rozwiązań sztucznej inteligencji, w tym także dla biznesu i przemysłu, technologii kosmicznych, meteorologii, czy też modelowania kryzysowego (np. na wypadek epidemii).

CYFROWA GMINA

Przedstawimy program, w ramach którego małe ojczyzny otrzymają środki na zakup sprzętu i oprogramowania, zakup usług chmurowych, działania na rzecz podniesienia poziomu cyberbezpieczeństwa czy niesienia wsparcia osobom wykluczonym cyfrowo. Ponadto przekażemy gminom nieodpłatny system prowadzenia i zarządzania urzędem z wykorzystaniem rozwiązań chmurowych. Będzie zawierał narzędzia do wspólnej pracy, portale, czatboty, narzędzia zbierania opinii i interakcji z obywatelami. Samorządy zyskają też możliwość

bezpłatnego przeniesienia swoich serwisów na portal samorząd.gov.pl, na którym będą mogły publikować wszystkie polskie gminy i powiaty.

POLSKA BEZPIECZNĄ PRZYSTANIĄ DLA WYSOKIEJ KLASY SPECJALISTÓW

Bazując na sukcesach programu Poland Business Harbour, organizowanego przez Rząd dla specjalistów IT z Białorusi, wprowadzimy szeroko zakrojony system przy- ciągnięcia do naszego kraju zagranicznych specjalistów z branż deficytowych (np. programiści, inżynierowie czy lekarze). Będzie on początkowo skierowany do specjalistów IT z Armenii, Białorusi, Gruzji, Mołdawii, Rosji i Ukrainy, a potem rozszerzany na kolejne kraje i specjalności, w zależności od potrzeb polskiego rynku pracy. Przyjeżdżającym specjalistom ułatwimy otrzymanie wiz oraz integrację z rynkiem pracy. Zapewnimy im też inne - specjalnie dostosowane - mechanizmy wsparcia opracowywane we współpracy z polskimi firmami z danego sektora. Zadbamy przy tym o bezpieczeństwo oraz ochronę polskich pracowników i przedsiębiorców. To wszystko przyczyni się do odwrócenia historycznego trendu emigracji z Polski i uczynienia naszego kraju atrakcyjnym dla wysokiej klasy specjalistów, płacących w Polsce podatki.

WALKA Z CYBERPRZESTĘPCZOŚCIĄ

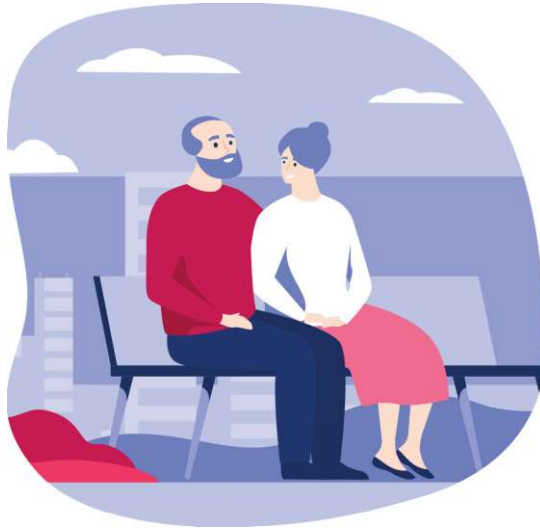
Cyberprzestępstwa stanowią poważne zagrożenie dla prawidłowego funkcjonowania państwa, dlatego podwyższymy kary za cyberprzestępstwa, a także będziemy identyfikować nowe typy przestępstw i aktualizować ich katalog, co pomoże lepiej chronić instytucje krajowe oraz polskich obywateli.

E-PARTYCYPACJA

Konieczne jest wzmocnienie oddolnych inicjatyw społecznych. Dlatego wdrożymy narzędzia informatyczne wspomagające partycypację obywateli w podejmowaniu decyzji ważnych dla wspólnoty. Umożliwią one przeprowadzanie

konsultacji społecznych, zgłaszanie inicjatyw, a także wspomogą mechanizmy decyzyjne.

ZŁOTA JESIEŃ ŻYCIA

12

Emerytury bez podatku do 2500 PLN

W ramach reformy systemu podatkowego emerytury i renty zostaną podwyższone o wysokość podatku dla świadczeń do poziomu 2500 PLN. To oznacza, że przeciętny emeryt będzie otrzymywał nawet 2000 PLN rocznie więcej.

ELASTYCZNA PRACA DLA OSÓB W WIEKU PRZEDEMERYTALNYM

Chcemy wydłużyć okres aktywności zawodowej seniorów przez umożliwienie osobom w wieku 55+ zmniejszenia wymiaru czasu pracy. Dzięki temu senior osiągnąc wiek emerytalny, nie będzie stawał przed wyborem: albo praca w pełnym wymiarze godzin, albo emerytura. To optymalny sposób wydłużenia aktywności zawodowej.

11 <http://polskilad.pis.org.pl/uploads/asset/store/609f690f5e2f3.png>

PROGRAM AKTYWNOŚĆ+

Aktywność+ to nowy program dla seniorów, który będzie realizowany w latach 2021-2025. Za pomocą środków z programu będą finansowane działania jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów, mające na celu zwiększenie aktywności seniorów w życiu społecznym i zawodowym.

ZEROWY PIT DLA OSÓB PRACUJĄCYCH PO OSIĄGNIĘCIU WIEKU EMERYTALNEGO

Wprowadzimy nowy instrument zachęcający do kontynuacji pracy po osiągnięciu wieku emerytalnego - PIT-0 dla Seniora. Pracownicy, którzy osiągną wiek emerytalny 60/65 lat i nie przejdą na emeryturę, lecz zdecydują się kontynuować pracę, nie zapłacą podatku dochodowego (do poziomu progu podatkowego), co zwiększy ich pensję netto („na rękę”), a dzięki dalszej aktywności na rynku pracy powiększą wysokość przyszłej emerytury.

KORPUS WSPARCIA SENIORÓW

Kilkanaście tysięcy wolontariuszy, w tym działacze ponad 140 środowisk młodzieżowych i obywatelskich z całej Polski, świadczy codzienną pomoc potrzebującym w ramach powołanego Korpusu. Pandemia dała początek nowej instytucji pomocowej, w ramach której młodzi, pomagając seniorom, mogą zarazem pozyskiwać nowe kompetencje, m.in. logistyczne i organizatorskie.

BEZPIECZEŃSTWO POD RĘKĄ

Zwiększymy bezpieczeństwo seniorów przez dofinansowanie zakupu tzw. opasek bezpieczeństwa. Umożliwią one proste bądź automatyczne wezwanie pomocy w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia. Zapewnią stały kontakt i umożliwią zdalną opiekę. Dzięki takiemu rozwiązaniu seniorzy wymagający

uwagi nie będą musieli zmieniać swoich codziennych nawyków i pozostaną samodzielni.>

DARMOWE LEKI 70+

W związku ze skutecznością dotychczasowego programu Leki 75+(wzrastająca liczba beneficjentów i malejące wydatki osób powyżej 75. roku życia na leki) chcemy umożliwić korzystanie z programu osobom młodszym, a w niektórych kategoriach leków nawet osobom z grupy 60+.

SPECJALNE PLACÓWKI ŁĄCZĄCE POKOLENIA

Umożliwimy łatwiejsze tworzenie placówek, które łącząienne domy opieki z przedszkolami podobnie jak w Stanach Zjednoczonych, Kanadzie, Australii i Niemczech. Dzięki nim dzieci będą rozwijały kompetencje emocjonalne i społeczne, a seniorzy zaangażują się w wychowanie najmłodszego pokolenia.

CENTRA USŁUG SPOŁECZNYCH DLA POLAKÓW WRACAJĄCYCH Z ZAGRANICY

Centra będą instytucjami oferującymi kompleksowe wsparcie dla osób starszych, które po zakończeniu kariery zawodowej za granicą chcą powrócić do Polski. Centra będą zapewniać całodobową opiekę, wsparcie w zakresie ochrony zdrowia oraz wspomagać aktywność społeczną seniorów.

POMOC IT DLA SENIORA

Nie wszyscy obywatele mają kompetencje i chcą korzystać z usług tylko cyfrowo. Stworzymy ogólnopolską infolinię administracyjną, która pozwoli uzyskać informacje o tym, co dzieje się ze sprawą załatwianą w każdym urzędzie w Polsce. Dzięki infolinii osoby mniej biegłe w usługach cyfrowych będą mogły dowiedzieć się, w jaki sposób można załatwić sprawę administracyjną i zostaną przekierowane do właściwej instytucji.

WALKA Z PRZEMOCĄ DOMOWĄ WOBEC DZIECI I RODZICÓW

W formie wielu kampanii społecznych będziemy pracować nad zwiększeniem świadomości praw ofiar przemocy domowej, zwłaszcza tych najsłabszych - kobiet, dzieci i osób starszych, a także dostępności wsparcia psychologicznego.

"13

RODZINA

Działania ministerstwa

W centrum prac naszego Ministerstwa jest rodzina. Poprzez nasze działania wspieramy ją na każdym etapie. Rozpoczynając od urlopów dla rodziców na opiekę nad nowo narodzonym dzieckiem, poprzez rozwój miejsc opieki żłobkowej, comiesięczne wsparcie w ramach programu „Rodzina 500+” oraz pomoc w kompletowaniu szkolnej wyprawki z programu „Dobry Start”.

Ważnym elementem polskiego społeczeństwa są osoby starsze, których z roku na rok jest w naszym kraju coraz więcej. Poprzez nasze programy wspieramy rozwój usług opiekuńczych oraz aktywność seniorów. Dbamy o godne emerytury zwłaszcza dla najbiedniejszych emerytów.

Koncentrujemy się także na osobach potrzebujących pomocy. Pracujemy nad zapewnieniem równych szans dla osób z niepełnosprawnościami. Wspieramy rozwój ekonomii społecznej i solidarnej. Uczestniczymy w budowie dialogu społecznego.

Wsparcie dla rodzin z dziećmi

Rodzina znajduje się w centrum polityki społecznej rządu. Tkwi w niej potencjał, który jest źródłem rozwoju naszego kraju. Ministerstwo podejmuje liczne działania z zakresu polityki państwa na rzecz dziecka i rodziny.

- **Rodzina 500 plus**

Program "Rodzina 500+" jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin. Program wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin, wzmocnił je i nadał należyty priorytet. W efekcie uruchomienia programu nastąpił znaczący wzrost udziału wydatków na politykę rodzinną w PKB - z 1,78% PKB w 2015 r. do 4 % PKB obecnie.

- **Dobry Start**

Program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód. To wsparcie dla 4,4 miliona uczniów.

- **Program Maluch+**

Program "Maluch+" wspiera rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. Beneficjenci programu mogą otrzymać dofinansowanie do tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki. "Maluch+" jest programem rocznym.

- **Opieka nad dzieckiem w wieku do lat 3**

W tym miejscu informacje o opiece nad dzieckiem w wieku do lat 3 znajdują rodzice, podmioty prowadzące lub zamierzające prowadzić instytucje opieki nad dziećmi w wieku do lat 3, gminy.

- **Karta Dużej Rodziny**

System zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+. Karta Dużej Rodziny funkcjonuje zarówno w instytucjach publicznych, jak i w prywatnych firmach.

- **Świadczenia rodzinne**

Świadczenia rodzinne czyli zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego, świadczenia opiekuńcze (zasiłek pielęgnacyjny, świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy), jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka (tzw. becikowe), świadczenie rodzicielskie, do których prawo nabywa się w sposób określony w ustawie z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

- **Fundusz alimentacyjny**

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są na warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane jest poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe (np. kryterium dochodowe).

- **Wsparcie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych**

Rodzinnie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia wsparcie odpowiednio wójt, burmistrz, prezydent miasta. Rodzina może otrzymać wsparcie przez działania: instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, placówek wsparcia dziennego; rodzin wspierających. Zapraszamy do zapoznania się z informacjami, które przedstawią szerzej przedmiotową problematykę.

- **Opieka zastępcza nad dzieckiem**

Najlepszym środowiskiem życia i wychowania dziecka jest rodzina. Istnieją jednak sytuacje niemożności zapewnienia dziecku opieki i wychowania przez rodziców. Wówczas istotną rolę spełnia piecza zastępcza. Ma ona charakter czasowy. Kwestie pieczy zastępczej reguluje ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 r., poz. 998, z późn. zm.). Tutaj znajdą Państwo informacje na temat systemu opieki zastępczej nad dzieckiem.

- **Usamodzielniani w świetle ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**

Osoba usamodzielniana to zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoba opuszczającą po osiągnięciu pełnoletności, rodzinę zastępczą, rodzinny dom dziecka, placówkę opiekuńczo-wychowawczą lub regionalną placówkę opiekuńczo-terapeutyczną. W tym miejscu możecie Państwo zapoznać się z zasadami zapewnienia pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą.

- **Adopcja**

Adopcja, inaczej przysposobienie, jest uznaniem dziecka innych rodziców, z którym nie ma więzi biologicznej, za własne. Ma ona nie tylko wymiar psychologiczny, lecz także prawny:

- **Program "Za życiem"**

Sprawdź jakie uprawnienia przysługują ci w ramach ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”

- **Wzory wniosków o świadczenia dla rodzin**

Wzory wniosków o świadczenia dla rodzin (aktualizacja na dzień 16.06.2020 r.) do stosowania na bieżący okres, a także na okres 2020/2021

Seniorzy/aktywne starzenie

Osoby starsze są grupą, której potrzebne jest szczególne wsparcie. Ministerstwo Rodziny, uwzględniając zmiany demograficzne zachodzące w polskim społeczeństwie, konsekwentnie realizuje politykę senioralną.

Programy skierowane dla seniorów są istotnym elementem budowania kompleksowego wsparcia dla różnych grup społecznych. Polityka rodzinna obejmuje bowiem nie tylko dzieci, ale uwzględnia właśnie potrzeby osób starszych.

Seniorzy, jeżeli zdrowie im na to pozwala, chcą być aktywni, także na emeryturze. W naszych działaniach przywiązujemy dużą wagę do stworzenia osobom starszym warunków do aktywnego i satysfakcjonującego życia po zakończeniu aktywności zawodowej. Kluczowe jest bowiem zapobieganie wykluczeniu osób starszych.

Jednym z najważniejszych działań realizowanych w ramach polityki senioralnej jest Program Wieloletni „Senior+” na lata 2015 - 2020 skierowany do jednostek samorządu terytorialnego. Jego celem jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym seniorów poprzez rozbudowę sieci Dziennych Domów „Senior+” i Klubów „Senior+”.

Aktywni seniorzy korzystają z projektów finansowanych w ramach Rządowego Programu na rzecz Aktywności Społecznej Osób Starszych. Organizacje działające na rzecz osób starszych np. fundacje czy stowarzyszenia mogą otrzymać dofinansowanie na realizację działań w jednym z czterech priorytetowych obszarów: edukacja osób starszych, aktywność społeczna promująca integrację wewnątrz- i międzypokoleniową, partycypacja społeczna osób starszych, usługi społeczne dla osób starszych.

Musimy jednak pamiętać, że nie każdy senior cieszy się dobrym zdrowiem, jest samodzielny i aktywny. Dla tych osób powstał program „Opieka 75 +”, który polega na wspieraniu samorządów gminnych w realizacji usług opiekuńczych dla osób w wieku 75 lat i więcej.

Programy i projekty

18.01.2021

Program wieloletni "Senior+" na lata 2021-2025

•15.12.2020

Program wieloletni na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025

•Rodzina 500 plus

Program Rodzina 500 plus to nieopodatkowane 500 zł miesięcznie na każde dziecko do 18 roku życia. To nawet 6.000 zł netto rocznego wsparcia dla dziecka. Świadczenie wychowawcze to wsparcie długofalowe. Program Rodzina 500 plus to systemowe wsparcie polskich rodzin.

•Dobry Start

Program „Dobry Start” to inwestycja w edukację polskich dzieci. To 300 zł jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny. Rodziny otrzymają świadczenie bez względu na dochód. To wsparcie dla 4,6 miliona uczniów.

•Program Maluch+

Program "Maluch+" wspiera rozwój instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 - żłobków, klubów dziecięcych i dziennych opiekunów. Beneficjenci programu mogą otrzymać dofinansowanie do tworzenia i funkcjonowania miejsc opieki. "Maluch+" jest programem rocznym.

•Rodzicielskie świadczenie uzupełniające

Program „Mama 4+" jest rodzicielskim świadczeniem uzupełniającym.

•Program „Za życiem”

W dniu 4 listopada 2016 roku Sejm uchwalił ustawę o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

•Emerytura +

Jednorazowe świadczenia pieniężne dla emerytów i rencistów

•Program Opieka 75+

Opieka 75+ to program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej. Jest realizowany przez samorządy i polega na świadczeniu usług opiekuńczych dla osób w wieku powyżej 75 lat, w miejscach ich zamieszkania.

•Program Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

Program jest adresowany do jednostek samorządu terytorialnego szczebla gminnego i powiatowego, których obowiązkiem jest realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawy o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”. W ramach Programu ze środków finansowych korzystać mogą również podmioty niepubliczne, które realizują zadanie pracy z rodziną lub organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na zlecenie samorządu. Dofinansowaniu w ramach Programu mogą podlegać koszty wynagrodzenia asystentów rodziny oraz koordynatorów pieczy zastępczej.

Fundusz Solidarnościowy

Fundusz Solidarnościowy jest państwowym funduszem celowym. Utworzony został ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1787, z późn. zm.), a następnie znowelizowany ustawą z dnia 20 grudnia 2019 r. o zmianie ustawy o Solidarnościowym Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2473).

•Posiłek w szkole i w domu

Program "Posiłek w szkole i w domu" skierowany jest zarówno do dzieci, uczniów, jak i osób starszych.

•Strategia „Europa 2020” na lata 2010-2020 - kontekst polityki zatrudnienia

„Europa 2020” jest strategią społeczno-gospodarczą Unii Europejskiej zastępującą Strategię Lizbońską, która obowiązywała do 2010 r. Obejmuje zagadnienia z zakresu gospodarki, edukacji, energetyki, polityki społecznej, zatrudnienia.

•Program "Zwiedzaj i Pracuj"

Programy "Zwiedzaj i Pracuj" cieszą się dużym zainteresowaniem ze strony młodych obywateli RP. Udział w jednym z programów stanowi interesującą alternatywę dla rocznego pobytu, łączącego wypoczynek, poznawanie sposobu życia w innej części globu z możliwością świadczenia pracy w tym państwie.

Pokonać bezdomność. Program pomocy osobom bezdomnym.

Głównym celem Programu jest inspirowanie i wspieranie działań nakierowanych na przeciwdziałanie i rozwiązywanie problemu bezdomności. Nową kwestią w tym obszarze, której nie uwzględniał dotychczasowy Program wspierający rozwiązywanie problemu bezdomności, jest inspirowanie wdrażania nowych metod pracy z osobami bezdomnymi oraz programów aktywizacji społecznej i zawodowej tych osób.

•Program współpracy z NGO

Program współpracy Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z organizacjami pozarządowymi wyznacza nowy wymiar międzysektorowych relacji i współdziałania, odpowiadający na wyzwania ustrojowo-cywilizacyjne współczesnych czasów.

Pomoc społeczna

System pomocy społecznej w Polsce

Zasady pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

•Podział zadań pomocy społecznej między administrację publiczną

Jakie są zadania własne gminy i powiatu, a jakie zadania związane z pomocą społeczną są w rękach administracji rządowej?

Zasady pomocy społecznej

Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa, mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężanie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Pomoc społeczna wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. Zadaniem pomocy społecznej jest także zapobieganie trudnym sytuacjom życiowym przez podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej (minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego, wojewodowie) i samorządowej (marszałkowie województw, starostowie na poziomie powiatów oraz wójtowie, burmistrzowie (prezydenci miast) na poziomie gmin. Organy te realizując zadania pomocy społecznej współpracują, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami

społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi.

Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej są obowiązane do współdziałania w rozwiązywaniu ich trudnej sytuacji życiowej.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej, przysługuje:

1. osobom posiadającym obywatelstwo polskie mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
2. cudzoziemcom mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej:
  1. na podstawie zezwolenia na pobyt stały, zezwolenia na pobyt rezydenta długoterminowego Unii Europejskiej, zezwolenia na pobyt czasowy udzielonego w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d lub w art. 186 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach (Dz. U. z 2020 r. poz. 35), lub w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej statusu uchodźcy lub ochrony uzupełniającej,
  2. w związku z uzyskaniem w Rzeczypospolitej Polskiej zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany - w formie schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego;
  3. mającym miejsce zamieszkania i przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin (Dz. U. z 2019 r. poz. 293), posiadającym prawo pobytu lub prawo stałego pobytu na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Prawo do świadczeń w formie interwencji kryzysowej, schronienia, posiłku, niezbędnego ubrania oraz zasiłku celowego przysługuje:

- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub
- obywatelom państw członkowskich Unii Europejskiej, państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) - stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym lub Konfederacji Szwajcarskiej oraz członkom ich rodzin w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 14 lipca 2006 r. o wjeździe na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, pobycie oraz wyjeździe z tego terytorium obywateli państw członkowskich Unii Europejskiej i członków ich rodzin posiadającym zaświadczenie, o którym mowa w art. 41a ust. 1 tej ustawy.

Główne cele pomocy społecznej:

- wsparcie osób i rodzin w przewyciężeniu trudnej sytuacji życiowej, doprowadzenie - w miarę możliwości - do ich życiowego usamodzielniania i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka,
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej - dla osób nie posiadających dochodu lub o niskich dochodach, w wieku poprodukcyjnym i osobom niepełnosprawnym,
- zapewnienie dochodu do wysokości poziomu interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia,
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym przemocą w rodzinie,
- integracja ze środowiskiem osób wykluczonych społecznie,
- stworzenie sieci usług socjalnych adekwatnych do potrzeb w tym zakresie.

Pomoc społeczna polega w szczególności na:

- przyznawaniu i wypłacaniu świadczeń,
- pracy socjalnej,
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej,
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Zasady udzielania pomocy społecznej

Świadczenia pomocy społecznej udzielane są na wniosek:

- osoby zainteresowanej,
- jej przedstawiciela ustawowego,
- innej osoby, za zgodą osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Pomoc społeczna może być także udzielana z urzędu.

Osoba lub rodzina ubiegająca się o pomoc społeczną może zgłosić się do ośrodka pomocy społecznej w miejscu zamieszkania (ośrodki znajdują się w każdej gminie). Decyzje o przyznaniu lub odmowie przyznania pomocy wymagają uprzednio przeprowadzenia przez pracownika socjalnego rodzinnego wywiadu środowiskowego. Decyzje w sprawach świadczeń pomocy społecznej wydawane są w formie decyzji administracyjnej. Od każdej decyzji służy prawo odwołania.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2018 r. kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej będzie dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie - kwota **528 zł**. Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć kwoty uprawniające do zasiłków okresowego i celowego.

Pomoc społeczna od dnia 1 maja 2004 r. funkcjonuje na podstawie **ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej** (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 i 2369 oraz z 2021 r. poz. 794 i 803).

Podział zadań pomocy społecznej między administrację publiczną

Jakie są zadania własne gminy i powiatu, a jakie zadania związane z pomocą społeczną są w rękach administracji rządowej?

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka;
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej;
- udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego;
- opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem;

- praca socjalna;
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych;
- dożywianie dzieci;
- sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym;
- kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu;
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych;
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Zadania własne gminy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych;
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze;
- prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki;
- opracowanie i realizacja projektów socjalnych;
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów ostonowych;
- współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych, a także udzielanie schronienia oraz zapewnianie posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- wypłacanie wynagrodzenia za sprawowanie opieki.

Zadania własne powiatu:

- opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;
- pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mającym trudności w integracji ze środowiskiem;
- prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej;
- utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zadania z zakresu administracji rządowej realizowane przez powiat:

- pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;

- prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- udzielanie cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej.

Do zadań samorządu województwa należy:

- opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej będącej integralną częścią strategii rozwoju województwa obejmującej w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi - po konsultacji z powiatami;
- organizowanie kształcenia, w tym prowadzenie publicznych szkół służb społecznych oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej;
- rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska;
- diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie;
- inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej;
- koordynowanie działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie;
- organizowanie i prowadzenie regionalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej na podstawie ocen sporządzonych przez gminy i powiaty z obszaru województwa, uwzględniającej kwestie i problemy społeczne wynikające z przyjętej strategii wraz z projektami regionalnych programów pomocy społecznej i przekazanie ich właściwemu wojewodzie do dnia 31 lipca każdego roku;
- utworzenie i utrzymanie regionalnego ośrodka polityki społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zadania wojewodów:

- ustalanie sposobu wykonywania zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego;
- stwierdzenie zgodności programów naprawczych w zakresie osiągnięcia standardów w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz ocena stopnia ich realizacji;
- wydawanie i cofanie zezwoleń lub zezwoleń warunkowych na prowadzenie domów pomocy społecznej oraz wydawanie i cofanie zezwoleń na prowadzenie placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej;
- prowadzenie rejestru domów pomocy społecznej, placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełno-sprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, miejsc udzielania tymczasowego schronienia oraz jednostek specjalistycznego poradnictwa;
- koordynowanie działań w zakresie integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o

cudzoziemcach, w szczególności w zakresie wskazania im miejsca zamieszkania, oraz prowadzenie rejestru zatwierdzonych indywidualnych programów integracji;

- realizacja lub zlecenie jednostkom samorządu terytorialnego lub podmiotom niepublicznym zadań wynikających z programów rządowych;
- nadzór nad realizacją zadań samorządu gminnego, powiatowego i województwa, w tym nad jakością działalności jednostek organizacyjnych pomocy społecznej oraz nad jakością usług, dla których minister właściwy do spraw zabezpieczenia społecznego określił standardy, a także nad zgodnością zatrudnienia pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z wymaganymi kwalifikacjami;
- kontrola jakości usług wykonywanych przez podmioty niepubliczne na podstawie umowy z organami administracji rządowej i samorządowej;
- kontrola jakości usług wykonywanych przez domy pomocy społecznej prowadzone nie na zlecenie organu jednostki samorządu terytorialnego przez podmioty niepubliczne, o których mowa w art. 57 ust. 1 pkt 2-4 ustawy o pomocy społecznej;
- kontrola placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekle chorym lub osobom w podeszłym wieku, w tym prowadzonych na podstawie przepisów o działalności gospodarczej, w zakresie standardów usług socjalno-bytowych i przestrzegania praw tych osób;
- analiza stanu i skuteczności pomocy społecznej w oparciu o ocenę zasobów pomocy społecznej przyjętą przez samorząd województwa z uwzględnieniem założeń przewidzianych w strategii;
- sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej ministrowi właściwemu do spraw zabezpieczenia społecznego, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;
- realizacja zadań określanych przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego w zakresie utrzymania i rozwoju systemu informatycznego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w województwie oraz współfinansowanie i sprawowanie nadzoru nad jego funkcjonowaniem;
- finansowe wspieranie programów w określonym przez wojewodę obszarze pomocy społecznej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty uprawnione, o których mowa w art. 25 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej;
- koordynowanie, w ramach systemu pomocy społecznej, działań w zakresie zapobiegania handlowi ludźmi oraz wsparcia udzielanego ofiarom handlu ludźmi.

Zadania ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego:

- tworzenie koncepcji i określanie kierunków rozwoju w obszarze pomocy społecznej;
- zlecenie i finansowanie badań, ekspertyz i analiz w obszarze pomocy społecznej;
- monitorowanie standardów;
- analiza skuteczności pomocy społecznej;
- inspirowanie i promowanie nowych form i metod działania, a także szkolenie kadr;
- nadzór merytoryczny nad szkoleniem w zakresie organizacji pomocy społecznej i specjalizacji w zawodzie pracownik socjalny oraz nad szkoleniem dla superwizorów pracy socjalnej;
- opracowywanie i finansowanie programów osłonowych;
- finansowe wspieranie programów w określonym przez ministra obszarze pomocy społecznej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty uprawnione;
- określanie zadań administracji publicznej w zakresie utrzymania i rozwoju systemu informatycznego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej w województwach, przekazywanie środków na współfinansowanie oraz sprawowanie nadzoru nad funkcjonowaniem tego systemu;
- współdziałanie z organizacjami pozarządowymi.

Formy udzielanej pomocy

Kryteria przyznawania świadczeń

- Zasiłek stały
- Zasiłek okresowy
- Zasiłki celowe
- Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie
- Pomoc pieniężna na usamodzielnienie
- Praca socjalna
- Poradnictwo specjalistyczne
- Interwencja kryzysowa
- Pomoc w postaci schronienia, posiłku, odzieży
- Sprawienie pogrzebu
- Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze
- Ośrodek wsparcia
- Rodzinny dom pomocy
- Mieszkanie chronione
- Dom pomocy społecznej

Ośrodki Pomocy Społecznej oferują wiele rodzajów usług dla osób i rodzin potrzebujących stałej lub jednorazowej pomocy. Pomoc społeczna ma na celu umożliwienie przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których objeci wsparciem nie są w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Do narzędzi jakimi posługuje się pomoc społeczna należy przede wszystkim praca socjalna, różnego rodzaju zasiłki, pomoc i doradztwo. Więcej informacji o formach udzielanej pomocy można znaleźć w menu po prawej stronie.

Kryteria przyznawania świadczeń

Pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu:

1. ubóstwa;
2. sieroctwa;
3. bezdomności;
4. bezrobocia;
5. niepełnosprawności;
6. długotrwałej lub ciężkiej choroby;
7. przemocy w rodzinie;
8. potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi;
9. potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności;
10. bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych;
11. trudności w integracji cudzoziemców, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach;
12. trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;

- 13.alkoholizmu lub narkomanii;
- 14.zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej;
- 15.klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Prawo do świadczeń pieniężnych przysługuje osobom i rodzinom, których posiadane dochody nie przekraczają kryteriów dochodowych ustalonych w oparciu o próg interwencji socjalnej. Od dnia 1 października 2018 r. kryterium dochodowym dla osoby samotnie gospodarującej będzie dochód nie przekraczający kwoty **701 zł**, natomiast dla osoby w rodzinie - kwota **528 zł**.

W systemie pomocy społecznej przez rodzinę rozumie się osoby spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Za dochód uważa się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony, bez względu na tytuł i źródło ich uzyskania, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, pomniejszoną o:

1. miesięczne obciążenie podatkiem dochodowym od osób fizycznych;
2. składki na ubezpieczenie zdrowotne określone w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz ubezpieczenia społeczne określone w odrębnych przepisach;
3. kwotę alimentów świadczonych na rzecz innych osób.
Do dochodu o nie wlicza się:
  1. jednorazowego pieniężnego świadczenia socjalnego;
  2. zasiłku celowego;
  3. pomocy materialnej mającej charakter socjalny albo motywacyjny, przyznawanej na podstawie przepisów o systemie oświaty;
  4. wartości świadczenia w naturze;
  5. świadczenia przysługującego osobie bezrobotnej na podstawie przepisów o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z tytułu wykonywania prac społecznie użytecznych.,
  6. świadczenia pieniężnego i pomocy pieniężnej, o których mowa w ustawie z dnia 20 marca 2015 r. o działaczach opozycji antykomunistycznej oraz osobach represjonowanych z powodów politycznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 690);
  7. dochodu z powierzchni użytków rolnych poniżej 1 ha przeliczeniowego;
  8. świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz.U. z 2017 r. poz. 1851 oraz z 2018 r. poz. 107, 138, 650, 1000 i 1076), oraz dodatku wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2018 r. poz. 998 i 1076);
  9. świadczenia pieniężnego, o którym mowa w art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o Karcie Polaka (Dz.U. z 2018 r. poz. 1272).

W stosunku do osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą:

1. opodatkowaną podatkiem dochodowym od osób fizycznych na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych - za dochód przyjmuje się przychód z tej działalności pomniejszony o koszty uzyskania przychodu, obciążenie podatkiem należnym określonym w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych i składkami na ubezpieczenie zdrowotne określonymi w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, związane z prowadzeniem tej działalności oraz odliczonymi od dochodu składkami na ubezpieczenia społeczne niezaliczonymi do kosztów uzyskania przychodów, określonymi w odrębnych przepisach, z tym że dochód ustala się, dzieląc kwotę dochodu z działalności gospodarczej wykazanego w zeznaniu podatkowym złożonym za poprzedni rok kalendarzowy przez liczbę miesięcy, w których podatnik prowadził działalność, a jeżeli nie prowadził działalności, za dochód przyjmuje się kwotę zadeklarowaną w oświadczeniu tej osoby
2. opodatkowaną na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne - za dochód przyjmuje się kwotę zadeklarowaną w oświadczeniu tej osoby.

W sytuacji gdy podatnik łączy przychody z działalności gospodarczej z innymi przychodami lub rozlicza się wspólnie z małżonkiem, przez podatek należny rozumie się podatek wyliczony w takiej proporcji, w jakiej pozostaje dochód podatnika z pozarolniczej działalności gospodarczej wynikający z deklaracji podatkowych do sumy wszystkich wykazanych w nich dochodów.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności opodatkowanej na zasadach określonych w przepisach o podatku dochodowym od osób fizycznych ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego, zawierającego informację o wysokości:

1. przychodu;
2. kosztów uzyskania przychodu;
3. różnicy pomiędzy przychodem a kosztami jego uzyskania;
4. dochodów z innych źródeł niż pozarolnicza działalność gospodarcza w przypadku gdy podatnik łączy przychody z działalności gospodarczej z innymi przychodami lub rozlicza się wspólnie z małżonkiem;
5. odliczonych od dochodu składek na ubezpieczenia społeczne;
6. należnego podatku;
7. odliczonych od podatku składek na ubezpieczenie zdrowotne związanych z prowadzeniem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Wysokość dochodu z pozarolniczej działalności gospodarczej w przypadku prowadzenia działalności na zasadach określonych w przepisach o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne ustala się na podstawie zaświadczenia wydanego przez naczelnika właściwego urzędu skarbowego zawierającego informację o formie opodatkowania oraz na podstawie dowodu opłacenia składek w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych.

Przy ustalaniu prawa do zasiłków stałego i okresowego w składzie rodziny nie uwzględnia się dzieci wychowywanych w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka oraz pełnoletnich wychowanków rodziny zastępczej lub rodzinnego domu dziecka, a do dochodu rodziny nie wlicza się ich dochodów oraz świadczeń na pokrycie kosztów ich utrzymania i dodatków przyznanych na podstawie przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Przy ustalaniu wysokości odpłatności za pobyt osoby w domu pomocy społecznej, w składzie rodziny uwzględnia się innych członków rodziny przebywających w instytucjonalnych placówkach opieki, jeżeli rodzina ponosi odpłatność za ich pobyt.

Osobie odbywającej karę pozbawienia wolności, z wyjątkiem osób odbywających tę karę w systemie dozoru elektronicznego, nie przysługuje prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Osobie tymczasowo aresztowanej zawieszają się prawo do świadczeń z pomocy społecznej. Za okres tymczasowego aresztowania nie udziela się świadczeń.

Zasiłek okresowy

Zasiłek okresowy przysługuje w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego:

1. osobie samotnie gospodarującej, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. rodzinie, której dochód jest niższy od kryterium dochodowego rodziny.

Zasiłek okresowy ustala się:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku nie może być wyższa niż 418 zł miesięcznie;
2. w przypadku rodziny - do wysokości różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 50 % różnicy między:

1. kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby;
2. kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny.

Kwota zasiłku okresowego nie może być niższa niż 20 zł miesięcznie.

W przypadku podjęcia zatrudnienia przez osobę objętą kontraktem socjalnym pobierającą zasiłek okresowy, może być on wypłacany nadal niezależnie od dochodu, do dnia wynikającego z decyzji przyznającej zasiłek okresowy, nie dłużej jednak niż do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba została zatrudniona.

Okres, na jaki jest przyznawany zasiłek okresowy, ustala ośrodek pomocy społecznej na podstawie okoliczności sprawy.

Rada gminy, w drodze uchwały, może podwyższyć minimalne kwoty zasiłku okresowego.

Zasiłek okresowy na zasadach zwrotu

Zasiłek okresowy może być przyznany w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

Pomoc na ekonomiczne usamodzielnienie

Osobie albo rodzinie gmina może przyznać pomoc w formie pieniężnej lub rzeczowej, w celu ekonomicznego usamodzielnienia.

Pomoc w formie pieniężnej w celu ekonomicznego usamodzielnienia może być przyznana w formie jednorazowego zasiłku celowego lub nieoprocentowanej pożyczki. Warunki udzielenia i spłaty pożyczki oraz jej zabezpieczenie określa się w umowie z gminą. Pożyczka może być umorzona w całości lub w części, jeżeli przyczyni się to do szybszego osiągnięcia celów pomocy społecznej.

Pomoc w formie rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia następuje przez udostępnienie maszyn i narzędzi pracy stwarzających możliwość zorganizowania własnego warsztatu pracy oraz urządzeń ułatwiających pracę niepełnosprawnym. Udostępnienie maszyn i narzędzi pracy następuje na podstawie umowy użyczenia.

Podstawą odmowy przyznania albo ograniczenia rozmiarów pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie może być uchylanie się przez osobę lub rodzinę ubiegającą się o pomoc od podjęcia odpowiedniej pracy w rozumieniu przepisów o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu albo poddania się przeszkoleniu zawodowemu.

Pomoc w celu ekonomicznego usamodzielnienia nie przysługuje, jeżeli osoba lub rodzina ubiegająca się otrzymała już pomoc na ten cel z innego źródła.

W sprawach pomocy w formie pieniężnej lub rzeczowej w celu ekonomicznego usamodzielnienia gmina współdziała z powiatowym urzędem pracy.

Rada gminy, w drodze uchwały, określa wysokość oraz szczegółowe warunki i tryb przyznawania i zwrotu zasiłku celowego na ekonomiczne usamodzielnienie.

Pomoc rzeczowa na zasadach zwrotu

Pomoc rzeczowa może być przyznana w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości wydatków na tę pomoc.

Praca socjalna

Praca socjalna świadczona jest na rzecz poprawy funkcjonowania osób i rodzin w ich środowisku społecznym. Prowadzona jest:

1. z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia lub wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej;
2. ze społecznością lokalną w celu zapewnienia współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych dla zaspokajania potrzeb członków społeczności.

Praca socjalna może być prowadzona w oparciu o kontrakt socjalny lub projekt socjalny.

W pracy socjalnej wykorzystuje się właściwe tej działalności metody i techniki, stosowane z poszanowaniem godności osoby i jej prawa do samostanowienia.

Praca socjalna świadczona jest osobom i rodzinom bez względu na posiadany dochód

Interwencja kryzysowa

Interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy.

Cudzoziemcom przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na podstawie zezwolenia, o którym mowa w art. 176 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach., można udzielić schronienia na okres ważności zaświadczenia, o którym mowa w art. 170 ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, lub na okres ważności zezwolenia na pobyt czasowy.

Matki z małoletnimi dziećmi oraz kobiety w ciąży dotknięte przemocą lub znajdujące się w innej sytuacji kryzysowej mogą w ramach interwencji kryzysowej znaleźć schronienie i wsparcie w domach dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży. Do tych domów mogą być również przyjmowani ojcowie z małoletnimi dziećmi albo inne osoby sprawujące opiekę prawną nad dziećmi.

Sprawienie pogrzebu

Sprawienie pogrzebu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Sprawienie pogrzebu odbywa się w sposób ustalony przez gminę, zgodnie z wyznaniem zmarłego.

Ośrodek wsparcia

Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia.

Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu.

W ośrodku wsparcia mogą być prowadzone miejsca całodobowe okresowego pobytu.

Ośrodkiem wsparcia może być ośrodek wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi, dzienny dom pomocy, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, schronisko i dom dla bezdomnych oraz klub samopomocy.

Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

Środowiskowy dom samopomocy świadczy usługi w ramach indywidualnych lub zespołowych treningów samoobsługi i treningów umiejętności społecznych, polegających na nauce, rozwijaniu lub podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego i funkcjonowania w życiu społecznym.

Okres korzystania z miejsca całodobowego pobytu w środowiskowym domu samopomocy nie może być jednorazowo dłuższy niż 3 miesiące, z możliwością przedłużenia do 6 miesięcy w uzasadnionych przypadkach, przy czym maksymalny okres pobytu całodobowego osoby w roku kalendarzowym nie może być dłuższy niż 8 miesięcy.

Zakres usług świadczonych w klubach samopomocy ustala właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej klub samopomocy w uzgodnieniu z wojewodą.

Odpłatność miesięczną za usługi świadczone w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, ustala się w wysokości 5 % kwoty dochodu osoby samotnie gospodarującej lub kwoty dochodu na osobę w rodzinie, jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie przekracza kwotę 300 % odpowiedniego kryterium dochodowego (kryterium dla osoby samotnie gospodarującej - 634 zł, kryterium dla osoby w rodzinie - 514 zł).

Korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

Odpłatność za usługi całodobowe w ośrodkach wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala się w wysokości 70 % dochodu osoby korzystającej z usług, proporcjonalnie do okresu jej pobytu.

Odpłatność w ośrodkach wsparcia nie może być wyższa niż średnia miesięczna kwota dotacji (ustalana corocznie przez wojewodę) na jednego uczestnika, wyliczona dla ośrodka wsparcia, w którym osoba przebywa.

Decyzję o skierowaniu do ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi i decyzję ustalającą odpłatność za korzystanie z usług w tych ośrodkach wydaje właściwy organ jednostki samorządu terytorialnego prowadzącej lub zlecającej prowadzenie ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Organ może zwolnić osoby zobowiązane do odpłatności za usługi w ośrodkach wsparcia, na ich wniosek, częściowo lub całkowicie z tej odpłatności.

Mieszkanie chronione

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, w szczególności osobie z zaburzeniami psychicznymi, osobie opuszczającej pieczę zastępczą w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, młodzieżowy ośrodek wychowawczy, zakład dla nieletnich, a także cudzoziemcowi, który uzyskał w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą, może być przyznany pobyt w mieszkaniu chronionym.

Mieszkanie chronione jest formą pomocy społecznej przygotowującą pod opieką specjalistów osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu.

Mieszkanie chronione może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej lub organizację pożytku publicznego i w zależności od celu udzielania wsparcia prowadzone jest jako mieszkanie chronione treningowe lub mieszkanie chronione wspierane.

W mieszkaniu chronionym treningowym zapewnia się usługi bytowe oraz naukę, rozwijanie lub utrwalanie samo-dzielności, sprawności w zakresie samoobsługi, pełnienia ról społecznych w integracji ze społecznością lokalną, w celu umożliwienia prowadzenia samodzielnego życia.

Mieszkanie chronione wspierane przeznaczone jest dla:

1. osoby niepełnosprawnej, w szczególności osoby niepełnosprawnej fizycznie lub osoby z zaburzeniami psychicznymi;
2. osoby w podeszłym wieku lub przewlekle chorej.

W mieszkaniu chronionym wspieranym zapewnia się usługi bytowe oraz pomoc w wykonywaniu czynności nie-zbędnych w życiu codziennym i realizacji kontaktów społecznych, w celu utrzymania lub rozwijania samodzielności osoby na poziomie jej psychofizycznych możliwości.

Decyzję o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wydaje się na czas określony.

W stosunku do osób, które posiadają orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a także w szczególnie uzasadnionych przypadkach w stosunku do innych osób, może być wydana decyzja o skierowaniu do korzystania ze wsparcia w mieszkaniu chronionym wspieranym na czas nieokreślony.

Zasiłek stały

Zasiłek stały przysługuje:

1. pełnoletniej osobie samotnie gospodarującej, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód jest niższy od kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej;
2. pełnoletniej osobie pozostającej w rodzinie, niezdolnej do pracy z powodu wieku lub całkowicie niezdolnej do pracy, jeżeli jej dochód, jak również dochód na osobę w rodzinie są niższe od kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

Zasiłek stały ustala się w wysokości:

1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej - różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby, z tym że kwota zasiłku od dnia 1 października 2018 r. nie może być wyższa niż 645 zł miesięcznie;
2. w przypadku osoby w rodzinie - różnicy między kryterium dochodowym na osobę w rodzinie a dochodem na osobę w rodzinie.

Kwota zasiłku stałego nie może być niższa niż 30 zł miesięcznie.

W przypadku zbiegu uprawnień do zasiłku stałego i renty socjalnej, świadczenia pielęgnacyjnego, specjalnego zasiłku opiekuńczego, dodatku z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania lub zasiłku dla opiekuna, zasiłek stały nie przysługuje

Osobę przebywającą w domu pomocy społecznej lub ubiegającą się o przyjęcie do niego uznaje się za osobę samotnie gospodarującą, jeżeli przed przyjęciem do domu pomocy społecznej lub rozpoczęciem oczekiwania na miejsce w takim domu była uprawniona do zasiłku stałego.

Przy ustalaniu uprawnienia oraz wysokości zasiłku stałego do dochodu nie wlicza się kwoty zasiłku okresowego.

Zasiłki celowe

Zasiłek celowy

Jest to świadczenie fakultatywne przyznawane na zaspokojenie niezbędnej potrzeby bytowej, a w szczególności na pokrycie części lub całości kosztów zakupu żywności, leków i leczenia, opału, odzieży, niezbędnych przedmiotów użytku domowego, drobnych remontów i napraw w mieszkaniu, a także kosztów pogrzebu.

Osobom bezdomnym i innym osobom nie posiadającym dochodu oraz możliwości uzyskania świadczeń zdrowotnych może być przyznany zasiłek celowy na pokrycie części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne.

Zasiłek celowy może być przyznany również w formie biletu kredytowanego.

Zasiłek celowy może być przyznany również w celu realizacji postanowień kontraktu socjalnego.

Wówczas może być wypłacany niezależnie od dochodu, przez okres do 2 miesięcy od dnia, w którym osoba objęta kontraktem socjalnym, w trakcie jego realizacji, stała się osobą zatrudnioną.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Zasiłek celowy na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną

Świadczenie to może być przyznane osobie albo rodzinie, które poniosły straty w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej. W takim przypadku może być przyznany niezależnie od dochodu i może nie podlegać zwrotowi.

Specjalny zasiłek celowy

Świadczenie może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium ustawowe - w wysokości nieprzekraczającej odpowiednio kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub rodziny. Świadczenie to nie podlega zwrotowi.

Zasiłek celowy na zasadach zwrotu

Świadczenie to może być przyznane w szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe, ale pod warunkiem zwrotu części lub całości kwoty zasiłku.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie dla osób pełnoletnich opuszczających dom pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schronisko dla nieletnich, zakład poprawczy, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy, specjalny ośrodek wychowawczy, młodzieżowy ośrodek socjoterapii zapewniający całodobową opiekę i młodzieżowy ośrodek wychowawczy

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie przysługuje osobie usamodzielnianej, w przypadku gdy skierowanie na pobyt całodobowy do domu pomocy społecznej, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego albo młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę nastąpiło na podstawie orzeczenia sądu.

Pomoc ta przysługuje osobie usamodzielnianej opuszczającej dom pomocy społecznej, specjalny ośrodek szkolno-wychowawczy albo specjalny ośrodek wychowawczy, w przypadku gdy osoba ta jest zdolna do samodzielnej egzystencji.

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie przysługuje osobie opuszczającej dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, jeżeli bezpośrednio przed przyjęciem do takiego domu przebywała co najmniej rok w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej, w domu pomocy społecznej, w schronisku dla nieletnich, w zakładzie poprawczym, w specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, w specjalnym ośrodku

wychowawczym, w młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę albo w młodzieżowym ośrodku wychowawczym.

Warunkiem uzyskania pomocy pieniężnej na usamodzielnienie jest zobowiązanie się osoby usamodzielnianej do realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia, opracowanego wspólnie z opiekunem usamodzielnienia, zatwierdzonego przez kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie.

W realizacji indywidualnego programu usamodzielnienia osobę usamodzielnianą wspiera opiekun usamodzielnienia, którym może być pracownik socjalny powiatowego centrum pomocy rodzinie, wychowawca, psycholog lub pracownik socjalny domu pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakładu poprawczego, specjalnego ośrodka szkolno-wychowawczego, specjalnego ośrodka wychowawczego, młodzieżowego ośrodka socjoterapii zapewniającego całodobową opiekę, młodzieżowego ośrodka wychowawczego, albo inna osoba wskazana przez osobę usamodzielnianą. Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie, która przebywała w domu pomocy społecznej, schronisku dla nieletnich, zakładzie poprawczym, specjalnym ośrodku szkolno-wychowawczym, specjalnym ośrodku wychowawczym, młodzieżowym ośrodku socjoterapii zapewniającym całodobową opiekę

Pomoc pieniężna na usamodzielnienie i pomoc pieniężna na kontynuowanie nauki przysługuje osobie usamodzielnianej:

1. samotnie gospodarującej, której dochód nie przekracza 200 % kwoty kryterium dochodowego na osobę samotnie gospodarującą;
2. w rodzinie, w której dochód na osobę nie przekracza 200 % kwoty kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W przypadku gdy osoba usamodzielniana kontynuuje naukę, pomoc pieniężną na usamodzielnienie wypłaca się po ukończeniu nauki. W uzasadnionych przypadkach starosta może wypłacić pomoc pieniężną na usamodzielnienie w trakcie trwania nauki.

Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.

Poradnictwo prawne realizuje się przez udzielanie informacji o obowiązujących przepisach z zakresu prawa rodzinnego i opiekuńczego, zabezpieczenia społecznego, ochrony praw lokatorów.

Poradnictwo psychologiczne realizuje się przez procesy diagnozowania, profilaktyki i terapii.

Poradnictwo rodzinne obejmuje problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy opieki nad osobą niepełnosprawną, a także terapię rodzinną.

Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa prowadzi wojewoda.

Pomoc w postaci schronienia, posiłku, odzieży

Osoba lub rodzina ma prawo do schronienia, posiłku i niezbędnego ubrania, jeżeli jest tego pozbawiona.

Udzielanie schronienia należy do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym i następuje przez przyznanie tymczasowego schronienia w noclegowni, schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.

Tymczasowe schronienie może być udzielone również w formie ogrzewalni, która umożliwia interwencyjny, bezpieczny pobyt w ogrzewanych pomieszczeniach wyposażonych co najmniej w miejsca siedzące.

Przyznanie niezbędnego ubrania następuje przez dostarczenie osobie potrzebującej bielizny, odzieży i obuwia odpowiednich do jej indywidualnych właściwości oraz do pory roku.

Pomoc doraźna albo okresowa w postaci jednego gorącego posiłku dziennie przysługuje osobie, która własnym staraniem nie może go sobie zapewnić. Pomoc tego rodzaju przyznana dzieciom i młodzieży w okresie nauki w szkole może być realizowana w formie zakupu posiłków. Osoba lub rodzina może otrzymać pomoc w formie rzeczowej w postaci produktów żywnościowych

Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia.

Rada gminy określa, w drodze uchwały, szczegółowe warunki przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania.

Rodzinny dom pomocy

W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy.

Rodzinny dom pomocy stanowi formę usług opiekuńczych i bytowych świadczonych całodobowo przez osobę fizyczną lub organizację pożytku publicznego dla nie mniej niż trzech i nie więcej niż ośmiu zamieszkujących wspólnie osób wymagających z powodu wieku lub niepełnosprawności wsparcia w tej formie.

Dom pomocy społecznej

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Osobę wymagającą tej formy wsparcia kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

W przypadku gdy przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej danego typu zlokalizowanym najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej wynosi ponad 3 miesiące, osobę kieruje się na jej wniosek do domu pomocy społecznej tego samego typu zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, w którym przewidywany termin oczekiwania na umieszczenie jest krótszy niż 3 miesiące.

Osoba wymagająca wzmożonej opieki medycznej kierowana jest przez starostę do zakładu opiekuńczo-leczniczego lub placówki pielęgnacyjno-opiekuńczej.

W przypadku gdy osoba bezwzględnie wymagająca pomocy lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na umieszczenie w domu pomocy społecznej lub po umieszczeniu wycofają swoją zgodę, ośrodek pomocy społecznej lub dom pomocy społecznej są obowiązane do zawiadomienia o tym właściwego sądu, a jeżeli osoba taka nie ma przedstawiciela ustawowego lub opiekuna - prokuratora.

Dom pomocy społecznej świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Organizacja domu pomocy społecznej, zakres i poziom usług świadczonych przez dom uwzględnia w szczególności wolność, intymność, godność i poczucie bezpieczeństwa mieszkańców domu oraz stopień ich fizycznej i psychicznej sprawności. Dom pomocy społecznej może również świadczyć usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób w nim niezamieszkujących.

Domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla:

1. Osób w podeszłym wieku
2. Osób przewlekłe somatycznie chorych
3. Osób przewlekłe psychicznie chorych
4. Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
5. Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie
6. Osób niepełnosprawnych fizycznie
7. Osób uzależnionych od alkoholu

Decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwej dla tej osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej.

Decyzję o umieszczeniu w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy prowadzącej dom pomocy społecznej lub starosta powiatu prowadzącego dom pomocy społecznej. W przypadku regionalnych domów pomocy społecznej decyzję wydaje marszałek województwa.

W razie niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, powiadamia się osobę o wpisaniu na listę oczekujących oraz o przewidywanym terminie oczekiwania na umieszczenie w domu pomocy społecznej.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania.

Średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca:

1. w domu pomocy społecznej o zasięgu gminnym - ustala wójt (burmistrz, prezydent miasta) i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
2. w domu pomocy społecznej o zasięgu powiatowym - ustala starosta i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku;
3. w regionalnym domu pomocy społecznej - ustala marszałek województwa i ogłasza w wojewódzkim dzienniku urzędowym, nie później niż do dnia 31 marca każdego roku.

Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności:

1. mieszkaniec domu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka,
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi,
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej
- przy czym osoby i gmina określone w pkt 2 i 3 nie mają obowiązku wnoszenia opłat, jeżeli mieszkaniec domu ponosi pełną odpłatność.

Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą:

1. mieszkaniec domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu, a w przypadku osób małoletnich przedstawiciel ustawowy z dochodów dziecka, nie więcej niż 70 % tego dochodu;

2. małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej:
    1. w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
    2. w przypadku osoby w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
    3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i jego rodzinę.
- Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej mogą wносить osoby inne niż małżonek, zstępni lub wstępni.

SPRAWIEDLIWOŚĆ

Podstawowe informacje

Cel utworzenia Ministerstwa

Ministerstwo Sprawiedliwości jest urzędem pomocniczym Ministra Sprawiedliwości, naczelnego organu administracji rządowej odpowiedzialnego za dział administracji rządowej - sprawiedliwość. Minister Sprawiedliwości z mocy Konstytucji jest członkiem Krajowej Rady Sądownictwa.

Podstawa prawna utworzenia Ministerstwa

Ministerstwo Sprawiedliwości powstało na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 listopada 1999 r. w sprawie utworzenia Ministerstwa Sprawiedliwości.

Zakres kompetencji

Zakres kompetencji Ministra Sprawiedliwości określa Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 13 grudnia 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Sprawiedliwości.

Dla obywateli

Krajowy Rejestr Karny

- Model wspieranego podejmowania decyzji
- Komisja Weryfikacyjna
- Udzielamy pomocy
- Mediacje
- Krajowy Rejestr Sądowy
- Księgi Wieczyste
- Rejestr Sprawców Przepięstw na Tle Seksualnym
- Formularze uzasadnień w sprawach karnych - program ZEUS
- Rejestr Zastawów

Inne krajowe rejestry i ewidencje

- Numery rachunków dochodów budżetowych sądów powszechnych
- Współpraca z organizacjami pozarządowymi
- Dostępność - Koordynator do spraw dostępności
- Tłumacze przysięgli
- Edukacja prawna
- Elektroniczne Postępowanie Upominawcze
- Przeciwdziałanie narkomanii
- Egzaminy prawnicze

•Prawa Człowieka

Współpraca Międzynarodowa

•Ochrona zwierząt

•Informator o nowej ustawie chroniącej zwierzęta - już gotowy!

•Kwartalnik PROBACJA

•Kwartalnik Nieruchomości@

•Rejestr instytucji i kultury

Na podstawie Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 czerwca 2020 r. (Dz. Urz. Min. Spr. z 2020 r., poz. 136), w oparciu o art. 14 ust. 1 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194) utworzony został rejestr instytucji kultury, których organizatorem jest Minister Sprawiedliwości. Rejestr prowadzony jest w formie elektronicznej.

EDUKACJA, NAUKA I SZKOLNICTWO WYŻSZE

Oświata i wychowanie

- Programy i projekty
- Finansowanie edukacji
- Jakość edukacji
- Wychowanie przedszkolne
- Kształcenie ogólne
- Szkolnictwo branżowe
- Kształcenie i wychowanie
- Wypoczynek
- Zagranica
- Zwiększanie szans
- Podręczniki
- Bezpieczna edukacja
- Rządowe wsparcie dla nauczycieli 500 zł na naukę zdalną
- Nauka zdalna
- Ferie 2021

Główne zadania

Ministerstwo Edukacji i Nauki dbając o wysoką jakość polskiej edukacji wychodzi naprzeciw oczekiwaniom całego środowiska oświatowego - nauczycieli, uczniów, rodziców oraz organów prowadzących szkoły i placówki.

Chcemy, aby każdy uczeń, bez względu na to skąd pochodzi oraz jaki jest status materialny jego rodziców miał zapewnioną dobrą szkołę i dobrą edukację.

Finansujemy zadania oświatowe przekazując samorządom niezbędne środki. W 2019 kwota subwencji oświatowej to blisko 46 mld zł. Od 2017 roku objęliśmy subwencją oświatową wszystkie dzieci 6-letnie korzystające z wychowania przedszkolnego.

Ostatnie lata pracy ministerstwa to budowanie dobrej, nowoczesnej szkoły. Za nami ogrom pracy całego środowiska oświatowego. Dobrze wprowadzona i oceniona reforma edukacji, podwyżki płac nauczycieli, odbudowywanie szkolnictwa zawodowego, wzmacnianie edukacji uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz wspieranie szkół polonijnych - to tylko niektóre obszary, które są priorytetem działań podejmowanych przez Ministerstwo Edukacji i Nauki.

Wdrażamy również szerokopasmowy internet do każdej szkoły w ramach Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej, realizujemy program rządowy „Aktywna Tablica” oraz doposażamy szkolne pracownie przyrodnicze.

Programy i projekty

- **Dobry start**
- **Godność, wolność, niepodległość**
- **Baza wypoczynku**
- **„Posiłek w szkole i w domu - moduł 3”**
- **Fundusze Europejskie**

- Rekrutacja do szkół ponadpodstawowych na rok szkolny 2021/2022
- Reforma edukacji
- Bezpieczna +
- Ogólnopolska Sieć Edukacyjna
- Rejestr szkół i placówek oświatowych

Finansowanie edukacji

- Subwencja ogólna dla JST
- Informacje
- Dotacje z budżetów JST
- Pragmatyka zawodowa nauczycieli
- Pomoc materialna
- Zadania publiczne
- System Informacji Oświatowej

Jakość edukacji

- Edukacja informatyczna
- Zintegrowany System Kwalifikacji
Edukacja to nie tylko szkoły i uczelnie. Pracując i realizując różne pasje, przez całe życie zdobywamy nową wiedzę i umiejętności. W życiu zawodowym coraz ważniejsze staje się ich potwierdzanie poprzez wiarygodne dyplomy i certyfikaty. Dlatego od roku wdrażamy Zintegrowany System Kwalifikacji (ZSK).
- Planowanie strategiczne i uczenie się przez całe życie
- Nagrody, odznaczenia, wyróżnienia
- Kadra pedagogiczna
- Profesor oświaty
- Nadzór pedagogiczny

Wychowanie przedszkolne

- Podstawa programowa
- Pytania i odpowiedzi
- Przedszkola
- Dotacja przedszkolna
- Inne formy wychowania przedszkolnego
- Diagnoza przedszkolna

Kształcenie ogólne

- Podstawa programowa
- Lista arbitrów
- Egzaminy

Szkolnictwo branżowe

- 31.03.2021
Informacja dla szkół prowadzących kształcenie w zawodzie technik weterynarii
- Aktualności
- Zmiany w kształceniu zawodowym - ulotka
- Koordynatorzy KO ds. kształcenia zawodowego
- Zawody szkolnictwa branżowego
- Doradztwo zawodowe
- Branżowa szkoła II stopnia
- Podstawy programowe kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego
- Dodatkowe umiejętności związane z nauczaniem zawodowym
- Monitorowanie potrzeb rynku pracy (Prognoza MEN)

ROLNICTWO i ROZWÓJ WSI

Wsparcie rolnictwa

Plan dla wsi - ochrona, wsparcie i rozwój polskiego rolnictwa

Polskie rolnictwo, polska wieś mogą być lokomotywą wzrostu gospodarczego w Polsce.

Silne polskie rolnictwo w silnej polskiej gospodarce.

WIĘKSZE DOFINANSOWANIE DO PALIWA ROLNICZEGO

Zwiększymy z 86 do 100 litrów zwrot akcyzy zawartej w cenie zakupionego paliwa na każdy hektar.

Wprowadzamy historyczne wsparcie dla producentów bydła poprzez zwrot akcyzy zawartej w cenie zakupionego paliwa w ilości 30 litrów na każdą Dużą Jednostkę Przeliczeniową (1 DJP).

UTWORZYMY NARODOWY HOLDING SPOŻYWCZY

Ze spółek Skarbu Państwa (SP): Krajowej Spółki Cukrowej, ELEWARR, Rynków Hurtowych i Spółek Strategicznych SP utworzymy Krajową Grupę Spożywczą, o charakterze holdingu, która będzie wpływać na stabilizowanie rynków rolnych, poziom cen płaconych rolnikom za sprzedane płody rolne, zaopatrzenie rolnictwa, promocje i eksport polskiej żywności.

Tworząc Narodowy Holding Spożywczy wesprzemy pozycję rolnika na rynku żywności.

WIĘCEJ SPRZEDAŻY BEZPOŚREDNIEJI ROLNICZEGO HANDLU DETALICZNEGO

Rozszerzamy możliwość legalnej sprzedaży nieprzetworzonej i przetworzonej w gospodarstwach żywności do takich podmiotów jak restauracje, stołówki, gospodarstwa agroturystyczne, lokalne sklepy itp.

Zwiększamy z 20 000 zł do 40 000 zł kwotę wolną od podatku dla żywności sprzedawanej w ramach Rolniczego Handlu Detalicznego - po przekroczeniu tej kwoty obowiązywać będzie niski podatek w wysokości 2%.

Sprzedaż detaliczna nie wymaga zezwolenia, tylko zgłoszenia do odpowiedniej inspekcji.

ZDROWA POLSKA ŻYWNOŚĆ

Większe wsparcie dla produkcji żywności wysokiej jakości poprzez wzmocnienie roli producentów w łańcuchach „od producenta do konsumenta”.

Zapewnimy skuteczną promocję i kanały dystrybucji.

Wesprzemy rozwój rolnictwa ekologicznego promując gospodarstwa ekologiczne produkujące na rynek, eliminując przy tym patologię wsparcia dla użytkowników, które nie dają żadnej produkcji.

Wesprzemy **rozwój rynku żywności wysokiej jakości** poprzez wsparcie logistyki, platform sprzedażowych sprzedaży przez internet itp.

Wprowadzimy oznaczanie produktów żywnościowych niezawierających GMO i zapewnimy skuteczny system kontroli w tym zakresie.

WSPARCIE ROLNICTWA NA TERENACH GÓRSKICH

Wdrożymy programy hodowli bydła mięsnego, owiec i kóz pozwalające na zwiększenie produkcji, także na ekstensywnych użytkach zielonych.

Wesprzemy promocję na rynku krajowym i zagranicą.

Dla wsparcia eksportu wołowiny, jagnięciny oraz drobiu rezygnujemy z wprowadzenia zakazu tzw. uboju rytualnego.

Wprowadzimy specjalną politykę górską, ułatwiającą i wspierającą rozwój rolnictwa na terenach górskich, m. in. rozwój gatunków zwierząt tradycyjnie występujących w górach, rozwój przetwórstwa produktów lokalnych i regionalnych, w tym alkoholi, ze szczególnym wsparciem winiarstwa.

PRZECIW SUSZY

Wdrożymy system poprawy żyzności gleb w Polsce poprzez szerokie stosowanie nawozów przyjaznych środowisku, poprawienie pH gleby (wapnowanie), regulowanie stosunków wodno-powietrznych.

Wdrożymy szeroki program retencji wodnej oraz budowy systemów melioracji, w tym nowoczesnych systemów irygacyjnych.

POLSKIE PASZE

Rozszerzymy uprawę roślin bobowatych, w tym soi, jako roślin dostarczających wartościowe białko dla sektora paszowego, zapewniających dochody dla polskich rolników i poprawiających żyzność gleb.

Zwiększymy wykorzystanie białka paszowego z nasion rzepaku, także poprzez nowe metody przetwarzania i obróbki, zapewniające wysoką strawność i dobre efekty żywieniowe.

Rozpocznemy proces zmniejszania zależności polskiej produkcji zwierzęcej od importu białka paszowego, rugującego z rynku krajowe źródła białka i pogarszającego możliwości pozyskiwania dochodów przez polskie gospodarstwa.

ROLNICTWO DLA EKOLOGII

Zwiększymy wykorzystanie odpadowej biomasy ze źródeł rolniczych w biogazowniach, które obok wykorzystania elektrowni wodnych, będą istotnym wkładem rozwoju obszarów wiejskich w rozwój OZE.

Zwiększymy wykorzystanie surowców rolniczych dla przemysłu, w szczególności przy produkcji kompozytów, kosmetyków, parafarmaceutyków itp.

WALKA Z ASF

Zdrową trzodę chlewną z obszarów ASF przeznaczymy na zwiększenie rezerw strategicznych.

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020

(PROW 2014-2020)

- Aktualności
- Instrumenty wsparcia PROW 2014-2020
- Działania informacyjne PROW 2014-2020
- Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)
- Legislacja PROW 2014-2020
- Komitet Monitorujący PROW 2014-2020
- Harmonogram naboru wniosków PROW 2014-2020
- Monitoring i sprawozdawczość PROW 2014-2020
- Publikacje
- Ewaluacja
- Pomoc techniczna
- Wypełnij ankietę

Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 (PROW 2014-2020) został opracowywany na podstawie przepisów Unii Europejskiej, w szczególności rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1305/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie wsparcia rozwoju obszarów wiejskich przez Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1698/2005 oraz aktów delegowanych i wykonawczych Komisji Europejskiej. Zgodnie z przepisami Unii Europejskiej, Program jest wkomponowany w całościowy system polityki rozwoju kraju, w szczególności poprzez mechanizm Umowy Partnerstwa. Umowa ta określa strategię wykorzystania środków unijnych na rzecz realizacji wspólnych dla UE celów określonych w unijnej strategii wzrostu „Europa 2020 - Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” z uwzględnieniem potrzeb rozwojowych danego państwa członkowskiego.

Celem głównym PROW 2014 - 2020 jest poprawa konkurencyjności rolnictwa, zrównoważone zarządzanie zasobami naturalnymi i działania w dziedzinie klimatu oraz zrównoważony rozwój terytorialny obszarów wiejskich.

Program będzie realizował wszystkie sześć priorytetów wyznaczonych dla unijnej polityki rozwoju obszarów wiejskich na lata 2014 - 2020, a mianowicie:

1. Ułatwianie transferu wiedzy i innowacji w rolnictwie, leśnictwie i na obszarach wiejskich.
2. Poprawa konkurencyjności wszystkich rodzajów gospodarki rolnej i zwiększenie rentowności gospodarstw rolnych.
3. Poprawa organizacji łańcucha żywnościowego i promowanie zarządzania ryzykiem w rolnictwie.
4. Odtwarzanie, chronienie i wzmacnianie ekosystemów zależnych od rolnictwa i leśnictwa.
5. Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym.
6. Zwiększanie włączenia społecznego, ograniczanie ubóstwa i promowanie rozwoju gospodarczego na obszarach wiejskich.

Planuje się, że łączne środki publiczne przeznaczone na realizację PROW 2014-2020 wyniosą **13 612 211 428 euro**, w tym: 8 697 556 814 z budżetu UE (EFRROW) i 4 914 654 614 euro wkładu krajowego.

W ramach PROW 2014-2020 będzie realizowanych łącznie 15 działań.

Pomoc finansowa ze środków Programu będzie skierowana głównie do sektora rolnego. Sektor ten jest szczególnie istotny z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich i wymaga znacznego i odpowiednio ukierunkowanego wsparcia. Planowane w Programie instrumenty pomocy finansowej będą miały na celu przede wszystkim rozwój gospodarstw rolnych (Modernizacja gospodarstw rolnych, Restrukturyzacja małych gospodarstw rolnych, Premie dla młodych rolników, Płatności dla rolników przekazujących małe gospodarstwa rolne).

Do dalszego rozwoju sektora rolnego i wzrostu jego konkurencyjności przyczynią się także takie instrumenty pomocy finansowej jak: Transfer wiedzy i innowacji oraz Doradztwo rolnicze. Nowym instrumentem wspierającym wdrożenie innowacji w sektorze rolno-spożywczym będzie działanie Współpraca.

W ramach poprawy organizacji łańcucha żywnościowego przewiduje się wsparcie inwestycji związanych z przetwórstwem i marketingiem artykułów rolnych, dalszy rozwój grup i organizacji producentów oraz systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych. Ponadto, dla ułatwienia sprzedaży bezpośredniej artykułów rolnych, planuje się kontynuację wsparcia na rzecz budowy i modernizacji targowisk.

Planowana jest kontynuacja wsparcia pozwalającego na odtwarzanie potencjału produkcji rolnej zniszczonego w wyniku wystąpienia klęsk żywiołowych i katastrof naturalnych, jak również wprowadzenie nowego zakresu, którego celem będzie ochrona gospodarstw rolnych przed tego typu zdarzeniami.

Nowym działaniem będzie Rolnictwo ekologiczne, którego celem jest wzrost rynkowej produkcji ekologicznej. Przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska (w tym wody, gleb, krajobrazu) i zachowania bioróżnorodności będą finansowane w ramach działań rolnośrodowiskowo - klimatycznych i zalesień. Kontynuowane będą płatności na rzecz obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania. Wsparcie inwestycyjne w związku z realizacją celów środowiskowych otrzymają gospodarstwa położone na obszarach Natura 2000 i na obszarach narażonych na zanieczyszczenie wód azotanami pochodzenia rolniczego.

W celu zapewnienia zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich kontynuowane będą działania przyczyniające się do rozwoju przedsiębiorczości, odnowy i rozwoju wsi, w tym w zakresie infrastruktury technicznej, które będą realizowane zarówno w ramach odrębnych działań, jak również poprzez działanie Leader. Kontynuacja wdrażania Lokalnych Strategii Rozwoju (Leader) wzmocni realizację oddolnych inicjatyw społeczności lokalnych.

Płatności bezpośrednie

- Płatności bezpośrednie w 2021 r.
- Legislacja
- Archiwum

Płatności bezpośrednie w ramach Wspólnej Polityki Rolnej

Informacja nt. możliwych przesunięć środków pomiędzy płatnościami związanymi z produkcją (11.03.2016 r.)

W związku nowelizacją rozporządzenia Komisji (UE) nr 639/2014[i], ze skutkiem od roku 2016 państwa członkowskie uzyskały możliwość dokonywania przesunięć środków pomiędzy poszczególnymi instrumentami wsparcia związanego z produkcją, w celu zapewnienia skutecznego wykorzystania dostępnych zasobów finansowych. Podobna elastyczność była stosowana przez Polskę w odniesieniu do niektórych płatności w ramach wsparcia specjalnego, stosowanego w latach 2010-2014.

Transfer środków jest możliwy corocznie, wyłącznie do tych sektorów, w przypadku których powierzchnia uprawy albo liczba zwierząt jest niższa od notyfikowanego przez państwo członkowskie limitu ilościowego, ustalonego na podstawie danych z okresu 2009-2013. Przy czym nie może to skutkować zmniejszeniem stawki wsparcia w sektorze z którego środki są przenoszone, do poziomu niższego niż wynikający ze stosunku między notyfikowaną kwotą wsparcia w danym sektorze a wspomnianym limitem ilościowym.

W przypadku państw, które wydzieliły na wsparcie do roślin wysokobiałkowych co najmniej 2% koperty krajowej (dotyczy to zatem Polski, która przeznaczyła na ten cel 2% pułapu krajowego), transfery środków nie mogą prowadzić do zmniejszenia poziomu wsparcia w tym sektorze poniżej 2% koperty krajowej.

Decyzję o przeniesieniu funduszy między środkami wsparcia zasadniczo podejmuje się przed datą pierwszych płatności lub płatności zaliczkowych w ramach wsparcia związanego z produkcją.

[i] Zmiana wprowadzona została rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 2016/141 z dnia 30 listopada 2015 r. *zmieniającym rozporządzenie delegowane (UE) nr 639/2014 w odniesieniu do niektórych przepisów dotyczących płatności dla młodych rolników i dotyczących dobrowolnego wsparcia związanego z produkcją oraz wprowadzającym odstępstwo od art. 53 ust. 6 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 (Dz. Urz. UE L 28 z 4.02.2016, str. 2).*

Ewolucja płatności bezpośrednich w ramach Wspólnej Polityki Rolnej

Płatności bezpośrednie zostały wprowadzone w 1992 r. w ramach reformy Wspólnej Polityki Rolnej Mac Sharry'ego, a w wyniku kolejnych reform WPR stały się głównym instrumentem wsparcia rolnictwa. Celem płatności bezpośrednich było rekompensowanie rolnikom spadku ich dochodów spowodowanego znaczną obniżką cen gwarantowanych i stąd ich początkowa nazwa „płatności kompensacyjne”.

Kolejna reforma WPR, Agenda 2000, dokonała dalszej redukcji cen gwarantowanych/ interwencyjnych w zamian za zwiększenie płatności bezpośrednich. Reformy z lat 1992 i 2000 odniosły duży sukces, przyczyniając się do poprawy równowagi rynkowej oraz stabilizacji dochodów rolniczych. Postanowienia reformy WPR z 2003 r. z Luksemburga wyszły daleko poza dotychczasowe rozwiązania. Wprowadzono system płatności oddzielony od wielkości *produkcji(decoupled)*, który zastąpił większość dotychczasowych płatności bezpośrednich. Reforma ta wprowadziła również zasadę wzajemnej zgodności (*cross-compliance*), uzależniając wypłacanie rolnikom płatności w pełnej wysokości od utrzymywania gruntów wchodzących w skład gospodarstwa w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska oraz przestrzegania wymogów wzajemnej zgodności z zakresu środowiska, identyfikacji i rejestracji zwierząt (obszar A), zdrowia publicznego, zdrowia zwierząt i roślin (obszar B) oraz dobrostanu zwierząt (obszar C).

Zatem od 2003 r. płatności bezpośrednie w Unii Europejskiej zasadniczo są oddzielone od produkcji rolnej, ponieważ ich nadrzędnym celem jest wsparcie dochodów rolniczych, a nie powodowanie zachęt

do zwiększania produkcji. Dzięki temu rolnicy dostosowują swoją produkcję do faktycznego zapotrzebowania rynku i swoich przewag konkurencyjnych, a nie kierują się wysokością płatności bezpośrednich. Co do zasady wypłata wsparcia nie jest bowiem powiązana z obowiązkiem prowadzenia określonej produkcji rolnej.

W kolejnych latach włączano kolejne sektory do systemu płatności jednolitej. W 2008 r. dokonano przeglądu funkcjonowania WPR (*Health Check*) i postanowiono o kontynuowaniu podejścia zapoczątkowanego reformą z 2003 r. w zakresie oddzielania płatności od bieżącej produkcji w celu promowania bardziej zorientowanego na rynek i zrównoważonego rolnictwa.

W celu sprostania nowym wyzwaniom podjęto decyzję o wprowadzeniu zmian w WPR. Potencjalne wyzwania, cele oraz kierunki działania dla Wspólnej Polityki Rolnej określono w komunikacie Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów, zatytułowanym: "WPR do 2020 r.: sprostać wyzwaniom przyszłości związanym z żywnością, zasobami naturalnymi oraz aspektami terytorialnymi". W październiku 2011 r. Komisja Europejska przedstawiła propozycje zmian w systemach wsparcia bezpośredniego. Początkowo zakładano, że nowe rozwiązania wejdą w życie już z 2014 r., jednakże z uwagi na przedłużające się prace, wdrożenie reformy zostało odłożone do roku 2015. Rezultatem tej reformy jest rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. *ustanawiające przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009*, które przewiduje wprowadzenie szeregu nowych instrumentów (pozostawiając jednocześnie państwom członkowskim znaczny margines swobody co do sposobu ich wdrożenia).

W wyniku kolejnych reform WPR płatności bezpośrednie stały się ważnym instrumentem tej polityki odpowiedzialnym za: wsparcie i stabilizację dochodów rolniczych, utrzymanie użytków rolnych w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska, rekompensowanie kosztów związanych z wypełnianiem wymogów wspólnotowych (w odniesieniu do jakości i sposobów produkcji) związanych z realizacją pozaprodukcyjnych dóbr publicznych, zapewnienie równych warunków konkurencji w ramach jednolitego rynku rolno-żywnościowego, a także instrumentem pomocnym w realizacji nowych wyzwań związanych z ochroną zasobów naturalnych, zmianami klimatycznymi, gospodarką wodną, różnorodnością biologiczną oraz energią odnawialną.

Systemy płatności bezpośrednich obowiązujące w UE

Generalnie w UE funkcjonują dwa systemy płatności: system płatności podstawowej (z ang. **BPS** - *Basic Payment Scheme*) oraz system jednolitej płatności obszarowej (z ang. **SAPS** - *Single Area Payment Scheme*).

System płatności podstawowej (BPS) stosowany jest w państwach UE-15 oraz przez Chorwację, Maltę i Słowenię. Podobnie jak w obowiązującym do 2014 r. systemie płatności jednolitej, w nowym systemie płatności są przyznawane rolnikowi na podstawie posiadanych przez niego uprawnień, które muszą być aktywowane poprzez przypisanie ich do ziemi.

Nowy system składa się z elementów obowiązkowych, które państwo członkowskie musi wdrożyć oraz elementów dobrowolnych, których stosowanie uzależnione jest od decyzji danego państwa. Do elementów obowiązkowych w całej UE należą:

- płatność podstawowa,
- płatność za zazielenienie,
- płatność dla młodych rolników.

Elementy dobrowolne to:

- płatności związane z produkcją,
- płatność dodatkowa, oraz
- odrębny system płatności dla małych gospodarstw.

System jednolitej płatności obszarowej (SAPS) to uproszczony system płatności bezpośrednich stosowany przez wszystkie państwa, które przystąpiły do Unii Europejskiej w 2004 r. lub później, z wyjątkiem Chorwacji, Malty i Słowenii. W systemie tym brak jest uprawnień do płatności. Stawkę jednolitej płatności obszarowej oblicza się poprzez podzielenie rocznej krajowej koperty finansowej, określonej dla każdego państwa przez powierzchnię kwalifikujących się gruntów. W systemie *SAPS* możliwe jest stosowanie tych samych rodzajów płatności, które stosowane są w systemie płatności podstawowej.

Ponadto, państwa stosujące SAPS mogą przyznawać **przejściowe wsparcie krajowe/krajowe uzupełniające płatności bezpośrednie**.

Zasada wzajemnej zgodności (*cross-compliance*)

Wysokość otrzymywanych przez rolników płatności bezpośrednich oraz niektórych płatności PROW 2014-2020, uzależniona jest od spełniania zasady wzajemnej zgodności, na którą składają się:

- normy dotyczące utrzymania gruntów wchodzących w skład gospodarstwa rolnego w dobrej kulturze rolnej zgodnej z ochroną środowiska (DKR) oraz
- podstawowe wymogi z zakresu zarządzania (Statutory Management Requirements - SMR), określone w załączniku II do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1306/2013.

Zasada wzajemnej zgodności oznacza powiązanie wysokości uzyskiwanych płatności ze spełnianiem przez rolników określonych wymogów i norm. W przypadku nieprzestrzegania powyższych obowiązków, konsekwencją jest odpowiednie zmniejszenie przyznawanych płatności.

Rynki rolne

Możliwości współpracy

Możliwości eksportowe

Polska oferta eksportowa produktów rolno-spożywczych

Pszczelarstwo i rynek miodu

Handel zagraniczny artykułami rolno-spożywczymi

Akty prawne

Rynek wina

Jakość żywności

Produkty regionalne i tradycyjne

Poznaj Dobrą Żywność

Żywność i pasze wolne od GMO

Znakowanie pasz "wolne od GMO"

Kanon kuchni polskiej

Polska smakuje

Rolnictwo ekologiczne

Produkt polski

Integrowana produkcja roślin

Krajowe systemy jakości żywności

Strategia promocji żywności

•Wymagania jakości handlowej dla świeżych owoców i warzyw

•Jakość handlowa i znakowanie żywności

MINISTERSTWO FINANSÓW

Budżet państwa

- Ustawy budżetowe
- Wykonanie budżetu państwa
- Klasyfikacja budżetowa
- Udziały JST we wpływach z PIT
- Dochody budżetowe na rzecz JST i udziały JST w podatku CIT
- Pożyczki z budżetu państwa dla JST
- Wpływy budżetowe
- Zaległości budżetowe
- Dłużnicy podatkowi
- Akty prawne
- Szablony
- TREZOR
- Budżet zadaniowy (BZ)
- Budżety jednostek samorządu terytorialnego

Budżet państwa to plan finansowy uwzględniający planowane dochody i wydatki państwa na następny rok budżetowy.

Ustawa budżetowa jest najważniejszym aktem finansowym - planowane dochody i wydatki sięgają setek miliardów złotych, dlatego wymaga ona wielomiesięcznych przygotowań, negocjacji i wielostronnych uzgodnień.

To trudne rozmowy - z propozycji poszczególnych resortów, które zgłaszają swoje potrzeby finansowe i wycień Ministerstwa Finansów, które może najlepiej oszacować, jakimi pieniędzmi można będzie w ramach budżetu dysponować, musi powstać **spójny plan finansów państwa**. Członkowie rządu muszą uzgodnić, czy w danym roku jednym z priorytetów rządu będzie np. zapewnienie środków dla rodzin, tj. finansowanie Programu „Rodzina 500+”, czy np. modernizacja armii i w związku z tym muszą się znaleźć duże pieniądze na nowe uzbrojenie. Gdy wspólne stanowisko zostaje uzgodnione i spodziewane wpływy do budżetu zostaną rozdysponowane pomiędzy poszczególne resorty, ustawa trafia do Sejmu, stamtąd do Senatu i na koniec do Prezydenta. Gdy ten ustawę podpisze, jest ona obligatoryjną wytyczną do realizacji wydatków budżetu państwa.

W całej procedurze budżetowej można wyróżnić cztery fazy obejmujące etapy od opracowania projektu budżetu do uchwalenia ustawy, które najprościej zobrazować przypisując poszczególne etapy do danej pory roku.

WIOSNA

- Zakończenie prac nad opracowaniem oraz publikacją rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej - tzw. noty budżetowej (maj).
- Przygotowanie przez Ministra Finansów założeń projektu budżetu państwa i ich akceptacja przez członków Rady Ministrów (maj - czerwiec).
- Przekazanie Radzie Dialogu Społecznego wstępnej prognozy wybranych wskaźników makroekonomicznych (czerwiec).
- Opracowanie i przedłożenie Ministrowi Finansów przez dysponentów części budżetowych planów rzeczowych zadań do realizacji (czerwiec).

LATO

- Ustalanie kwot limitów wydatków dla poszczególnych części budżetowych na rok (n+1) (lipiec).
- Przesłanie przez dysponentów szczegółowych planów budżetów w ramach części (zazwyczaj 21 dni od otrzymania pisma przekazującego wstępne kwoty wydatków).
- Opracowanie przez Ministerstwo Finansów wstępnego projektu budżetu państwa i przekazanie go Radzie Ministrów (sierpień)
- Przekazanie Radzie Dialogu Społecznego wstępnego projektu ustawy budżetowej do zaopiniowania (nie później niż 30 dni przed przedstawieniem rządowego projektu ustawy budżetowej Sejmowi RP)
- Uchwalenie ostatecznego, rządowego projektu ustawy budżetowej przez Radę Ministrów
- i przedłożenie go wraz z uzasadnieniem do Sejmu (do 30 września).

JESIEŃ

- Pierwsze czytanie w Sejmie - prezentacja projektu ustawy budżetowej przez Ministra Finansów.
  - Skierowanie projektu ustawy budżetowej do komisji branżowych.
  - Drugie czytanie - zgłoszenie poprawek do projektu ustawy budżetowej rozpatrzonego przez Komisję Finansów Publicznych.
  - Trzecie czytanie - uchwalenie ustawy budżetowej i przekazanie do dalszych prac w Senacie.
  - Podjęcie uchwały przez Senat RP w sprawie ustawy budżetowej (20 dni od daty jej otrzymania).
  - Rozpatrzenie przez Sejm poprawek senackich wraz z rekomendacją Komisji Finansów Publicznych.
- ZIMA
- Przesłanie ustawy budżetowej do podpisu Prezydentowi RP.
  - Podpisanie przez Prezydenta ustawy budżetowej lub złożenie do Trybunału Konstytucyjnego wniosku o zbadanie zgodności ustawy z Konstytucją (w ciągu 7 dni).
  - Ogłoszenie podpisanej ustawy w Dzienniku Ustaw RP.

KOLEJNY ROK BUDŻETOWY

Rozpoczęcie prac nad opracowaniem rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej (styczeń; luty).

Bez PIT dla młodych

Uwaga: począwszy od 2021 r. z ulgi dla młodych mogą korzystać **dodatkowo** osoby, które nie ukończyły 26. roku życia i osiągają przychody z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej i stażu uczniowskiego.

Dla kogo ulga dla młodych w PIT

Dla osób, które nie ukończyły 26. roku życia i osiągają przychody z pracy (czyli ze stosunku pracy, spółdzielczego stosunku pracy, stosunku służbowego lub stosunku pracy nakładczej) i z umów zlecenia zawartych z firmą. A począwszy od 2021 r. - również z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej i stażu uczniowskiego. Z ulgi korzysta około 2 mln młodych pracowników.

Na czym polega ulga

Ulgą objęte są przychody z pracy oraz z umów zlecenia oraz od 2021 r. z tytułu odbywania praktyki absolwenckiej i stażu uczniowskiego do wysokości **85 528 zł** w roku podatkowym. Do tego limitu przychody młodego podatnika są zwolnione z PIT.

W 2019 r. limit zwolnienia wynosił 35 636,67 zł, czyli 5/12 limitu rocznego, ponieważ zwolnienie obowiązywało przez 5 miesięcy, od sierpnia do grudnia.

Zwolnienie obowiązuje niezależnie od liczby umów lub liczby płatników. Jeżeli zarabiasz więcej, to dopiero nadwyżka (ponad 85 528 zł) będzie opodatkowana według skali podatkowej.

Ile zyskujesz w 2021 r.

Tabela - zysk z wprowadzenia PIT-O

Wynagrodzenie miesięczne	Kwota miesięcznego wynagrodzenia	Zysk miesięczny	Zysk roczny
Minimalne wynagrodzenie za pracę w 2021 r.	2 800 zł	137 zł	1 647 zł
Przeciętne wynagrodzenie prognozowane w 2021 r.	5 259 zł	334 zł	4 002 zł
Na poziomie rocznego limitu	7 127,33 zł	483 zł	5 792 zł

Od kiedy obowiązuje ulga

Przepisy o uldze weszły w życie **1 sierpnia 2019 r.** i mają zastosowanie do **przychodów uzyskanych od 1 sierpnia 2019 r.**

W 2019 r. płatnik nie miał obowiązku obliczania i pobierania zaliczek na PIT (od sierpnia do grudnia), jeżeli młody podatnik złożył mu oświadczenie, że jego dochody w całości korzystają ze zwolnienia od PIT.

Podatnicy, którzy nie złożyli takiego oświadczenia, zwrot podatku z tytułu ulgi otrzymali w zeznaniu rocznym za 2019 r.

Do przychodów uzyskanych od 1 stycznia 2020 r. ulga jest uwzględniana już przy obliczaniu zaliczek na podatek (bez konieczności składania oświadczenia przez podatnika).

Co ze składkami na ZUS i NFZ

Ulga w PIT dla młodych osób nie zwalnia cię z zapłaty składek na ZUS i NFZ (jeśli jesteś objęty ubezpieczeniami społecznymi oraz ubezpieczeniem zdrowotnym).

Dyscyplina finansów publicznych

- Organy właściwe
- Akty prawne
- Orzecznictwo
- Sprawozdania Głównego Rzecznika Dyscypliny Finansów Publicznych
- Wzory pism
- Klauzula informacyjna

Podatki

Informacje na temat poszczególnych podatków są publikowane na stronie podatki.gov.pl, prowadzonej przez Ministerstwo Finansów.

Znajdziesz tam:

PIT - podatek dochodowy od osób fizycznych (rozliczysz PIT oraz znajdziesz informacje o ulgach, odliczeniach, stawkach i limitach)

CIT - podatek dochodowy od osób prawnych (rozliczysz CIT oraz znajdziesz informacje o podatku, ulgach, stawkach i limitach)

VAT - podatek od towarów i usług (rozliczysz VAT oraz znajdziesz informacje o ulgach, stawkach i limitach)

Akcyza - podatek od niektórych rodzajów wyrobów (informacje o stawkach i znakach akcyzy)

Cło - opłata za przewóz towarów przez granicę celną (informacje dla osób fizycznych i przedsiębiorców nt. taryfy, zwolnień celnych, ograniczeń przywozu i wywozu towarów)

PCC i SD - podatek od czynności cywilnoprawnych oraz podatek od spadków i darowizn (rozliczysz PCC i SD oraz znajdziesz informacje o podatku, ulgach, odliczeniach, stawkach i limitach)

Podatki i opłaty lokalne (informacje o podatkach: od nieruchomości, od środków transportowych, rolnym, leśnym i opłatach: targowej, miejscowej, uzdrowskiej, reklamowej i od posiadania psów)

Pozostałe podatki (informacje o podatkach: od gier hazardowych, produkcji okrętowej, tonażowym, od wydobycia niektórych kopalin, od niektórych instytucji finansowych, od sprzedaży detalicznej i opłacie skarbowej)

Dodatkowo w poszczególnych działach są dostępne formularze podatkowe oraz kalkulatory inflacji i walut.

Formularze podatkowe w wersji elektronicznej znajdziesz w serwisie [e-Deklaracje](#).

Rynek finansowy

- Ochrona deponentów
- Sektor bankowy
- Spółdzielcze kasy oszczędnościowo-kredytowe
- Pozabankowe podmioty pożyczkowe
- Rynek kapitałowy
- Strategia Rozwoju Rynku Kapitałowego
- Sektor ubezpieczeniowy
- Fundusze emerytalne
- PPK (Pracownicze plany kapitałowe)
- Systemy płatności i usługi płatnicze

PPK (Pracownicze plany kapitałowe)

Pracownicze plany kapitałowe (PPK) w Polsce - podstawy prawne funkcjonowania

Podstawowym aktem prawnym regulującym zasady tworzenia i działania pracowniczych planów kapitałowych w Polsce jest ustawa o pracowniczych planach kapitałowych, która została uchwalona przez Sejm w dniu 4 października 2018 r. i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2019 r.

Ustawa wskazuje dobrowolność gromadzenia oszczędności w ramach programu. Każda osoba zatrudniona zostanie zapisana do programu automatycznie, przy czym będzie mogła zrezygnować z dokonywania wpłat do PPK na podstawie pisemnej deklaracji złożonej podmiotowi zatrudniającemu.

Wpłaty dokonywane do PPK będą finansowane przez podmiot zatrudniający i uczestnika PPK z własnych środków:

- Wpłata podstawowa finansowana przez podmiot zatrudniający będzie wynosić 1,5% wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe. Podmiot zatrudniający będzie mógł zadeklarować w umowie o zarządzanie PPK dokonywanie wpłaty dodatkowej w wysokości do 2,5%;
- Wpłata podstawowa finansowana przez uczestnika wyniesie co do zasady 2% wynagrodzenia. Uczestnik będzie mógł zadeklarować wpłatę dodatkową w wysokości do 2% wynagrodzenia.

Wsparcie dla uczestników PPK ze strony państwa:

- jednorazowa wpłata powitalna: 250 zł dla każdego uczestnika PPK;
- coroczne dopłaty roczne: 240 zł dla każdego uczestnika PPK.

Podmioty zatrudniające będą zobowiązane do zawierania umów PPK w imieniu pracowników z instytucjami finansowymi, jak: fundusz inwestycyjny zarządzany przez towarzystwo funduszy inwestycyjnych, fundusz emerytalny zarządzany przez PTE albo pracownicze towarzystwo emerytalne, zakład ubezpieczeń oferujący ubezpieczenie z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym.

Więcej informacji dotyczących PPK znajduje się na stronie Oficjalnego Portalu Informacyjnego Pracowniczych Planów Kapitałowych.

MINISTERSTWO FUNDUSZY I POLITYKI REGIONALNEJ

Co robimy

W największym skrócie: nasze ministerstwo dba o to, by **Polska rozwijała się w sposób zrównoważony i równomierny**, czyli tak, by z owoców wzrostu korzystali wszyscy mieszkańcy Polski - Ci obecni i przyszłe pokolenia.

Jak to robimy:

- monitorujemy i koordynujemy wdrażanie najważniejszej strategii gospodarczej rządu - **Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju**;
- kreujemy **politykę rozwoju kraju** i wdrażanie innych strategii po to, by były one spójne;
- dbamy o inwestycje finansowane z **funduszy unijnych** w ramach unijnej polityki spójności na lata **2014-2020** - Polska jest jednym z liderów wykorzystania tych funduszy;
- negocjujemy z instytucjami unijnymi, w imieniu rządu, na co będzie można przeznaczyć **fundusze unijne na lata 2021-2027** i przygotowujemy krajowe dokumenty (na przykład Umowę Partnerstwa, programy operacyjne) potrzebne do uruchomienia tych środków;
- przygotowujemy i wdrażamy **różne programy rozwoju** finansowane ze środków krajowych i unijnych, na przykład:
  - Dostępność Plus (ułatwienia dla seniorów i osób z niepełnosprawnościami),
  - Pakiet dla Średnich Miast (rozwój mniejszych ośrodków, które nie są metropoliami)
  - Program dla Śląska (finansowanie inwestycji, które stopniowo zmieniają profil gospodarczy regionu i umocnią jego pozycję jako ośrodka innowacji)
  - Program dla Bieszczad (środki na inwestycje w zielone, przedsiębiorcze, dostępne i przyjazne mieszkańcom Bieszczady)
  - Mosty dla Regionów (dofinansowanie na budowę mostów na drogach samorządowych)
- rozwijamy **współpracę ze Szwajcarią oraz państwami EOG - Norwegią, Islandią i Liechtensteinem** - te kraje przyznały nam fundusze, z których finansujemy inwestycje w Polsce;
- szukamy **nowych źródeł finansowania inwestycji** - w tym celu rozwijamy na przykład partnerstwo publiczno-prywatne i koordynujemy wykorzystanie przez polskie podmioty (na przykład firmy, uczelnie, samorządy) funduszy z programów zarządzanych z Brukseli (na przykład z programu **Horyzont 2020** czy powstającego właśnie instrumentu **Invest EU**);
- promujemy Polskę i stawiamy na współpracę międzynarodową - dzięki naszym staraniom Katowice zorganizują w **2022** roku jedno z największych **wydarzeń ONZ - Światowe Forum Miejskie**.

Wsparcie dla firm

- Fundusze pożyczkowe i poręczeniowe
- Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw CSR
- Przedsiębiorcza Polska Wschodnia - Turystyka

Centrum Wsparcia Doradczego

Czym jest Centrum Wsparcia Doradczego

Centrum Wsparcia Doradczego jest nowatorskim projektem doradczym służącym zwiększeniu sprawności administracyjnej samorządów lokalnych. Pozwala nabyć i utrwalić samorządom kluczowe kompetencje diagnozowania potrzeb społeczności lokalnych, planowania strategicznego oraz zarządzania procesami inwestycyjnymi.

Projekt Centrum Wsparcia Doradczego ma za zadanie zbliżyć do siebie samorzady, aby lepiej i efektywniej współpracowały celem realizacji dobrej jakości projektów i inwestycji. Katalizatorem współpracy w gminach będzie doświadczony zespół ekspertów, który ukierunkuje działania administracji samorządowej tak, aby poprawić jakość życia mieszkańców i odbudować lokalną gospodarkę.

Realizowana w ten sposób współpraca poprawi efektywność realizowanych działań, jak również zoptymalizuje koszty świadczenia usług publicznych ponad podziałami administracyjnymi.

Głównym celem projektu jest wzmocnienie sprawności administracyjnej samorządów terytorialnych (gminnych i powiatowych), w tym poprawa ich kompetencji do zarządzania strategicznego oraz inicjowania i realizacji kompleksowych przedsięwzięć rozwojowych, w partnerstwie społeczno-gospodarczym i z sąsiednimi samorządami.

Do kogo kierowany jest projekt

Wsparcie w ramach projektu kierowane jest do obszarów funkcjonalnych małych miast powiatowych liczących do 20 tys. mieszkańców w każdym województwie.

Co zyskają samorzady

Najważniejsza korzyść to zwiększenie skuteczności i jakości planowanych działań rozwojowych w partnerstwie z innymi samorządami. W praktyce współpracujące intensywnie samorzady będą miały więcej dobrej jakości projektów i inicjatyw rozwojowych. Zwiększymy skuteczność uczestniczących w projekcie samorządów w dokonywaniu montażu finansowego projektów rozwojowych, a realizacja wspólnych projektów przyczyni się do wymiernych korzyści, czyli obniżenia kosztów świadczenia usług publicznych.

Korzyści dla samorządów

- zwiększenie skuteczności JST w zakresie pozyskiwania środków z różnych źródeł na cele rozwojowe;
- zwiększenie umiejętności JST do identyfikacji i priorytetyzacji inwestycji rozwojowych w oparciu o diagnozę sytuacji społeczno-gospodarczej i prognozy rozwojowe, identyfikacji barier i potencjałów rozwojowych;
- zwiększenie wśród administracji samorządowej świadomości o konieczności współpracy pomiędzy JST;
- wzmocnienie roli podejścia terytorialnego w kształtowaniu i realizacji polityki rozwoju;
- zwiększenie podaży dobrej jakości projektów i inicjatyw rozwojowych, tworzących zintegrowany pakiet (obejmujący aspekty gospodarcze, społeczne, środowiskowe i instytucjonalne).

Materiały

JST wybrane do pilotażu

Lista_Partnerstwa_JST_wybrane_do_pilotażu_CWD.pdf 0.30MB

Jakie zadania będą realizować samorządy

- Centrum Wsparcia Doradczego daje możliwości współpracy i wymiany doświadczeń w realizacji zadań:
- planowania przestrzennego, w tym powiązań funkcjonalnych;
- środowiska i adaptacji do zmian klimatu;
- rozwiązań transportowych i mobilności miejskiej;
- wsparcia lokalnej przedsiębiorczości, w tym turystyki i rynku pracy;
- polityki społecznej, w tym edukacji, zdrowia, kultury, dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, niesamodzielnych;
- rewitalizacji;
- polityki mieszkaniowej;
- zarządzania finansami samorządowymi;
- prowadzeniu badań społecznych (badania ankietowe, wywiady pogłębione);
- wykonywaniu analiz i wnioskowania z danych statystycznych.

Oczekiwane rezultaty

- zainicjowanie i wzmocnienie już istniejącej współpracy JST (pokazanie im korzyści, jakie mogą czerpać ze wspólnej realizacji zadań);
- wsparcie partnerstw JST, które chcą współpracować i mają pomysł na współpracę;
- przetestowanie, jak powinien wyglądać proces planowania strategicznego i projektowego w partnerstwach JST (poprzez stworzenie strategii terytorialnej i pakietu projektów w celu aplikowania o środki);
- zebranie doświadczeń, jak ma wyglądać docelowy model funkcjonowania CWD (w tym aktywna rola Rady Programowej CWD).

Aktualności

Dwudniowe spotkanie inauguracyjne Centrum Wsparcia Doradczego otworzyła wiceminister Małgorzata Jarosińska-Jedynak. Konferencja odbyła się w formule online 23-24 listopada 2020 r. W załączeniu materiały prelegentów.

Partnerstwo publiczno- prywatne

Polska gospodarka potrzebuje inwestycji - taką diagnozę postawiliśmy w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. Nasz cel to 25 proc. udziału inwestycji w PKB w 2030 r. Aby móc go zrealizować potrzebujemy różnych źródeł i sposobów finansowania. Partnerstwo publiczno- prywatne (PPP) jest jednym z nich. Pozwala wykorzystać kapitał, wiedzę i doświadczenie sektora prywatnego w finansowaniu inwestycji i usług publicznych. Dlatego Ministerstwo Inwestycji i Rozwoju promuje i rozpowszechnia wiedzę PPP, wspiera instytucje publiczne we właściwym wykorzystaniu tej formuły oraz monitoruje i ocenia rynek PPP w Polsce.

Co konkretnie robimy dla PPP? Nasze działania zebraliśmy pod jednym szyldem: #PakietDlaPPP. Na pakiet składają się:

- dokument Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno- prywatnego;
- baza planowanych projektów PPP;
- baza inwestycji PPP z zawartymi umowami;
- propozycje zmian w prawie, które ułatwią realizację przedsięwzięć w formule PPP;
- ogromny projekt szkoleniowy dla administracji rządowej i samorządowej;

- wsparcie doradcze dla projektów PPP.

Rządowa polityka - zielone światło dla PPP

Jeżeli chcemy działać skutecznie, musimy dać jasny sygnał, że PPP jest polskiej gospodarce potrzebne - z takiego założenia wyszliśmy przygotowując „Politykę Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego”. Powstanie takiego dokumentu zapowiedzieliśmy w Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju. 26 lipca 2017 r. zapowiedź stała się faktem - Rada Ministrów przyjęła rządową politykę.

Rynek postulował powstanie polityki rozwoju PPP od wielu lat. Większość krajów, które poważnie myślą o PPP, ma takie dokumenty. Nasz powstał we współpracy z wszystkimi uczestnikami rynku - podmiotami publicznymi, profesjonalnymi doradcami, wykonawcami, instytucjami finansowymi, bankami, naukowcami.

Co znajduje się w rządowej strategii?

Po pierwsze, wskazanie, że PPP powinno być rozważane przez instytucje publiczne, jako alternatywna, równoważna z tradycyjnymi, formuła realizacji inwestycji. Nie może być jednak sztuką dla sztuki. Decydując się na tę formę, podmiot publiczny musi wiedzieć jakie korzyści przyniesie PPP dla konkretnej inwestycji.

Po drugie, konkretne cele. Założyliśmy, że:

- w latach 2017-2020 zostanie zawartych 100 nowych umów PPP;
- wartość inwestycji realizowanych w tej formule ma wynieść co najmniej 5 proc. nakładów inwestycyjnych w sektorze publicznym;
- do 2020 r. co najmniej 10 postępowań o wybór partnera prywatnego zainicjuje sektor rządowy;
- 40 proc. wszystkich postępowań - rządowych i samorządowych - ma zakończyć się sukcesem (obecnie kończy się tak niecałe 25 proc. postępowań).

Materiały

Polityka Rządu w zakresie rozwoju partnerstwa publiczno-prywatnego

POLITYKA_PPP_0717_.pdf 0.18MB **The Government Policy for the Development of PPPs (Poland)**

PPP_Policy_in_PL_07_2017.pdf 0.17MB

Szkolenia dla administracji publicznej i przedsiębiorców

31 marca 2017 r. uruchomiliśmy ogromny trzyletni projekt szkoleniowy dotyczący rozwoju PPP w Polsce. W szkoleniach uczestniczą pracownicy administracji rządowej i samorządowej. Podnosimy ich kwalifikacje po to, by samorzady chętniej sięgały po PPP. Docelowo planujemy przeszkolić co najmniej 1400 pracowników administracji publicznej z ponad 600 instytucji.

[Działania w zakresie szkoleń PPP](#)

Zewnętrzni eksperci doradzają promotorom projektów

Instytucjom publicznym, które chcą realizować inwestycje w formule PPP, oferujemy bezpłatne doradztwo prawne, finansowe i techniczne na wysokim eksperckim poziomie. W grudniu 2016 r. uruchomiliśmy specjalny nabór dla podmiotów, które takiego wsparcia potrzebują. W efekcie zewnętrzni eksperci pomagają przy siedmiu projektach PPP z zakresu infrastruktury transportowej, efektywności energetycznej, budowy obiektów użyteczności publicznej.

Wkrótce pomożemy kolejnym inwestycjom. W styczniu 2017 r. podpisaliśmy umowy ramowe z trzema konsorcjami firm doradczych na świadczenie kompleksowego doradztwa dla podmiotów publicznych. Wartość umowy to prawie 12 mln zł.

Służymy swoją wiedzą i doświadczeniem

Pracownicy MliR są też gotowi wspierać podmioty publiczne bazując na własnej wiedzy i doświadczeniu. Pomożemy np.:

- opracować zakres prac zleczanych zewnętrznym doradcom;
- zweryfikować przygotowane już analizy lub dokumentację przetargową;
- ocenić zasadność zapisów umów PPP;
- udrożnić kanały komunikacji z innymi podmiotami publicznymi - w Polsce i zagranicą.

Opiniowanie projektów

Wkrótce uruchomimy nową usługę dla instytucji publicznych. Jeśli podmiot realizujący inwestycję zwróci się o taką pomoc, sprawdzimy czy zastosowanie formuły PPP ma w ogóle sens. A jeśli odpowiedź na to pytanie będzie twierdząca ocenimy gotowość projektu do PPP.

Zakres certyfikacji będzie dotyczył głównie:

- oceny poprawności i kompletności przeprowadzonych analiz;
- przyjętego w ich wyniku modelu prawno-organizacyjnego oraz mechanizmu wynagradzania podmiotu prywatnego;
- proponowanego podziału ryzyk w projekcie.

Zmiany prawne, które ułatwią realizację przedsięwzięć w formule PPP

Przygotowaliśmy pakiet zmian w prawie, które pomogą rozruszać rynek PPP. Projekt ustawy o zmianie ustawy o partnerstwie publiczno-prywatnym oraz niektórych innych ustaw, zawiera kilkadziesiąt różnych propozycji zmian w kilkunastu ustawach.

Projekt ustawy jest efektem współpracy z ekspertami, samorządowcami, przedsiębiorcami, instytucjami finansowymi, naukowcami.

Wytyczne, wzory umów, zbiory dobrych praktyk do wykorzystania przez podmioty publiczne

Po co wyważać drzwi, które ktoś już otworzył? Dobre praktyki, wzory umów i wytyczne, nad którymi pracujemy, to sposób na obniżenie kosztów projektów PPP. Mniejsze koszty to z kolei zachęta do rozważania formuły PPP jako alternatywy dla tradycyjnych zamówień publicznych.

Efektom naszych prac będą m.in. wytyczne dotyczące opracowywania analiz finansowych dla projektów PPP ubiegających się o dotacje UE - tzw. projektów hybrydowych.

Pracujemy także nad opisami dobrych praktyk dla wybranych projektów PPP, które chętnie udostępniamy wszystkim zainteresowanym.

Baza zamierzeń inwestycyjnych PPP

Stworzyliśmy narzędzie, które jest swego rodzaju ofertą sektora publicznego dla przedsiębiorców.

Prowadzimy elektroniczną bazę planowanych projektów PPP. Baza zawiera wiarygodną listę potencjalnych projektów PPP, którą cyklicznie weryfikujemy i aktualizujemy. Dla każdego planowanego projektu opracowaliśmy jednostronicową fiszkę, która zawiera podstawowe informacje o projekcie, w tym dane kontaktowe partnera publicznego.

Baza zamierzeń inwestycyjnych PPP

Baza inwestycji PPP z zawartymi umowami (Rynek PPP w Polsce)

Prowadzimy też bazę projektów PPP z zawartymi umowami. Baza zawiera informacje dotyczące wszystkich projektów dla jakich udało zawrzeć się umowy PPP od początku obowiązywania ustawy o PPP i ustawy o koncesji na roboty budowlane lub usługi, czyli od 2009 r. Baza jest źródłem informacji m.in. o ilości, wartości, rodzaju, zakresie, skali, formie prawnej oraz lokalizacji inwestycji PPP w Polsce.

Baza projektów PPP z podpisanymi umowami

Platforma PPP

Jesteśmy współzałożycielami Platformy Partnerstwa Publiczno-Prywatnego. To porozumienie, do którego przystąpili m.in. ministrowie, prezesi urzędów centralnych, samorządowcy, szefowie placówek medycznych, uczelni wyższych, agencji rozwoju regionalnego, Bank Gospodarstwa Krajowego.

Członkowie Platformy działają na rzecz większej skuteczności projektów PPP: wymieniają się wiedzą, dobrymi praktykami oraz wypracowują i upowszechniają wzorcową dokumentację. Członkiem Platformy PPP może być każdy podmiot publiczny. Wystarczy wypełnić stosowną deklarację dostępną na stronie internetowej. Główne cele działalności Platformy PPP to skuteczna realizacja projektów realizowanych w oparciu o formułę ppp.

Portal ppp.gov.pl

Prowadzimy dedykowany portal internetowy www.ppp.gov.pl, na którym można znaleźć m.in.:

- aktualności dotyczące rozwoju PPP w Polsce;
- opis działań Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju w zakresie PPP;
- informacje o dostępnych szkoleniach z zakresu PPP;
- zbiór aktów prawnych z zakresu PPP;
- dokumentację wzorcową i analizy dla wspieranych projektów PPP;
- bazy projektów;
- publikacje z zakresu PPP, zarówno własne, jak i tłumaczenia pozycji obcojęzycznych.

Zapraszamy na szkolenia e-learning z zakresu PPP

Potrzeba rozwoju i sytuacja finansowa sektora publicznego zmusza do poszukiwania nowych, bardziej efektywnych sposobów realizacji zadań publicznych. Zaangażowanie kapitału prywatnego daje szansę na szybszy rozwój i wyższą jakość usług publicznych. Dlatego też coraz częściej pytanie czy mamy stosować Partnerstwo Publiczno-Prywatne zamieniamy na to kiedy możemy zastosować Partnerstwo Publiczno-Prywatne (PPP). Żeby pomóc odpowiedzieć na to i wiele innych pytań przygotowaliśmy dla Ciebie cykl szkoleń, które mają zapoznać Cię z tematem Partnerstwa Publiczno-Prywatnego (PPP). Cykl składa się z 3 szkoleń dotyczących:

- Wprowadzenia do PPP,
- Przygotowania Projektu PPP
- Wyboru Partnera Prywatnego.

Program Dostępność Plus

- Formularz raportu o stanie zapewniania dostępności
- Plan działania na rzecz poprawy zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami
- Raport o stanie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Dostępność to cecha, dzięki której z produktów, usług i przestrzeni może korzystać na równi jak największa liczba osób. Osoba niewidoma może wypożyczyć książkę albo uzyskać dostęp do papierowych dokumentów, ale nie ma możliwości samodzielnego zapoznania się z ich treścią. Tak samo osoba głucha lub słabosłysząca może włączyć telewizor, jak każdy inny człowiek, ale uzyskanie informacji będzie dla niej znacznie utrudnione lub nawet niemożliwe.

Szacuje się, że nawet 30% społeczeństwa może mieć trwałe lub czasowe ograniczenia w mobilności czy percepcji (np. ludzie poruszający się przy pomocy kul, lasek, balkoników, protez, wózków inwalidzkich), niesłyszący, niedowidzący, z trudnościami manualnymi i poznawczymi (na przykład po udarze, chorujący na Alzheimera), kobiety w ciąży, osoby z wózkiem dziecięcym, z ciężkim bagażem oraz słabsze fizycznie, mające trudności w poruszaniu się itp. Polskie społeczeństwo się zmienia - jest coraz starsze. Obecnie w Polsce żyje prawie 9 milionów osób powyżej 60. roku życia. W 2030 roku będzie ich 10,7 i będą stanowić blisko 30% ludności. Dlatego tak bardzo potrzebne są działania jak **Program Dostępność Plus**.

Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju

- Program dla Śląska
- Pakiet dla średnich miast
- Plan na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- Podstawy rozwoju polskiej gospodarki
- Cele Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- Informacje o Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju
- Program dla Bieszczad
- Partnerska Inicjatywa Miast

Zapraszamy do zapoznania się informacjami na temat Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju.

Prezentujemy tu informacje m.in. o reindustrializacji, rozwoju innowacyjnych firm, ekspansji zagranicznej oraz rozwoju społecznym i terytorialnym.

Informacje o publikacji dokumentu

Polityka rozwoju kraju

Zapraszamy do zapoznania się działem Polityka rozwoju kraju. Znajdziecie tutaj Państwo m.in. informacje o zarządzaniu rozwojem kraju, polityce miejskiej, rewitalizacji i strategii Europa 2020.

- **Polityka miejska**
- **Rezerwa celowa**
- **Rewitalizacja**
- **Zarządzanie rozwojem kraju**
- **ESPON**

ZDROWIE

Podstawowe informacje

Zadania

Ministerstwo Zdrowia to urząd administracji rządowej obsługujący ministra zdrowia. W ramach tej obsługi wykonuje zadania m.in. w zakresie:

nadzoru nad Narodowym Funduszem Zdrowia;
refundacji leków, wyrobów medycznych i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego;
nadzoru nad wykonywaniem zawodów medycznych;
opracowywania i koordynowania realizacji programów zdrowotnych;
organizacji i nadzoru nad systemem Państwowe Ratownictwo Medyczne;
realizacji zadań związanych z lecznictwem uzdrowiskowym.

Komórki organizacyjne

W Ministerstwie Zdrowia wyróżnia się następujące komórki organizacyjne:

- gabinet polityczny ministra zdrowia
- departamenty - powołane do realizacji merytorycznych zadań ministra zdrowia
- biura - powołane do realizacji zadań związanych z obsługą ministerstwa oraz w zakresie obsługi ministra zdrowia i ministerstwa

Czytaj więcej na temat kompetencji poszczególnych komórek organizacyjnych Ministerstwa Zdrowia w zakładce [biura i departamenty](#).

Programy i Projekty

- Wspólnie dla zdrowia - narodowa debata o zdrowiu
- Programy polityki zdrowotnej
- Narodowy Program Zdrowia
- Fundusze Europejskie
- Mapy potrzeb zdrowotnych
- Program Profilaktyki i Leczenia Chorób Układu Sercowo-Naczyniowego POLKARD na lata 2017-2021
- PracoDawca Zdrowia
- Narodowa Strategia Onkologiczna
- Sieć szpitali
- Narodowy Program Rozwoju Medycyny Transplantacyjnej
- Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego
- Badania kliniczne
- Tablica informacyjna - sprzęt
- Tablica informacyjna - badania

- Zintegrowana Platforma Analityczna
- Tablica informacyjna - prace remontowo - budowlane
- Program Dostępność Plus dla zdrowia
- Innowacje
- Fundusz Medyczny

Leki i wyroby medyczne

- Refundacja
- Produkty lecznicze
- Wyroby medyczne
- Obrót produktami leczniczymi

Zdrowie i Profilaktyka

- Zdrowie matki i dziecka
- Krwiodawstwo
- HIV i AIDS
- Grypa
- Zdrowie osób starszych
- Zdrowie psychiczne i uzależnienia
- Medycyna pracy
- Profilaktyka onkologiczna
- Profilaktyka RZS
- Profilaktyka chorób naczyń mózgowych
- Demencja
- Zdrowie jamy ustnej

Kadra medyczna i kształcenie

- Lekarze i lekarze dentyści
- Pielęgniarki i położne
- Diagnosty laboratoryjni
- Farmaceuci
- Ratownicy medyczni
- Fizjoterapeuci
- Rezydentury-finansowanie

- Specjalizacje mające zastosowanie w ochronie zdrowia
- Inne zawody medyczne
- Uznawanie kwalifikacji w zawodach medycznych
- Kształcenie cudzoziemców w języku polskim
- Nagrody dla nauczycieli akademickich - składanie wniosków w 2021 r.
- Środki finansowe na utrzymanie i rozwój potencjału dydaktycznego i potencjału badawczego
- Stypendia ministra dla studentów za znaczące osiągnięcia naukowe / sportowe na rok akademicki 2020/2021

Leczenie

- Prawa pacjenta
- Podstawowa opieka zdrowotna
- Ambulatoryjna opieka specjalistyczna
- Leczenie szpitalne
- Świadczenia w ramach programów zdrowotnych
- Świadczenia wysokospecjalistyczne
- Leczenie stomatologiczne
- Rehabilitacja lecznicza
- Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień
- Świadczenia pielęgnacyjne i opiekuńcze
- Opieka paliatywna i hospicyjna
- Wyroby medyczne wydawane na zlecenie
- Choroby rzadkie
- Lecznictwo uzdrowiskowe
- Leczenie za granicą

Organizacja ochrony zdrowia

- Podmioty wykonujące działalność leczniczą
- Rejestr podmiotów wykonujących działalność leczniczą
- Zadłużenie SPZOZ
- Jakość w opiece zdrowotnej
- Diagnostyka laboratoryjna
- Nadzór i kontrola diagnostyki laboratoryjnej
- Akredytacja - certyfikacja medycznych laboratoriów diagnostycznych
- Publiczna służba krwi
- Ochrona zdrowia w liczbach

- Wykaz reprezentatywnych organizacji świadczeniodawców
- Materiały pomocnicze
- Wykaz rejestrów medycznych

W tym bloku znajdziesz informacje dotyczące m.in.: funkcjonowania ochrony zdrowia, podmiotów wykonujących działalność leczniczą, restrukturyzacji i przekształceń podmiotów leczniczych, zadłużenia SPZOZ, jakości w opiece zdrowotnej i publicznej służby krwi.

Powszechne ubezpieczenie zdrowotne

- Obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne
- Ubezpiecz się dobrowolnie
- Potwierdzanie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej
- Uzyskaj decyzję uprawniającą do bezpłatnych świadczeń opieki zdrowotnej
- Oświadczenia
- Finansowanie ubezpieczenia zdrowotnego
- Informator o umowach
- Finansowanie leczenia cudzoziemców w Polsce

- Sprawozdania z działalności Narodowego Funduszu Zdrowia

Prawo do ochrony zdrowia oraz do równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych to podstawowe prawa zagwarantowane w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z 1997 r.

System ubezpieczenia zdrowotnego ma na celu możliwie jak najlepsze zabezpieczenie opieki zdrowotnej osobom ubezpieczonym i osobom innym niż ubezpieczeni, uprawnionym do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Osoby te mają prawo do opieki zdrowotnej, świadczonej w celu zapobiegania chorobom i urazom, wczesnego wykrywania chorób, leczenia, pielęgnacji oraz zapobiegania niepełnosprawności i jej ograniczania.

System Państwowe Ratownictwo Medyczne

- Pierwsza pomoc
- Sposób postępowania na miejscu zdarzenia
- Sposób udzielania pierwszej pomocy w wybranych nagłych wypadkach
- Zespoły ratownictwa medycznego
- Lotnicze zespoły ratownictwa medycznego
- Szpitalne oddziały ratunkowe
- Personel medyczny
- Dyspozytorzy medyczni
- System Wspomagania Dowodzenia Państwowego Ratownictwa Medycznego (SWD PRM)
- Dobre praktyki
- Centra urazowe
- Centra urazowe dla dzieci

- Jednostki współpracujące z systemem PRM
- Zdarzenia z dużą liczbą poszkodowanych
- Nagroda im. bł. Gerarda
- Korytarz życia

System Państwowe Ratownictwo Medyczne (PRM) powstał, aby zapewnić pomoc każdej osobie w stanie nagłego zagrożenia zdrowia lub życia. System PRM działa 24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu, przez cały rok.

Jednostki systemu PRM to:

- szpitalne oddziały ratunkowe,
- zespoły ratownictwa medycznego, w tym lotnicze zespoły ratownictwa medycznego, które mają zawarte umowy z NFZ.

Z systemem PRM współpracują **centra urazowe** oraz **oddziały szpitalne** wyspecjalizowane w leczeniu nagłych stanów zagrażających zdrowiu i życiu, takich jak zawał serca czy udar mózgu.

Poza szpitalem pomocy udzielają zespoły ratownictwa medycznego. Zespoły wysyła do pacjenta dyspozytor medyczny, po przyjęciu zgłoszenia na numer alarmowy 112 lub 999.

Z systemem PRM współdziałają również służby ratownicze, w szczególności:

- Straż Pożarna,
- Policja,
- Górskie, Tatrzańskie i Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe.

Czytaj więcej na temat jednostek współpracujących z systemem w zakładce: [Jednostki współpracujące z systemem](#)

Wojewódzki plan działania systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne

Każdy wojewoda przygotowuje plan, który szczegółowo opisuje sposób zabezpieczenia świadczeń ratowniczych na terenie województwa. Plany zawierają informacje o:

- możliwych zagrożeniach,
- liczbie i rozmieszczeniu zespołów ratownictwa medycznego, szpitali oraz dyspozytorni medycznych,
- sposobie współpracy z innymi województwami.

Całość systemu PRM nadzoruje Minister Zdrowia. W ramach nadzoru minister zatwierdza wojewódzkie plany działania systemu i może przeprowadzić kontrolę jednostek systemu.

Wojewódzkie plany działania systemu są publikowane w Biuletynie Informacji Publicznej i na stronie internetowej urzędu wojewódzkiego.

Podstawa prawna

Ustawa z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym Dz.U. 2019 poz. 993

INFRASTRUKTURA

Zadania

- Rozwój transportu w Polsce
- Transport
- Centralny Port Komunikacyjny
- Gospodarka morską
- Żegluga śródlądowa
- Gospodarka wodna

Programy i projekty

- Programy drogowe
- Programy Rozwoju Kolei
- Programy lotnicze
- Centralny Port Komunikacyjny Solidarność
- Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych
- Strategie rozwoju transportu
- Gospodarka morską
- Gospodarka wodna
- Inne dokumenty strategiczne

ROZWÓJ, PRACA I TECHNOLOGIA

Działania ministerstwa

Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii - czym się zajmujemy?

W Ministerstwie Rozwoju, Pracy i Technologii pracujemy nad spójnym rozwojem społeczno-gospodarczym Polski.

Odpowiadamy za cztery działy administracji rządowej:

gospodarkę,
pracę,
budownictwo
i mieszkalnictwo
oraz turystykę.

Polska gospodarka

Pracujemy razem z przedsiębiorcami, pracownikami i organizacjami społecznymi nad tworzeniem jak najlepszych warunków do rozwoju polskich firm, które są kołem napędowym polskiej gospodarki. Tych największych, związanych z dużym potencjałem przemysłowym, jak i tych mniejszych oraz najmniejszych.

W obliczu pandemii COVID-19 - by chronić miejsca pracy oraz pomóc przedsiębiorstwom w utrzymaniu płynności finansowej - współtworzyliśmy tarczę antykryzysową. Koordynowaliśmy prace nad ustawami, które złożyły się na nią - tzw. tarczą 1.0 oraz tarczą 4.0.

Naszym strategicznym celem jest modernizacja naszej gospodarki pod względem technologicznym i ekologicznym (przemysł 4.0, cyfryzacja i automatyzacja, zielone technologie, gospodarka o obiegu zamkniętym). Tak, aby rosła jej konkurencyjność na globalnych rynkach.

Przedmiotem naszych działań jest także wsparcie rozwoju polskiego rzemiosła, tak by pomóc mu - z jednej strony - zachować tradycję, a z drugiej - iść z duchem czasu.

Odpowiadamy też za kształtowanie polityki inwestycyjnej w Polskiej Strefie Inwestycji/ Specjalnych Strefach Ekonomicznych. Zależy nam na zrównoważonym rozwoju kraju pod względem nasycenia inwestycjami i premiowaniu tworzenia wysokiej jakości miejsc pracy.

Kształtujemy również polską politykę handlową. Zaś na forum UE - współpracujemy w kwestii wspólnotowych polityk dotyczących przemysłu, konkurencyjności i jednolitego rynku.

Praca

Prowadzimy działania, które zmierzają do pełnego i produktywnego zatrudnienia, w tym opracowujemy rozwiązania prawne dotyczące spraw związanych z działaniami publicznych służb zatrudnienia. Zapewniamy jednolitość stosowania przepisów dotyczących m.in. statusu bezrobotnego, świadczeń z tego tytułu oraz zatrudnienia cudzoziemców.

Koncentrujemy się na rozwoju zasobów ludzkich, który jest ważnym elementem sprzyjającym efektywności pracy, m. in. zajmujemy się:

- Krajowym Funduszem Szkoleniowym,
- Zintegrowanym Systemem Kwalifikacji czy
- Klasyfikacją Zawodów i Specjalności.

Podajemy działania na rzecz zwiększania mobilności na rynku pracy, co przyczynia się do rozwoju społecznego i gospodarczego. Tworzymy również przepisy, które ułatwiają cudzoziemcom podjąć pracę w naszym kraju.

Bierzemy udział w pracach gremiów wspólnotowych oraz współpracujemy z instytucjami UE w zakresie problematyki zatrudnienia, m.in. w zakresie prac nad Europejską Strategią Zatrudnienia, publicznych służb zatrudnienia, pośrednictwa pracy, siecią EURES, poradnictwa zawodowego, kształcenia ustawicznego i migracji zarobkowych.

Działania, jakie podejmujemy w obszarze prawa pracy, to zagadnienia dotyczące indywidualnego prawa pracy. W tym zakresie zajmujemy się sprawami praw i obowiązków pracowników i pracodawców (jak np. zawarcie i rozwiązanie umowy o pracę, urlopy, czas pracy), wynagrodzenia za pracę (w tym ustalaniu minimalnego wynagrodzenia, wynagrodzenia i należności za podróże służbowe dla pracowników niektórych jednostek państwowej lub samorządowej sfery budżetowej) czy bezpieczeństwo i higiena pracy (np. ochrony zdrowia pracowników, wypadków przy pracy, szkoleń bhp). Sprawujemy także nadzór nad Centralnym Instytutem Ochrony Pracy - Państwowym Instytutem Badawczym (CIOP) oraz Instytutem Pracy i Spraw Socjalnych.

W tym obszarze nadzorujemy także gospodarowanie środkami Funduszu Pracy oraz Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych.

Mieszkalnictwo i budownictwo

Od końca 2019 r. działamy na rzecz rozwoju budownictwa w Polsce, zwiększenia dostępności mieszkań oraz uspołecznienia rynku nieruchomości. Prowadzimy w tym celu wielowymiarowe działania - od odbiurokratyzowania i zmodernizowania procedur planowania przestrzennego i procesów budowlanych, po programy budowy nowych mieszkań, upowszechniania nowych modeli mieszkalnictwa, po propagowanie idei inteligentnych miast.

Turystyka

Również od końca 2019 r. odpowiadamy za turystykę. Aktywność turystyczna pozostaje miarą zamożności i poczucia bezpieczeństwa społeczeństwa. Dlatego wspieramy aktywność turystyczną Polaków, co wzmacnia ich więź z dziedzictwem kulturowym i przyrodniczym kraju.

Tworzymy programy wsparcia, by wspomagać ten sektor w dalszym rozwoju. Sprzyja to też promocji rodzimych produktów i usług oraz poprawia wizerunek polskiej marki.

Obszary Nowego Ładu

Hasła Obywatelskiego i Rządowego Nowego Ładu

1. Po pierwsze **PRACA**
2. Po drugie **SZTUKA I KULTURA**
3. Po trzecie **REKREACJA I WYPOCZYNEK**
4. Po czwarte **RODZINA**
5. Po piąte **EDUKACJA i ROZWÓJ**
6. Po szóste **FUNDUSZE**
7. Po siódme **KOMUNIKACJA**
8. Po ósme **PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ**
9. Po dziewiąte **MIESZKALNICTWO**
10. Po dziesiąte **GOSPODARKA**
11. Po jedenaste **GRANICA I CYFRYZACJA**
12. Po dwunaste **ROLNICTWO I HODOWLA**
13. Po trzynaste **ZDROWIE**
14. Po czternaste **FINANSE**
15. Po piętnaste **SPRAWIEDLIWOŚĆ**
16. Po szesnaste **ŚRODOWISKO, KLIMAT I ŁOWIECTWO**
17. Po siedemnaste **WIARA**

Po pierwsze – **HONOR**

Po drugie - **BÓG, KOŚCIÓŁ I WIARA**

Po trzecie - **RODZINA I PRZYJACIELE**

Po czwarte - **ZIEMIA I OJCZYZNA**

Po piąte - **PRACA I ROZWÓJ**

1. Po pierwsze **PRACA**
„Uczciwa praca i godna płaca”
2. Po drugie **KULTURA**
„Tolerancja i szacunek do wszystkich”
3. Po trzecie **REKREACJA I WYPOCZYNEK**
„Czas wolny i wypoczynek”
4. Po czwarte **RODZINA**
„Rodzina i dom w centrum życia”
5. Po piąte **EDUKACJA i ROZWÓJ**
„Dobry start na przyszłość”
6. Po szóste **FUNDUSZE**
„Kapitał i oszczędność na Plan B”
7. Po siódme **KOMUNIKACJA**
„Pełny dostęp do miejsca i informacji”
8. Po ósme **PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ**
„Inwestycja w innowacyjność”
9. Po dziewiąte **MIESZKALNICTWO**
„Swoje cztery kąty/ własne m⁴”
10. Po dziesiąte **GOSPODARKA**
„Eksport rodzimej produkcji za granicę”
11. Po jedenaste **GRANICA I CYFRYZACJA**
„Nieograniczone podróżowanie i cybernetyka/Cyber Poland 2025”
12. Po dwunaste **ROLNICTWO I HODOWLA**
„Polska - nasza ziemia”

13. Po trzynaste **ZDROWIE**

„Pełny pakiet zdrowotny”

14. Po czternaste **FINANSE**

„Niskoprocentowe pożyczki i bezzwrotne dotacje”

15. Po piętnaste **SPRAWIEDLIWOŚĆ**

„Sędziowie Pokoju i Kolegia”

16. Po szesnaste **ŚRODOWISKO, KLIMAT I ŁOWIECTWO**

„Ekologia i czyste środowisko”

18. Po siedemnaste **WIARA**

„Wolny wybór wiary i wyznania”

1. **„Uczciwa praca i godna płaca”**
2. **„Tolerancja i szacunek do wszystkich”**
3. **„Czas wolny i wypoczynek”**
4. **„Rodzina i dom w centrum życia”**
5. **„Dobry start na przyszłość”**
6. **„Kapitał i oszczędność na Plan B”**
7. **„Pełny dostęp do miejsca i informacji”**
8. **„Inwestycja w innowacyjność”**
9. **„Swoje cztery kąty/ własne m4”**
10. **„Eksport rodzimej produkcji za granicę”**
11. **„Nieograniczone podróżowanie i cybernetyka/Cyber Poland 2025”**
12. **„Polska - nasza ziemia”**
13. **„Pełny pakiet zdrowotny (500 + na zdrowie)”**
14. **„Niskoprocentowe pożyczki i bezzwrotne dotacje”**
15. **„Sędziowie Pokoju i Kolegia”**
16. **„Ekologia i czyste środowisko”**
18. **„Wolny wybór wiary i wyznania”**
18. **„Złota Jesień”**

POSTULAT I. SKARB PAŃSTWA POWSZECHNE, ZRÓŻNICOWANE I UJEDNOLICONE PODATKI

1. wnoszę o wprowadzenie dla wszystkich obywateli, pełnych i równych ubezpieczeń, w wysokości po ok. 50 zł miesięcznie na każde Ministerstwo;

1.1. wnoszę o to, aby obywatele mogli sami współdecydować i zarządzać własnymi środkami przydzielonymi przez Państwo równo każdemu w postaci ubezpieczeń we wszystkich z Ministerstw;

1% . podatek charytatywny - **do 15.000 tys. rocznie**

3% . podatek ryczałtowy (usługi), PIT (od osób fizycznych)
- **do 30.000 tys. rocznie**

5% . podatek socjalny - **do 60.000 tys. zł rocznie**

8% . podatek budowlany i transportowy — **do 125.000 tys. rocznie**

13% . podatek akcyzowy, produkcyjny, liniowy, CIT (od osób prawnych)
- **do 250.000 tys. rocznie**

21% . podatek VAT/ towarowy (handel) — **do 500.000 tys.**

34% . podatek od bogatych — **do 1.000.000 mln rocznie**

PODATKI SOCJALNE 5%

1. PODATEK MEDIALNY (Opłata reportograficzna i reproaudycyjna od nośników informacji) - KULTURA

- Ubezpieczenie artystyczne
- Ubezpieczenie kulturalne
- Ubezpieczenie archiwalne
- Ubezpieczenie chonorowe, chonoralne (nagrody, wyróżnienia)

2. PODATEK KLIMATYCZNY/STREFOWY (opłata potocznie miejscowa lub uzdrowiskowa) - REKREACJA

- Ubezpieczenie sportowe
- Ubezpieczenie rekreacyjnego
- Ubezpieczenie turystyczne
- Ubezpieczenie hartościowe - hart ducha i ciała

3. PODATEK PRODUKCYJNY (opłata akordowa i ryczałtowa / emerytalno - rentowa) - PRACA

- Ubezpieczenie Rozwojowe
- Ubezpieczenie Pracy
- Ubezpieczenie Produkcyjne/Przemysłowe
- Ubezpieczenie emerytalno - rentowe

4. PODATEK KAWALERSKI I PANIEŃSKI (opłata maciorowa i bykowa) - RODZINA

- Ubezpieczenie Rodzinne
- Ubezpieczenie Pomocowe/ Opiekuńcze
- Ubezpieczenie Społeczne

5. PODATEK CIEMNOTOWY (opłata ciemnotowa) - EDUKACJA

- Ubezpieczenie Edukacyjne
- Ubezpieczenie Naukowe/Nauczycielskie
- Ubezpieczenie Szkolne

6. PODATEK DŁUGOWY (opłata odłużeniowa, komornicza) - FUNDUSZE

- Ubezpieczenie Funduszowe
- Ubezpieczenie Społeczne
- Ubezpieczenie Polityki Regionalnej

7. PODATEK KOMUNIKACYJNY (opłata dekomunikacyjna i dezinformacyjna)

- Ubezpieczenie transportowe
- Ubezpieczenie Informacyjne (prasa, radio, tv, internet, telefon)

- 8. PODATEK RECESYJNY (opłata degradacyjna, regresyjna, kryzysowa) - PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ**
- Ubezpieczenie Rozwojowe
  - Ubezpieczenie Handlowe
  - Ubezpieczenie Konkurencyjne
- 9. PODATEK DELOKACYJNY (opłata eksmisyjna) - MIESZKALNICTWO**
- Ubezpieczenie Infrastrukturalne
  - Ubezpieczenie Budowlane
  - Ubezpieczenie Mieszkalne
- 10. PODATEK DOSTAWCZY (opłata importowa i eksportowa)- GOSPODARKA i AKTYWA**
- Ubezpieczenie Gospodarcze
  - Ubezpieczenie Aktywowe
- 11. PODATEK WIZOWY (opłata delegacyjna i podróżowa) - GRANICA**
- Ubezpieczenie Zagraniczne
  - Ubezpieczenie Administracyjne, Biurowe
- 12. PODATEK CYBERNETYCZNY (opłata cyfryzacyjna i biurowa) - CYFRYZACJA**
- Ubezpieczenie Cyfryzacyjne
- 13. PODATEK OCZYSZCZENIOWY (opłata filtracyjna i rekultywacyjna) - ROLNICTWO**
- Ubezpieczenie Rolnicze
  - Ubezpieczenie Rozwoju Wsi
  - Ubezpieczenie Rozwoju Miasta
  - Ubezpieczenie Ogrodnicze

14. PODATEK SPRAWNOŚCIOWY (opłata niepełnosprawnościowa) - ZDROWIE

- Ubezpieczenie Zdrowotne
- Ubezpieczenie Pielęgnacyjne
- Ubezpieczenie Rehabilitacyjne/ Inwalidzkie

15. PODATEK SPONSORINGOWY (opłata sponsoringowa) - FINANSE

- Ubezpieczenie Skarbowe
- Ubezpieczenie Finansowe
- Ubezpieczenie Bankowe
- Ubezpieczenie Krajowe

16. PODATEK BITEWNY, KONFLIKTOWY (opłata pokojowa i służbowa: nagrody i kary)- SPRAWIEDLIWOŚĆ

- Ubezpieczenie Sądowe
- Ubezpieczenie Ochroniarskie
- Ubezpieczenie Dozorcze

17. PODATEK RECYKLINGOWY (opłata emisyjna i utylizacyjna) - ŚRODOWISKO

- Ubezpieczenie Środowiskowe
- Ubezpieczenie Klimatyczne
- Ubezpieczenie Komunalne

POSTULAT II.

PRACA

POWSZECHNY I UPROSZCZONY SYSTEM WYNAGRODZEŃ oraz Uczciwa i Godna płaca

2. wnoszę o wprowadzenie dla wszystkich obywateli, pełnych i równych wynagrodzeń, w zależności od tytułu i stanowiska;

2.1 wnoszę o to, aby wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polski, powinni mieć prawo do awansu , do rozwoju, do równego kształcenia, ścieżki edukacyjnej.;

I. WŁADZE, OLIGARCHIA, DUCHOWIEŃSTWO, WOJSKO, SŁUŻBA I OCHRONA [Starostwo Wojewódzkie i Krajowe]

Duchowieństwo	Wojsko	Stróże, Ochrona	
Papież	Generał	Komendant	10.000 zł
Nuncjusz, Kardynał	Oficer, Pułkownik	Inspektor	9 000,00 zł
Prymas	Kapitan	Komisarz	8 000,00 zł
Diakon, Biskup i Kanonik, Prezbiter	Major, porucznik	Podkomisarz	7 000,00 zł
Proboszcz i Wikariusz	Chorąży, sztabowy	aspirant	6 000,00 zł
Kapłan, Ksiądz, Zakonnik	przodownik	sierżant	5 000,00 zł
Kler	plutonowy	policjant	4 000,00 zł
Ceremoniarz	kapral	posterunkowy	3 000,00 zł
Lektor		Szeregowy	2 000,00 zł
Ministrant		Młodszy szeregowy	1 000,00 zł
Kandydad	Poborowy	Rezerwowy	500,00 zł

II. RZĄD, ARYSTOKRACJA, Rządowe Starostwo Okręgowe

PAŁAC, Prezydent i Pierwsza Dama 25.000 zł, 2 lata

< **izba Prezydentów i Dam**

Sekretarz Stanu 23.000, 1 rok < **Izba Sekretarzy**

Premier 21, 000 , 1 rok. < **Izba Premiera**

Minister 19.000, 1 rok < **Izba Ministrów**

Wojewoda 17.000 zł , 1 rok < **izba Wojewodów**

SEJM, Poseł i senator 15.000 zł, 1 rok < **izba Posłów**

SEJMIK, Rzecznik 13.000 zł, 2 lata < **izba Rzeczników**

III. SAMORZĄD, BURŻUAZJA, Samorządowe Starostwo Powiatowe

-Pretorzy, Rektor i Starosta,

Sąd Najwyższy i Prokurator Generalny, 13.000 zł, 2 lat

< **Izba Pretorów**

-Cenzorzy, Wójtowie Powiatu, Burmistrz

Edylowie i Kurulni plebejscy, 11.000 zł, 1 rok

< **izba Cenzorów, Prokuratorów i Sędziów**

(**Kolegium i SKO, Samorządowe Kolegium Odwoławcze**)

Sołtysi Gminy, Radni i ławnicy, mecenasów , 9.000, 1 rok

< **Izba radnych i mecenasów**

-Kwestorzy, sekretarz, skarbnik , adwokat, 7.000, 1 rok

< **Izba sekretarzy i adwokatów**

-Trybuni ludowi, kanclerz, urzędnicy,

doradcy zawodowi i radców prawnych, 5.000, 2 lat

< **Izba Doradców i Radców**

IV. LUD, PLEBS,
V. Ludowe Starostwo Gminne

prezes, profesor, 5000 zł, 2 lat << **izba prezesów**
dyrektor , doktor , 4000 zł, 1 rok << **izba dyrektorów**
kierownik, magister, 3000 zł, 1 rok << **izba kierowników**
pracownicy intelektualni, licencjat, inżynier, 2000 zł 1 rok << **izba
pracownicza**
podstawowa pensja obywatelska ok. 1000 zł, 0 lat << **izba robotnicza**

POSTULAT III.

KULTURA

PRAWA ARTYSTÓW I PLASTYKÓW

Tolerancja i szacunek dla wszystkich

3. wnoszę o to, aby

RÓWNOŚĆ PŁCI

- uznawać związki partnerskie i małżeństwa cywilne między partnerami wszystkich płci (LGBT +);
- rozszerzyć działania Konwencji Stambulskiej wobec osób narażonych na przemoc fizyczną, psychiczną, ekonomiczną i seksualną ze względu na płeć;

PRAWA DO PROKREACJI

- wprowadzić darmową i dostępną antykoncepcję (tampony, tabletki „Dzień Po”),
w tym dostęp do bezpiecznej i legalnej aborcji
dysfunkcyjnych płodów;
- wprowadzić dostęp do pełnej opieki prenatalnej
(badania prenatalne, opieka położnicza, szkoły rodzenia)

RÓWNOUPRAWNIENIE w PRACY

- wprowadzić równość kobiet i mężczyzn na stanowiskach pracy;
- wprowadzić możliwość kontrolowania i wpływu na wynagrodzenia wszystkich przez zarząd;

PODATEK MEDIALNY 5%

- wprowadzić opłatę reprograficzną i reproaducyjną od nośników informacji, na tantiemy dla artystów z ZAIKSU i STOARTU oraz pomoc z FUNDUSZU KULTURY

KARTA DUŻEJ KULTURY

- wprowadzić Kartę Dużej Kultury, ze zniżkami, wejściówkami, biletami dla artystów

KARTA ARTYSTY

- wprowadzić KARTEJ ARTYSTY, dla uprawnionych zawodowo artystów, z systemem wsparcia i nagród dla artystów

UBEZPIECZENIA ARTYSTÓW

- wprowadzić powszechne ubezpieczenia dla zawodowych artystów i artystów]

RENTY I EMERYTURY ARTYSTYCZNE

ZWIĄZEK ARTYSTÓW i IZBA ARTYSTÓW

- ustanowić STATUS ZAWODOWEGO ARTYSTY, należącego do określonego związku i izby

UKRÓCENIE WYZYSKU ARTYSTÓW, STOP PRYWATYZACJI SZTUKI I KOMERCJALIZACJI KULTURY

3.1. wnoszę o to, aby wszyscy obywatele Rzeczypospolitej Polski, powinni mieć równo prawo do wyboru płci i równouprawnienia;

3.1. wnoszę o to, aby wszyscy artyści i plastycy mieli swoje prawa;

Ministerstwo Kultury i Narodowy Fundusz Kultury, finansowanie kultury

	II. 80.000.000.000 mld/5= 16.000.000.000 mld i 80.000.000.000 mld/5 = 160.000.000.000 mld			
1.	- MINISTERSTWO	160.000.000.000 mld /40.000.000 mln = 400 zł	STOLICA	KRAJ ok. 40 mln ludzi
	<p>Środki Ministerstwa i Pomoc z Ministerstwa, Narodowego Funduszu Kultury = 400 zł na osobę na 40 mln ludzi</p> <p style="text-align: center;">400 zł w sumie na osobę miesięcznie pomocy socjalnej</p>			
3.	- Urząd Kultury/ Centrum Kultury	160.000.000.000ml d/ 16 województw = 10.000.000.000 mld + 10.000.000.000 mld z podatku	METROPOLIA 500.001- 5.000.000 osób	WOJEWÓDZTWO 16 województw
	<p>Pomoc dla Centrum Kultury/ Urzędu Kultury = 10.000.000.000, mld z podatku i 10.000.000.000 mld z budżetu Państwa, metropolii =20.000.000.000 mld</p> <p style="text-align: center;">20.000.000.000 mld zł rocznie</p>			
3.	- Agencja Kultury	160.000.000.000 Mld/ 60 = 2.600.000.000 mld tys. + 2.600.000.000 z podatku	MIASTO 50.001-500.000 osób	OKRĘG, REGION ok. 60 okręgów

	Pomoc dla Agencji Kultury = 2.600.000.000 mld zł z podatku i 2.600.000.000 z budżetu Państwa, miasta= 5.200.000.000 zł <p style="text-align: center;">5.200.000.000 mld zł rocznie</p>			
4.	- Dom Kultury/ Młodzieżowy Dom Kultury	160.000.000.000 mld/3000 = 53.300.000.000 mld zł + 53.300.000.000 mln zł z podatku	MIASTEczKO 5001 - 50.000 osób	POWIAT ok. 3000 powiatów
	Pomoc dla Domu Kultury = 53.300.000.000 mld zł z podatku i 53.300.000.000 z budżetu Państwa , miasteczka = 1.660.000.000.000 mld <p style="text-align: center;">1.660.000.000 mld zł rocznie</p>			
5.	- Ośrodek Kultury	1.600.000.000 / 3000 = 53.330.000 mln zł + 53.330.000 mln zł z podatku	WIEŚ 51-5000 osób	GMINA ok 3000 gmin
	Pomoc dla Ośrodka Kultury = 53.300.000 mln zł z podatku i 53.300.000 mln z budżetu Państwa , wsi = 1.660.000.000. mld <p style="text-align: center;">1.660.000.000 mld zł rocznie</p>			
	- Świetlica Wiejska/ Dom Weselny	1.600.000.000/40.000 = 4000,00 zł + 4000,00 zł z podatku	OSADA 5-50 osób	SOŁECTWO ok40.000 tys.
	Pomoc dla Świetlicy wiejskiej lub Domu Weselnego = 4000 zł z podatku i 4000 zł z budżetu Państwa, osady <p style="text-align: center;">8000 zł rocznie</p>			

RÓWNOMIERNY ROZWÓJ KULTURY

W dużych metropoliach miasta dysponują większym budżetem i wpływami, nie potrzebują takich środków jak w mniejszych miastach, wsiach i osadach.

Na podstawie analizy budżetów miast i łożonych na kulturę środków, sugerują następujący podział wpływów do kultury środków finansowych.

**1% budżetu metropolii na kulturę w województwie
500.001 - 5.000.000 osób**

**2% budżetu miasta na kulturę w okręgu, regionie
50.001- 500.000 osób**

**3% budżetu miasteczka na kulturę w powiecie
5001 - 50.000 osób**

**4% budżetu wsi na kulturę w sołectwie
51-5000 osób**

**5% budżetu osady na kulturę
5-50 osób**

MINISTERSTWO

- 400 zł miesięcznie na osobę

URZĄD KULTURY/ CENTRUM KULTURY

- 2.000.000,00 zł rocznie

AGENCJA KULTURY

-520.000,00 zł rocznie

DOM KULTURY/ MŁODZIEŻOWY DOM KULTURY

1.660.000,00 zł rocznie

OŚRODEK KULTURY

1.660.000,00 zł rocznie

ŚWIETLICA WIEJSKA/ DOM WESELNY

8000,00 zł rocznie

NARODOWY FUNDUSZ KULTURY

- pomoc kulturalna

ok. 300 zł w sumie miesięcznie,

50 zł miesięcznie, zasiłek funowy na wejściówki, bilety	100 zł mies.- dodatek tantiemowy na nagrody, fanty, vouchery	1000 zł, jednorazowe rocznie, świadczenie kulturalne dla biernych artystów
50 zł miesięcznie zasiłek produkcyjny na produkcje sztuki	100 zł mies. - dodatek przemysłowy na patenty, koncesje, licencje	1000 zł, jednorazowe rocznie, świadczenie grantowe na inwestycje

I. URZĘDY KULTURY/ CENTRA KULTURY

1 % z ok. 500.000.000 mln. budżetu metropolii na kulturę,

Metropolia 500.001-5.000.000 tys. osób

ok. 66 miast wojewódzkich i ok. 20 głównych metropolii wojewódzkich

- (- 1. Szczecin, Koszalin, Szczecinek, zachodniopomorskie
- 2. Gdańsk, pomorskie
- 3. Olsztyn, warmińsko mazurskie
- 4. Gorzów Wielkopolski, Zielona Góra, lubuskie
- 5. Poznań, Kalisz, wielkopolskie
- 6. Bydgoszcz, Toruń, Brześć, kujawsko-pomorskie
- 7. Warszawa, mazowieckie
- 8. Białystok, podlaskie
- 9. Wrocław, dolnośląskie
- 10. Opole, opolskie
- 11. Łódź, Sieradz, Łęczyca, łódzkie
- 12. Kielce, świętokrzyskie
- 13. Lublin, Sandomierz, lubelskie
- 14. Katowice, śląskie
- 15. Kraków, małopolskie
- 16. Rzeszów, podkarpackie

III. DOMY KULTURY

3 % - z ok. 5.000.000 budżetu miasteczka na kulturę
miasteczko, 5001-50.000 osób
ok. 3000 tys. gmin.

IV. OŚRODKI KULTURY/ ŚWIETLICE WIEJSKIE

4 % z ok. 500.000 tys. budżetu wsi na kulturę

wieś, 500-5000 osób

ok. 1500 - 3000 tys. wsi, osad

POSTULAT IV. REKREACJA I WYPOCZYNEK

Czas wolny i wypoczynek

4. wnoszę o wprowadzenie dla przedsiębiorców i pracodawców, ich pracowników oraz pozamiejscowych turystów jednolity system pobierania opłaty strefowej za korzystanie z dóbr lokalnego środowiska;

4.1. wnoszę o to, aby pracodawcy, pracownicy i turyści mogli otrzymywać z podatku strefowego, zniżki na korzystanie z lokali gastronomicznych i usług hotelarskich;

POSTULAT V. RODZINA

Rodzina i dom w centrum życia

- 5. wnoszę o wprowadzenie dla wszystkich obywateli gwarantowanego dochodu 500 + dla każdego, 1000 zł dla najuboższych i 500 + na każde dziecko;**

BEZWARUNKOWY PODSTAWOWY DOCHÓD GWARANTOWANY 500 + dla każdego i 1000 zł dla najuboższych

5.1. wnoszę o to, aby opieka socjalna, społeczna skutecznie eliminowała i chroniła obywateli przed skrajnym ubóstwem i bezdomnością, gwarantując podstawowe środki do życia i pracy, do zaspokajania samemu podstawowych potrzeb przez osoby niesamodzielne i niepełnosprawne w związku z lukami w systemie socjalnym i systemie pracy oraz ubezpieczeń społecznych i systemie społecznym niegwarantującym każdemu pracy, podstawowego utrzymania i zabezpieczenia poprzez jedynie pracę swoich rąk i umysłu; obecnie na całym świecie prowadzone są programy pilotażowe, przeprowadzono eksperymenty w wielu krajach, wprowadzono dochód gwarantowany w Hiszpanii i szerzej planuję wprowadzić w Niemczech oraz całej UE w związku z kryzysem gospodarczym i pandemią koronawirus oraz lockdownem;

KRYTERIUM DOCHODOWE

5.2. wnoszę o to, aby zniesione zostało niehumanitarne kryterium sprawiedliwe kryterium dochodowe na samotnie gospodarującą osobę z 701 zł i wspólnie gospodarującą 528 zł - na 1000 zł na każdą osobę; pomoc socjalna powinna zapobiegać skrajnemu ubóstwu i bezdomności, kwota 1000 zł dla każdego obywatela to kryterium, które pozwala zaspokoić samemu podstawowe potrzeby i do tej kwoty powinna być wyrównywana pomoc, oraz szanse osób niesamodzielnych, bezrobotnych i niepełnosprawnych;

Dochód Gwarantowany

Na wielu kontynentach i w wielu krajach dyskutuję się o wprowadzeniu podstawowego dochodu gwarantowanego dla wszystkich osób, które są obywatelami danego kraju lub tylko dla najuboższej grupy obywateli.

Trwają obecnie badania nad wpływem wprowadzenia dochodu gwarantowanego na gospodarkę danego Państwa.

Znajdywane są jednak wciąż niesprawiedliwe, argumenty i kontrargumenty dla za prowadzeniem, takiego rozwiązania, co wydają się niezrozumiałe, chociażby dlatego, że istnieje on już w różnej i podobnej postaci oraz w większości ma racje, sens i uzasadnienie - władze i rząd wzbraniają się przed tym rozwiązaniem, wprowadzając pilotażowe programy.

Przede wszystkim różne są zdania i błędny jest argument iż osoby, które otrzymują taki kapitał początkowy od Państwa nie podejmują chętnie pracy i jej nie szukają, a wręcz przeciwnie poszukują alternatyw do pracy, zarobku stałego - dorabiając, próbując pomnożyć dany przez Państwo kapitał.

W Polsce ustalono iż dochód łączny z zasiłków stałego i okresowego oraz celowego równy ok. 600 zł wystarcza na tylko wyżywienie i tani lokal socjalny.

Okazuje się iż rozłożenie świadczeń socjalnych na;

- zasiłek stały ok. 300 zł miesięcznie
- zasiłek okresowy ok. 100 zł miesięcznie
- jednorazowy zasiłek celowy ok. 50 zł na miesiąc

w sumie ok. 400 zł,

sprawia iż wiele osób niesamodzielnych, znajdujących w trudnej sytuacji socjalnej i mieszkaniowej sama nie potrafi przezwyciężyć ciężarów życia.

Zmuszanie przez pracowników socjalnych do poszukiwania pracy osób bezrobotnych i niesamodzielnych i to poza kompetencjami Urzędów Pracy, pod groźbą odebrania środków, okazują się iż może być mniej skuteczne, niż przekazanie odpowiednio środków na dane potrzeby i rozwój swojego biznesu.

Po zatym koszt prowadzenia usług socjalnych, jest wyższy, niż przekazanie bezpośrednio pieniędzy podopiecznym, lub w postaci bonów. Ok. 200 mld wydawane na prowadzenie usług pomocy socjalnej i zasiłki, po przekazaniu bezpośrednio do każdego obywatela, mogło by uszczęśliwić każdego obywatela, kwotą 500 zł.

Wobec czego w takiej grupie osób podopiecznych, znajdują się często i mogą znaleźć osoby niepełnosprawne, które z względu na oceny subiektywne orzeczników i pracowników socjalnych, nie otrzymują rent socjalnych, czy rent ZUS.

Obecnie otrzymywanie zasiłków i rent jest obwarowane wieloma przepisami i regulacjami, które nie są w stanie pokonać same oraz z czyjąś nawet pomocą, osoby niepełnosprawne i niesamodzielne.

Aby otrzymać rentę z ZUS - trzeba pracować legalnie min. 2 lata i zachorować w trakcie pracy.

Aby otrzymać rentę socjalną trzeba chorować od dzieciństwa lub zachorować podczas studiów, co nie jest też gwarantem. Okazywać się może iż stopień umiarkowany wcale nie obliguje również do pomniejszonej renty w kwocie ok. 700 zł, a jeśli już to otrzymują rentę socjalną osoby samotnie gospodarujące w kwocie kryterium na odrębne gospodarstwo domowe ok. 720 zł.

Według badań, dochód ok. 1000 zł starcza ludziom już na zakup odzieży i pewną rekreację.

W Polsce żyje ok. 40.000.000 mln ludzi ¹⁵.

15 [Eurostat. Demographic Indicators - Eksplorator danych publicznych Google](#)

A budżet Państwa wynosi ok.
200.000.000.000.000 tr. Każde z ok. 20
Ministerstw otrzymuje, lub powinno otrzymywać
1 % podatku z wpływu podatku ok.
400.000.000.000 mld zł¹⁶.

Gdyby Każdy miał otrzymać po 1000 lub 500 zł,
przestał by istnieć sens aparatu opieki socjalnej,
który w większości pochłania te sumy¹⁷.

200.000.000.000 mld zł/ 40.000.000 mln zł=250
zł

Kwestionuje się więc realność wprowadzenia
dochodu gwarantowanego dla każdego
obywatela.

¹⁶ [Stan wpływów podatkowych w Polsce w I poł. 2020 \(businessinsider.com.pl\)](https://businessinsider.com.pl)

¹⁷ [Skuza z MF: Szacowany deficyt budżetowy w 2020 roku to ok. 90 mld zł - Money.pl](https://money.pl)

Rozwiązaniem mogłoby być zwiększenie wpływów z podatków i ujednoczenie podatków lub równe zróżnicowanie do sumy ok. 30- czy 40% podatku.

Zwiększenie podatków do skali ok. 40%, mogło by ono więc starczyć na pokrycie dochodu gwarantowanego dla każdego obywatela, równe ok. 500-1000 zł.

Wobec czego istnieje pytanie gdzie można szukać innego rozwiązania - rozwiązaniem może być poszukanie ukrytego dochodu gwarantowanego w Polsce, udzielanego już w aktualnych dopłatach, świadczeniach.

AUTOMATYCZNY DOCHÓD GWARANTOWANY

Automatyczny Dochód Gwarantowany, który ukrywa się pod wieloma postaciami już aktualnie, można by uprościć i przyznawać automatycznie każdemu, ale w zależności od wieku i aktywności społecznej.

1. wiek szkolny, 1-20 lat, 500 zł
alimenty/ renta rodzinna dla dzieci i młodzieży;

2. wiek akademicki, 21-30 lat, 500 zł
stypendium socjalne/ zapomoga
dla studentów i absolwentów studiów oraz studium;

3. wiek produkcyjny 31-40 lat, 500 zł
grant/ wynagrodzenie dla producentów;

4. wiek inwestycyjny 41-60 lat, 500 zł
tantiemy/ licencje dla inwestorów;

5. wiek emerytalny 61-100 lat, 500 zł
emerytura dla seniorów;

WYPRAWKI

W obecnym systemie Polskim, za rządów PIS, Prawa i Sprawiedliwości, wprowadzono wyprawki szkolne dla dzieci 300 zł, rozpoczynających naukę we wrześniu.

Za rządów Pis, wprowadzono również jeszcze sztandarowy program 500+ na każde dziecko do 18 r. życia oraz 500 + dla niepełnosprawnych z znacznym stopniem i całkowitą niezdolnością do pracy.

Mimo wszystko wydają się iż czegoś jeszcze brakuje i obywatele czują niedosyt.

Szukając oszczędności 500 + dla niepełnosprawnych można by połączyć z zasiłkiem pielęgnacyjnym ok. 200 zł i te + 300 zł wyprawki, było by w sumie kolejnym 500 + dla każdego niepełnosprawnego (lekki, umiarkowany i znaczny stopień) lub zamiast zasiłku pielęgnacyjnego.

Według mnie i zapewne większości obywateli, 300 zł wyprawki powinno dotyczyć wszystkich sfer, obszarów, a nie tylko jednej wyprawki szkolnej, wyróżniłbym więc następujące wyprawki wiekowe, nad którymi wprowadzeniem powinien zastanowić Rząd, Władze.

Wyprawki wiekowe¹⁸

- szkolna, przed rozpoczęciem roku szkolnego we wrześniu, ok. 300 zł
- przed rozpoczęciem roku studiów i studium, ok. 300 zł
- przed rozpoczęciem roku pracy, ok. 300 zł
- przed rozpoczęciem roku szkolenia i kursu, studium, ok. 300 zł

- wyprawka po zakończeniu roku szkolnego, ok. 300 zł
- wyprawka po zakończeniu roku akademickiego, ok. 300 zł
- wyprawka po zakończeniu roku pracy, ok. 300 zł
- wyprawka po zakończeniu roku szkolenia i kursu, studium, ok. 300 zł

18 Skorzystaj z programu „Wyprawka szkolna” - Gov.pl - Portal Gov.pl (www.gov.pl)

ODPRAWKI

Obecnie dzieciom z Domów Dziecka i Rodzin Zastępczych przysługują odprawki sięgające nawet 20.000 tys. zł.

Obecnie sieroty otrzymują po ok. 10.000 tys. zł i przy kontynuowaniu nauki 400 zł.

Aktualnie przy urodzeniu dziecka, każdej matce, z wyłączeniem ojców, przysługują ok. 1000 zł becikowe. Aktualnie odprawy szkolne ok. 300 zł, otrzymują tylko dzieci we wrześniu oraz osoby po szkoleniach z Urzędu Pracy w kwocie ok. 500 -700 zł.

Odprawka szkolna (1 do ok 25 rok życia) ok. 1000 zł przed rozpoczęciem nauki i zakończeniu nauki ¹⁹

- > becikowa, żłobek (od. 0 - 1 lat) [oboje rodzice becikowe] 1000 zł²⁰
  - > przedszkolna, Przedszkole (od 2 do ok. 6 r. życia) 1000 zł ²¹
  - > podstawowa, Szkoła Podstawowa (od. 7 do ok. 11 r. życia) 1000 zł
  - > gimnazjalna, Gimnazjum (od 12 do ok. 15 r. życia) 1000 zł
  - > techniczna, Liceum / Technikum (od. 16 do ok. 19 r. życia) 1000 zł
  - > akademicka Studium/ Studia (od. ok. 20 - 25 roku życia) ok. 1000 zł
- > odprawa po zakończeniu roku pracy, ok. 1000 zł
- odprawa po zakończeniu roku szkolenia i kursu, studium, ok. 1000 zł

19 [NIK o usamodzielnianiu dzieci z rodzin zastępczych i domów dziecka - Najwyższa Izba Kontroli](#)

20 [Becikowe 2020 - dochód, kryteria, wnioski - Becikowe - Dziecko i prawo - Infor.pl](#)

21 [Przedszkole - Wikipedia, wolna encyklopedia](#)

POSTULAT VI.

EDUKACJA

Dobry Start na przyszłość

6. wnoszę o wprowadzenie dla wszystkich uczniów oraz obywateli, wyprawki sezonowe- półroczne i odprawki szkolne ;

300 zł > wiosna - lato

300 zł > jesień - zima

ODPRAWKI

< BECIKOWA 1000 zł

< ŻŁOBKOWA, 1-2 lat, 1000 zł

< PRZEDSZKOLNA, 3-6 lat, 1000 zł

< PODSTAWÓWKOWA, 7-10 lat, 1000 zł

< GIMNAZJALNA, 11-14 lat 1000 zł

< LICEALNA/TECHNICZA, 15-18 lat, 1000 zł

< STUDYJNA, 19-24 lat, 1000 zł

< PRODUKCYJNA, 25-39 lat, 1000 zł

< INWESTYCYJNA, 40-60 lat, 1000 zł

< EMERYTALNA, 61-80 lat, 1000 zł

< SENIORALNA, 81-100 lat, 1000 zł

6.1. wnoszę o to, aby wszyscy w zależności od wieku otrzymywali sezonowe wyprawki i odprawki;

POSTULAT VII. FUNDUSZE

Kapitał i oszczędność na Plan B

7. wnoszę o zabezpieczenie wszystkich przedsiębiorców i obywateli podstawowym, państwowym funduszem z podatku od majątku (spadki, darowizny);

7.1. wnoszę o to, aby wszyscy przedsiębiorcy i obywatele posiadali od Państwa, podstawowe zabezpieczenie z podatku od majątku wszystkich obywateli; do wykorzystania na inwestycje;

POSTULAT VIII.

KOMUNIKACJA

Pełny dostęp do miejsca i informacji

8. wnoszę o pełny dostęp do miejsca i informacji każdemu obywatelowi; zniesienie publicznego płatnego środka transportu i informacji; za sprawą ubezpieczenia komunikacyjnego;

8.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał pełne prawo do podstawowego przemieszczania się i dostęp do podstawowej informacji za pośrednictwem mediów;

POSTULAT IX.
FINANSE i PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ
Inwestycja w Innowacyjność
Niskoprocentowe pożyczki i dotacje

9. wnoszę o gwarantowane niskoprocentowe pożyczki i dotacje dla wszystkich obywateli;

9.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał podstawowe prawo do najniższej pożyczki i bezpośredniej dotacji, zarówno osoby fizyczne jak i formalne, gospodarstwa domowe, których dochód roczny na osobę nie przekracza 15.000 - 30.000 tys. i osoby prawne, których roczny dochód nie przekracza 125.000 - 250.000 tys. rocznie;

POSTULAT IX.

MIESZKALNICTWO

Swoje cztery kąty/ własne m4

10. wnoszę o gwarantowane bony zasiedleniowe i bony mieszkaniowe dla każdego obywatela i opłatę ubezpieczenia budowlanego i mieszkalnego przez państwo

10.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał podstawowe prawo i możliwość do własnych czterech kątów, własnego mieszkania, przy pomocy kumulacji środków wpłacanych przez państwo na konto i ubezpieczenie każdego z obywateli;

10.2, wnoszę o bardziej humanitarne zasady przyznawania dodatku mieszkaniowego;

„Jeśli twój dochód „na członka gospodarstwa domowego” w ostatnich 3 miesiącach nie przekracza zbytnio 1500 zł, możesz starać się o dodatek mieszkaniowy. Skąd wzięła się ta kwota? To wskaźnik urzędowy, tj. 125% najniższej emerytury ogłaszanej przez ZUS (obecnie 1200 zł).

Jeśli jesteś osobą samotną, to dochód uprawniający do dodatku mieszkaniowego jest wyższy i wynosi 175% najniższej emerytury, czyli obecnie 2100 zł.
[..]

Przyznanie dodatku mieszkaniowego zależy też od powierzchni mieszkania. Nie może ona przekraczać o więcej niż 30% ustawowej powierzchni normatywnej, która wynosi:

- 35 m kw., jeśli mieszka jedna osoba;
- 40 m kw. dla dwóch osób;
- 45 m kw. dla gospodarstwa trzyosobowego;
- 55 m kw. dla gospodarstwa czteroosobowego;
- 65 m kw. dla pięcioosobowego;
- 70 m kw. dla sześćoosobowego. „²²

22 [.Dodatek mieszkaniowy: komu się należy, jak go uzyskać, ile wynosi ta dopłata do czynszu - infonajem.pl](http://infonajem.pl)

Analizując, można pokusić się o następującą sugestję kryteriów przysługujących do dodatku mieszkaniowego.

Osób	metraż	Dochód całej rodziny lub 1 osoby w rodzinie - żywiciela		Wysokość dodatku mieszkaniowego
1-2	30-39 m ²	1500 zł	125% średniej emerytury	300 zł
3-4	40 -49 m ²	3000 zł	250% średniej emerytury	400 zł
5-6	50 -59 m ²	4500 zł	375% średniej emerytury	500 zł
7-8	60 -79 m ²	6000 zł	500% średniej emerytury	600 zł
9-10	80-89 m ²	7500 zł	625% średniej emerytury	700 zł

POSTULAT X.
GOSPODARKA I AKTYWA
Eksport rodzimej produkcji za granicę

- 11. wnoszę o zaprzestanie importu produktów spoza Polski, a kupywanie Polskich produktów, wyprodukowanych z polskich surowców, magazynowanych przez Ministerstwo Aktywów;**

11.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał możliwość zakupu rodzimej produkcji, wspierania lokalnej i krajowej gospodarki;

POSTULAT XI.
GRANICA I CYFRYZACJA
**Nieograniczone podróżowanie i cybernetyka/
Cyber Poland 2025**

- 12. wnoszę o to, aby każdy obywatel Unii w strefie Schengen, mógł swobodnie podróżować między krajami;**

12.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał możliwość swobodnego przekroczenia granicy w krajach Unii Europejskiej; miał gwarantowaną wizę i możliwość zakwaterowania, czy refundacji kosztów kwatery;

12.2. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał dostęp do cyfrowych urządzeń, typu telefon, radio, internet, tv; aby były one zagwarantowane poprzez cyfryzacje najuboższych Bonami Cyfrowymi;

POSTULAT XII. ROLNICTWO Polska - nasza ziemia

13. wnoszę o gwarantowane dopłaty do 500 zł za 1 h upraw i 500 zł za hodowle zwierząt 10-20 sztuk;

13.1. wnoszę o to, aby każdy rolnik miał zagwarantowane Bony Rolnicze na uprawy rolne i Hodowlane na zwierzęta hodowlane;

POSTULAT XIII. ZDROWIE

Pełny pakiet zdrowotny

14. wnoszę o gwarantowane gwarantowany Bon na zdrowie 500 +, obejmujący cały pakiet badań każdego obywatela, zwłaszcza po pandemii koronawirus;

14.1. wnoszę o to, aby każdy pacjent służby zdrowia, miał zagwarantowany kompleksowy pakiet badań, Bon na Zdrowie, o wartości ok. 500 zł;

POSTULAT XIV. Sprawiedliwość

15. wnoszę o wprowadzenie jednolitego systemu kar i Sędziów Pokoju oraz przywrócenie Kolegiów;

15.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel mógł zrozumieć prawo i nie być surowo karany, najsurowszą karą więzienia;

15.2. wnoszę o podwyższenie wartości 1 dnia ograniczenia wolności z 10 zł do 25 zł i 1 dnia pozbawienia wolności z 20 do 50 zł dla wszystkich zwykłych obywateli;

- 1. POGOTOWIE KRYZYSOWE**
(wykroczenie 2-4 tygodnie, izolacja i obserwacja,
50-1000 zł)
- 2. ODDZIAŁ PENITECJARNY 2 -5 mies.**
(występek 1001-10.000 zł)
- 3. RESOCJALIZACJA SĄDOWA/
DOM RESOCJALIZACYJNY - 6 mies. 1 lat**
(złoczyństwo 10.001 - 50.000 zł)
- 4. OŚRODEK RESOCJALIZACYJNY 2 - 5 lata**
(przestępstwo 50.001 -250.000 tys.)
- 5. CENTRUM RESOCJALIZACYJNE 5 - 10 lat**
(bandyctwo 250.000 tys- 1.000.000 mln)
- 6. ZAKŁAD RESOCJALIZACYJNY, WIĘZIENIE 11-20
lat (zbrodnia 1.000.001 - 5.000.000 mln)**

dotyczy: kastowości Instytucji Sprawiedliwości i swobody dokonywania czynności na swoją tylko korzyść; naruszania praw osób oskarżonych;

Zwracam się do Szanownych Władz i Rządu, Polityków i Senatorów o interwencje w sprawie naruszania tykalności, godności osób oskarżonych i stosowanie najsurowszej kary więzienia dla bandytów wobec osób oskarżonych za mniejsze przewinienia.

Wnoszę o

- utworzenia Sędziów Pokoju,
- Funduszu Osób Oskarżonych,
- Adwokatury
- Strażników Pokoju/ Policje Proszą - Zwyczajną
- uproszczeniu systemu karnego
- uproszczeniu kodeksu karnego
- uproszczenie kodeksu postępowania karnego
- przyjrzeniu konstrukcji systemu karnego, systemu kar
- przyjrzeniu konstrukcji postępowania karnego
- przyjrzeniu przelicznika wymiaru kary pozbawienia wolności
- przyjrzeniu przelicznika wymiaru kary ograniczenia wolności
- przyjrzeniu strukturze systemu resocjalizacyjnego
- przyjrzeniu nadużywania stosowania środka zapobiegawczego, aresztu śledczego
- przyjrzeniu nadużywania przez prokuratora aktu oskarżenia
- przyjrzeniu nadużywania przez prokuratora i policje przymusowych czynności
- przyjrzeniu nadużywania przez policje prowadzenia dochodzeń
- przyjrzeniu nadużywania instytucji ubezwłasnowalniania osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych
- przyjrzeniu karania taką samą karą karą pozbawienia wolności i leczenia psychiatrycznego
- przyjrzeniu karania osób niepełnosprawnych w związku z ograniczoną niepoczytalnością

- przyjrzeniu leczenia osób niepełnosprawnych na Oddziale Psychiatrii Sądowej
- przyjrzeniu terapii osób niepełnosprawnych w warunkach więziennych

Zamykanie osób podejrzanych w areszcie śledczym, bez możliwości samoobrony i bez adwokata, pozbawia możliwość udowodnienia swojej linii obrony.

Adwokat ma mniejsze prawa niż prokurator, który może na siłę udowadniać swoje zarzuty i wywierać nacisk, wpływ na zeznania pokrzywdzonych oraz stosować przymusowe czynności.

Jestem osobą niepełnosprawną psychicznie i stałem ofiarą systemu karnego przez stworzoną Psychiatrię Sądową oraz możliwość karania kogoś za ograniczoną i zniesioną poczytalność równocześnie karą więzienia i równie takim samym wymiarem, karą zamkniętego leczenia oraz terapii w ośrodku stoi w sprzeczności z dobrem osób oskarżonych za czyny w stanie niepoczytalności i choroby psychicznej.

Przebywanie większość dnia, całymi dniami na małej powierzchni i pryczy, jest niezdrowe na układ krążenia i stan zdrowia psychicznego osób niepełnosprawnych umieszczanych w więzieniach za czyny zabronione.

Uważam iż każdy w zależności od przewinienia powinien przebywać w osobnym Ośrodku, a nie z osobami popełniającymi różnie skrajnie czyny zabronione.

SĘDZIOWIE POKOJU SĄD LOKALNY - SAMORZĄDOWY/KOLEGIUM²³

Obecnie za drobne przewinienia, czyny można trafić do aresztu śledczego i więzienia. W Komunizmie funkcjonowało kolegium. Obecnie Sądy są obłożone w 30% wieloma drobnymi sprawami, które można załatwić polubownie, poprzez mediacje.

Prezydent i politycy apelują o utworzenie Sędziów Pokoju, przywrócenia Kolegium, działających albo przy Sądzie Rejonowym, albo przy Samorządzie. Sędziowie pokoju mieliby się zajmować drobnymi szkodami do 10.000 tys. złotych. Zdania krytyków i przeciwników są podzielone, ale jednak było i może to być dobre rozwiązanie.

Moim zdaniem kary do 2 lat mogły by być objęte tym rozwiązaniem, a kary o wartości 5000 tys. złotych do 1 lat.

Obecnie funkcjonuje następujący system kar:

23 <https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/sedziowie-pokoju--sprawiedliwosc-blisko-ludzi>

Wykroczeniami zajmują się policja.

1. WYKROCZENIE (od ok. 50 - 500 zł.)

- Policja

2. WYSTĘPEK (od. 501-5000 zł)

- Prokurator

FUNDUSZ OSÓB OSKARŻONYCH, a kaucja

Obecnie Sąd dopuszcza, obciążenie osób oskarżonych, grzywną (krotność dochodu) i kaucją, Odszkodowaniem równym wysokości wyrządzonej szkody, zadość uczynienie za krzywdy równym wysokości szkody.

Często wśród osób oskarżonych, znajdują osoby biedne, które ze względu na sytuację bytową i losową, nie są w stanie pokryć minimalnych kwot, naprawić szkody o niższej szkodliwości.

Istnieje fundusz osób pokrzywdzonych, ale nie ma funduszu dla osób oskarżonych, dla których ze względu na sytuację bytową i losową, powinna być ulga, wsparcie, pomoc od Państwa w pokryciu zobowiązania wobec pokrzywdzonych.

ADWOKATURY

Obecnie, wszelkie oskarżenia i podejrzenia trafiają do prokuratury i prokurator, mimo niskiej szkodliwości lub prawdopodobieństwa popełnienia czynu zabronionego, wyrządzenia szkody - przeprowadza postępowanie. To dziwne iż nie każde osoby oskarżone otrzymują adwokata z urzędu, że prokurator ma większe prawa niż adwokat i większą swobodę w przeprowadzaniu dowodów.

Nie istnieją Adwokatury, utrzymywane przez budżet Państwa. Jedynym środkiem utrzymania dla adwokatów są wynagrodzenia, z tytułu prowadzonej obrony. Często adwokatów nie stać na własną kancelarię i nie bronią należycie poszkodowanych, czy oskarżonych. Prokurator z zasady broni ma na celu bronić osoby poszkodowane, a adwokat powinien bronić osoby oskarżone.

Uważam iż równolegle z prowadzonym wobec podejrzanych i oskarżonych, powinno być prowadzone postępowanie przez Prokuraturę i Policję oraz Adwokaturę i Policję Prosta- Zwyczajną.

Strażnicy Pokoju, Policja Prosta- Zwyczajna

Obecnie Policja wraz z Prokuraturą przeprowadza postępowanie wyjaśniające i gromadzi dowody na postawienie aktu oskarżenia, zarzutów. Każdy postawiony zarzut jest wyjaśniany przez Prokuraturę i Policję. Adwokaci i Policja Zwyczajna oraz Sędziowie Pokoju, nie przeprowadzają równoległe swojego postępowania mającego na celu obronić oskarżonego lub zwolnić z aktu oskarżenia, te osoby nie dążą do polubownego załatwienia sprawy i nie dążą do zwolnienia z nieuzasadnionego, oskarżenia osoby oskarżonej.

UPROSZCZENIE SYSTEMU KARNEGO I RESOCJALIZACYJNEGO

Obecny stworzony system karny i kodeks karny dopuszcza swobodę interpretacji przepisów na korzyść oskarżyciela, Sądu, Prokuratury i Policji.

Jeden dzień ograniczenia wolności równy jest 10 zł,
a jeden dzień pozbawienia wolności równy jest 20 zł.

1 rok ograniczenia wolności = 365 dni x 10 zł = 3650 zł

1 rok pozbawienia wolności = 365 dni x 20 zł = 7300 zł

Według moich obliczeń wartość 1 dnia ograniczenia wolności i 1 dnia pozbawienia wolności jest mocno zaniżona i powinna wynosić.

1 dzień ograniczenia wolności = 25 zł

1 dzień pozbawienia wolności = 50 zł,

ale dla zwykłych obywateli.

Proszę zwrócić uwagę iż 1 miesiąc aresztu osoby wojskowej według kodeksu wykonawczego, kosztuje od 10.000 do 20.000 zł, czyli jeden dzień = 333 zł - 666 zł.

I. OBYWATELE

1 dzień ograniczenia wolności - 25 zł

1 dzień pozbawienia wolności - 50 zł

II. SAMORZĄD

1 dzień ograniczenia wolności 100 zł

2 dzień pozbawienia wolności 200 zł

III. RZĄD

1 dzień ograniczenia wolności 400 zł

1 dzień pozbawienia wolności 800 zł

IV. WŁADZE STANU

1 dzień ograniczenia wolności 1600 zł

1 dzień pozbawienia wolności 3200 zł

Po analizie kodeksu karnego uważam iż system kar powinien wyglądać tak.

1. WYKROCZENIE

(50-1000 zł, dołek, 1 tydz - 1 mies.)

- Straż Miejska
- czyny wandaliczne i drobne kradzieże
- kara poprawcza: praca społecznie użyteczna i działania charytatywne
- leczenie i terapia na wolności

2. WYSTĘPEK

(1001-10.000 zł, areszt domowy 1-2 miesiące)

- Policja Prosta - Zwyczajna, Sędziowie Pokoju - Kolegium, Adwokatura
- czyny wypadkowe, kolizyjne i napadowe, gwałtowe
- kara naprawcza
- przymusowe leczenie i terapia w zamknięciu

3. ZŁOCZYŃSTWO

(10.001 zł 200.000 zł, areszt śledczy 3-6 mies.)

- Prokuratura Rejonowa i Sąd Rejonowy oraz Policja
- czyny uchybieniowe i oszustwa
- kara korekcyjna i zatrzymania oraz depozytowa

4. ROZBÓJNICTWO, PRZESTĘPSTWO ²⁴

(200.001 - 4.000.000 zł, koszary wojskowe/ ośrodek zamknięty 1 rok)

- Prokurator Okręgowy i Sąd Okręgowy oraz Policja Okręgowa
- czyny kryminalne, krzywda i wina fizyczna oraz moralna

²⁴ <https://pl.wikipedia.org/wiki/Przestępstwo>

5. BANDYCTWO

(4.000.001 - 80.000.000 zł., 2-5 lat, więzienie)

- Prokuratura Wojewódzka i Sąd Wojewódzki oraz Policja Wojewódzka
- czyny mafijne, bandyckie i porwania, szantaże
- kara delegacyjna, banicyjna

6. MORDERSTWO

(80.000.001 - 1.600.000.000 zł., 6-12 lat więzienie)

- Prokuratura Krajowa i Sąd Krajowy oraz Policja Krajowa
- morderstwo
- kara izolacyjna

7. ZBRODNIA

(1.600.000.000 - 3.200.000.000.000 zł, więzienie o
zaostrozonym rygorze, 13-26 lat)

Prezydent i Papież

- czyny katczyne
- kara deportacyjna do obozu i ekstradycja za granicy

UBEZWLĄSNOWOLNIENIE a prawo opieki nad osobą niepełnosprawną

Obecnie Prokurator z powodu kogoś odmowy udziału w czynnościach, może wystąpić o ubezwłasnowolnienie każdego i skierować na badania psychiatryczne.

Czynności wyjaśniające i postępowanie sądowe jest prowadzone również wobec osób, które nie są w stanie brać udziału w czynnościach z powodu niepełnosprawności psychicznej lub fizycznej. Biegli nie wydają lub wydają sprzeczne opinie na temat możliwości udziału w czynnościach procesowych osób niepełnosprawnych narażając ich na konsekwencje swojego zachowania, postępowania, skutków choroby i muszą odpowiadać za każde przewinienie.

Prowadzenie wywiadów, przesłuchań w miejscu zamieszkania w obecności psychologa lub w poradni psychologiczno - psychiatrycznej, czy u psychiatry mogło by ustrzec osoby niepełnosprawne od szkodliwych skutków swojego postępowania, osoby sprzeciwiające się udziału lub najprościej niezdolne do udziału w czynnościach i procesie.

UBEZWŁASNOWOLNIENIE a prawo opieki nad osobą niepełnosprawną

Obecnie osoby niepełnosprawne, które popełniają czyn zabroniony i trafiają do aresztu śledczego i Psychiatrii Sądowej, gdzie wpisuje im się ograniczoną poczytalność, częściową umyślność, świadomość, a nie zniesienie poczytalności, odpowiadają tak samo jak zdrowe osoby za swoje czyny.

Mało tego po odbyciu kary, muszą odbywać taką samą karę pozbawienia wolności w odpowiednim ośrodku zamkniętym lub równowartość kary więzienia w zamkniętym Psychiatryku.

Stworzony system karania osób niepełnosprawnych niepomniejsza o połowę winę i karę, karanie osób niepełnosprawnych karą izolacji, w zamkniętym Psychiatryku.

Uważam iż powinna zostać zlikwidowana Psychiatria Sądowa, osoby które chorują lub zachorowały w więzieniu powinny mieć możliwość przeniesienia do Psychiatryka.

Powinno być zlikwidowane w orzecznictwie ograniczona poczytalność, równoznaczna z częściową umyślnością i świadomością czynu. Osoby części, chore psychicznie i fizycznie, mogą w części być świadome dokonywanych czynów, jednak całkowicie nie zdawać sobie z nich sprawy, nie dokonywać ich umyślnie.

Uważam iż obecnie warunki w Psychiatrikach są o wiele lepsze dla osób niepełnosprawnych od tych jakie zapewnia leczenie i terapia w więzieniu, w poruszaniu się na większej przestrzeni.

Uważam iż osoby niepełnosprawne psychicznie i fizycznie powinny przebywać w pokoju 20 m², w maksimum 2 osoby.

Poniżej przedstawiam własną sugestię systemu kar psychiatrycznych i fizjoterapeutycznych wobec osób niepełnosprawnych.

Wykroczenie	1. Pogotowie Psychiatryczne (1 - 2 tyg.)
Występek	1. Oddział Psychiatryczny (1 -2 mies.)
Złoczyństwo	2. Dom Psychiatryczny (3-6 mies.)
Rozbójnictwo, Przepięstwo	3. Ośrodek Psychiatryczny (1 - 2 lata)
Bandyctwo	4. Centrum Psychiatryczne (5-10 lat)
Morderstwo i zbrodnia	5. Zakład Psychiatryczny (20-40 lat)

**POSTULAT XV.
ŚRODOWISKO
Ekologia i czyste środowisko**

16. wnoszę o gwarantowane Bony na oczyszczanie środowiska, utylizację odpadów i rekultywację gruntów;

15.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał możliwość zadbania o środowisko naturalne, zutylizowanie śmieci i rekultywację zanieczyszczonych gruntów;

POSTULAT XVI.

WIARA

Wolny wybór wiary i wyznania

17. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał wolny wybór wiary i wyznania; otrzymywał Bon kościelny na zaspokojenie podstawowych potrzeb zboru i swoich duchowych;

15.1. wnoszę o to, aby każdy obywatel miał możliwość wyboru swojej wiary i wyznania oraz przynależenia do danego zboru poprzez Bon Kościelny ;

Wstęp

Zwracam się z kolejną petycją w sprawie, interesie i dobra wszystkich obywateli Polski.

Zwracam się ponownie do Władz, Rządu, Samorządów, Polityków i Senatorów o interwencje w sprawie Nowego Ładu.

Złota Dekada
Życie

Planina
id rowe

Uczniwa praca
- godnypłaca

Dekada
rozwaju

r NOWY

Rodzina i dom
w centrum życia

> Ł A D

Czysta energia

NOWY ŁAD²⁶

Planowany program Nowy Ład, ponownie uderza w tych najsłabszych, wyklucza najbiedniejszych obywateli i osoby niepełnosprawne, ogranicza funkcjonowanie społeczne i uczestnictwo w życiu społecznym biednych, odbiera prawo do życia i pracy każdemu.

Tworzone rozwiązania, programy i projekty są celowane, ponownie kierowane są do wąskiej grupy odbiorców, którzy mogą po nie sięgnąć. Pomysły ładnie tylko wyglądają i brzmią, zabiegając o określony elektorat, poparcie określonego typu obywateli.

²⁶ [.nowy ład - Szukaj w Google ;Nowy Ład. Oto co o "rewolucji" w podatkach sędza eksperci \(businessinsider.com.pl\)](#)

²⁷ NIESAMODZIELNI

Ponownie całkowicie pominięte zostały osoby niesamodzielne i niepełnosprawne oraz bezrobotne, które nie mają nawet warunków na stworzenie i prowadzenie własnej rodziny oraz jej zabezpieczenie, co niby jest bolączką Ministerstwa Rodziny i całego Państwa Polskiego - iż w

Polsce obywatele nie chcą zakładać rodzin i niechętnie powiększają rodziny oraz utrzymują relacje rodzinne.

WŁASNA i SWOJA RODZINA

Powód jest prosty i prozaiczny, przeciętny obywatel Polski jest na tyle biedny, nie ma żadnej możliwości wzięcia pożyczki i nie ma zabezpieczenia w postaci na przykład Gwarantowanego Dochodu, iż nie może myśleć o własnej i swojej rodzinie, ale o przetrwaniu.

28

²⁷ [.Niepełnosprawnych Krzesło Wózek - Darmowa grafika wektorowa na Pixabay](#)

²⁸ [.Rodzina Szczęśliwy Portret - Darmowy obraz na Pixabay](#)

29

BEZWARUNKOWY DOCHÓD PODSTAWOWY

Rozwiązaniem na to jest poprawa warunków i jakości życia Polaków poprzez właśnie na przykład Podstawowy Dochód Gwarantowany, na który niby Państwo Polskie nie stać i nie potrafić- co może być kolejnym kłamstwem opozycji.

Dochód gwarantowany jest możliwy i Polskę na niego może stać, gdyby usprawnić system podatkowy i podwyższyć podatki dla bogatszych, można by go zagwarantować każdemu obywatelowi w wysokości min 600 zł;

**osobom o dochodach poniżej 1200 zł - dochód gwarantowany 600 zł,
a osobom o dochodzie powyżej 1200 - dochód gwarantowany 300 zł,**

Polska mogłaby spać i zmieścić się w wydatku, kosztu w ok 200 mld zł rocznie, czyli tyle dwukrotnie tyle ile obecnie kosztuje pomoc socjalna rocznie.

„Eksperci z PIE wyliczyli, że to rozwiązanie mogłoby kosztować 376 mld zł rocznie. W 2018 r. koszt całego systemu socjalnego w Polsce wyniósł 343 mld zł, z czego 114 mld zł przeznaczono na pomoc społeczną. Pozostałe 229 mld stanowił koszt rent i emerytur. Sfinansowanie takiego programu - jak wskazują autorzy raportu PIE - wymagałoby wzrostu podatków, zadłużenia lub rezygnacji ze znacznej części obecnych wydatków socjalnych państwa. Niektórzy specjaliści uważają, że zmiany w polityce społecznej są nieuniknione. „³⁰

Chciałbym na początek przedstawić i oświadczyć iż sprawy, które poruszam również mnie dotkliwie dotknęły i mnie także dotyczą.

Chciałbym apelować w imieniu niemych obywateli Polski i swoim własnym, dla dobra Kraju i osób znajdujących w podobnej, czy takiej samej sytuacji.

Uważam, że ja i moja rodzina stały się ofiarami przemiany ustroju gospodarczo - politycznego w Polsce, Polski Rzeczypospolitej Polski - socjalizmu w Kapitalizm.

Po transformacji w latach 90-tych XX wieku i upadku PRL, Polski Rzeczypospolitej Ludowej, moja rodzina stanęła w obliczu wielkiego również kryzysu pracy i stanu. Wówczas zmarł mój ojciec i moja matka stała wdową, straciła również o dobrej randze prace w SANEPID - Stacji Sanitarno Epidemiologicznej, w której pracował mój dziadek, a moja rodzina została wybita z branży zootechnicznej.

³⁰ [.Bezwarunkowy dochód podstawowy: 1 200 zł od państwa dla każdego, 600 zł na dziecko. Utopia czy jednak lek na nierówności społeczne? | Dziennik Bałtycki \(dziennikbaltycki.pl\)](#)

Od tej pory musiała sama opiekować i wychowywać mną i moim starszym rodzeństwem, bez żadnej, czy większej pomocy od Państwa Polskiego dla osób bezrobotnych i obywateli z niższych klas społecznych. Moja matka musiała pochłonać się własnymi biznesami, dorabianiem. Dorabianie samemu stało się porządkiem dziennym większości obywateli z klas niższych, i stało koniecznością. Życie za 20 zł zasiłku socjalnego na osobę uniemożliwiało bytowanie mojej rodzinie i mojej matce. Walczyła więc przez kilka lat o rentę rodzinną po zmarłym ojcu, który był muzykiem. Należał do Związku Muzyków w Domu Kolejarza. Niestety Związek ten nie opłacał składek ZUS mojego ojca, mimo iż otrzymywał wynagrodzenie. Za życia jako artysta, nie potrafił także samemu zarządzać pieniędzmi, trwonił napiwki i dodatkowe przychływy z grania na wesel - nie dając nic mojej matce. Marzył o utopijnej wielkiej karierze na estradzie i za granicą w NRD.

Jestem z wykształcenia licencjonowanym projektantem i architektem wnętrz po studiach w Instytucie Wzornictwa Politechniki Koszalińskiej, studiowałem Pedagogikę 5 lat i 2 lata Terapię Zajęciową. Te studia pozwoliły mi otworzyć oczy na system i problemy w systemie w którym żyję.

Stałem się w młodym wieku osobom niepełnosprawną, cierpiąc na zaburzenia psychiczne, zaburzenia osobowości, ale nie chorobę psychiczną. Niestety jako Kurator Sztuki, z powodu mojej wrażliwości, otwartości wyrażania uczuć, krytyki i publicznego samemu tworzenia sztuki, stałem się również obiektem zainteresowania Psychiatrii, która jest w Polsce uważana za dominującą i niepodważalną naukę leczenia ludzkiej tylko Psychiki, a metody niekonwencjonalne nie są uważane przez medycynę w leczeniu Homeoiki.

Psychiatria rozwinęła się na Inkwizycjach kościelnych, stosowanych przez Kościół wobec osób uznawanych za opętane. Za opętane i osoby chore psychicznie, można uznać każdą, która wychyla się i odbiega swoim zachowaniem od każdej grupy i kultury powszechnie uznanej za normalną oraz społecznie pożyteczną.

Niestety w czasach, które nastąpiły z powodu likwidacji Polski Rzeczypospolitej Ludowej, likwidacji państwowych zakładów pracy, z powodu odczuwanego stresu społecznego przez obywateli z klas niższych, można powiedzieć iż większość Polaków zapadła na schizofrenie, cierpi na schizy z powodu nierównego i niehumanitarnego traktowania.

Niestety Socjalizm musiał upaść, gdyż ówczesne stosowane rozwiązania przez Państwo, nie pozwalały wszystkim obywatelom w odpowiedni sposób brać czynny udział w Polityce i wyrażać swoje poglądy, krytykę. Ludzie stawali się coraz bardziej świadomi i potrzebowali dostępu do kultury - większej swobody i wolności wypowiedzi. Społeczne bunty, tumulty, których nie dało powstrzymać, przyczyniły się do zaburzenia i zburzenia całego dobrego systemu.

Wiele osób, zwykłych obywateli znalazło się na trwałe, jak i moja rodzina pod opieką socjalną.

Jako osoba z rodziny artystycznej zostałem wraz z moją rodziną wykluczony kulturowo i artystycznie, pozbawiony możliwości czynnego i pełnego uczestnictwa w kulturze, pozbawieni możliwości korzystania w pełni z praw kulturalnych.

Wstęp

Szanowny Prezydencie i Władze, Rządzie i Samorządzie, Szanowni Politycy i Senatorowie, zwracam się do Państwa jako osoba wykształcona i niepełnosprawna, w imieniu i dla dobra wszystkich obywateli postulując, zgłaszając poważne problemy Polaków i poruszając ważne tematy. Postuluję aby w ten trudny czas pandemii koronawirus i rozwijającego w Polsce kapitalizmu, właśnie wprowadzić dla każdego z obywateli podstawowy dochód gwarantowany, który już w Polsce istnieje, ukryty został w postaci programu 500+ na każde dziecko i dla osób całkowicie niezdolnych do samodzielnej egzystencji ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Szanowne Władze, Szanowny Rządzie i Samorządzie zwracam się z petycją w sprawie wywłaszczenia majątku prywatnego, kolektywizacji przez Państwo Polskie, o zahamowanie przemiany ustroju polskiego w kapitalizm, który trwa w Polsce już od 30 lat.

Z powodu rozwijającego się w Polsce kapitalizmu, pogłębiła się ilość osób pozostających na utrzymaniu Państwa, są to jednak ważni również konsumenci, którzy podtrzymują prywatne sklepy przy istnieniu, życiu. Nie są to darmozjady.

W wyniku wprowadzonego kapitalizmu, pogłębia się przepaść w Polsce między biednymi i bogatymi, i w sprawie tych pierwszych szczególnie chciałbym apelować i prosić słuchaczy o równe dzielenie i wyrównywanie różnic, szans między biednymi i bogatymi. Ograniczenie działalności bogaczy i krezusów można ukrócić tylko podwyżką podatków.

Na przełomie lat 90, XX wieku, gdy zaczęto likwidować państwowe zakłady pracy, większość ludzi, którzy nie mieli własnych nieruchomości i lokali oraz zabezpieczenia została na bruku, z wilczym biletem, - brakiem własnego dochodu podstawowego.

Rozwinęła się wówczas pomoc socjalna dla osób pozostających w trudnej sytuacji, która wówczas nie gwarantowała zaspokojenia podstawowych potrzeb i nie chroniła rodziny, jak dzisiaj. Mimo to wciąż obywatele są dalej uciskani i nie mogą samodzielnie sami zaspokoić najpotrzebniejszych potrzeb. Szczególnie w tej grupie znajdują się osoby umiarkowanie i lekko niepełnosprawni, którzy pozostają poza wszelkimi ramami wystarczającej pomocy.

Według otrzymywanych odpowiedzi od Ministerstwa Rodziny, pomoc socjalna nie ma na celu rozwiązania wszystkich problemów i potrzeb socjalnych podopiecznych, a jedynie zaspokojenie podstawowych potrzeb, co koliduje z tym iż podopieczni i obywatele Polski, mają i otrzymują skondensowaną pomoc poniżej granicy ubóstwa. W Polsce i Unii Europejskiej z tego powodu nie brakuje osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, z którą próbuje się walczyć.

Dzisiejsze rozwiązania systemowe i luki w opiece socjalnej oraz w ubezpieczeniu społecznym, sprawiają iż za kilkadziesiąt lat będzie brakło młodych produktywnych osób, mało będzie osób uprawnionych do emerytury i rent rodzinnych.

Wobec czego w dalszym ciągu osoby długotrwale bezrobotne i niepełnosprawne, z powodu braku wystarczająco miejsc pracy dla wszystkich na rynku i dla osób niepełnosprawnych w Zakładach Chronionych i Zakładach Aktywizacji Zawodowej, nie mogą same zaspokoić swoich najpotrzebniejszych potrzeb i same rozwiązać problemy socjalne bez podstawowego godnego utrzymania, w postaci gwarantowanej pensji, dochodu gwarantowanego, czy jakiegoś dodatku.

Zwracam się Ponownie do Rzecznika Praw Obywatelskich, Senatu RP i Sejmu w sprawie dyskryminacji i naruszania praw obywateli oraz osób niepełnosprawnych w niehumanitarnych i niesprawiedliwych systemach, na przykład socjalnym i mieszkalnym. W związku z otrzymywanymi niemymi informacjami i pouczeniami ustawowymi.

Zgłaszam swoje dalsze nie zadowolenie i pretensje do konstrukcji tworzonego prawa, uwagi możliwych błędów logicznych w budowie i konstrukcji takich systemów.

Jestem projektantem z wykształcenia, pedagogiem i terapeutą oraz osobą długotrwale bezrobotną, wykluczoną społecznie z powodu niepełnosprawności.

Zgłaszane przeze mnie problemy i uwagi dotyczące funkcjonowania aparatu państwa i możliwych błędów w systemach, ustawach, wydają mi się iż są traktowane nie poważnie, lub z przywrózeniem oka, ale spotykam również miłe odpowiedzi. Nie mnie jednak uważam iż poruszane przeze mnie problemy, kwestie, uwagi, dotyczą naprawdę ważnych spraw i interesu wielu osób, w tym mojego. W związku czym zadaję pytanie jakie Państwo widzą problemy i czynią kroki, czynią działania w tym kierunku, aby zbadać i rozwiązać, odpowiedzieć na wskazywane przeze mnie informacje.

Uważam, że poruszane przeze mnie problemy są ważne dla wszystkich, czy wielu obywateli ważne, gdyż poruszają istotne kwestie w funkcjonowaniu również osób bezrobotnych i niepełnosprawnych w tworzonych systemach i metodach, uważam iż dotyczą dobra i interesu wszystkich osób i całego Państwa Polskiego.

Otrzymuje odpowiedzi iż kierowane przeze mnie pisma i pisanie do Ministerstw jest bezcelowe, gdyż to SENAT i SEJM decydują o kształcie ustaw i mogą nanosić jakieś poprawki, wprowadzać jakieś zmiany oraz działania.

W związku z czym otrzymuje ładnie brzmiące ustawowe pouczenia i informacje, które nie są związane z poruszonymi przeze mnie problemami i kwestiami.

W zakresie zmian w ustawach odpowiada Senat i Parlament.

W związku z czym kieruje się do Senatu i Parlamentu o pochylenie nad zgłaszanymi przeze mnie uwagami i poruszonymi problemami.

Uważam iż stworzony systemy socjalny są wadliwe, i szkodliwe dla dobra wszystkich obywateli.

Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Kultury ponownie. Po otrzymaniu pisma Pani Pauliny Rutkowskiej, dowiedziałem się iż pomoc kulturalną może otrzymać każdy, kto o nią wniesie - co sprawdzając w praktyce, przekonałem się iż nie jest prawdą. Niestety na samym początku napotkałem trudności, ponieważ ustawa o

grach hazardowych nie określa szczegółowych przesłanek przyznania takiej pomocy. Do dnia dzisiejszego nie zjawił się w moim domu pracownik kulturalny, który mógłby zbadać moją sprawę, na podstawie wywiadu i zebranych dokumentów.

Uważam, iż również nieuregulowana jest sprawa prawnie przyznawania grantów dla wszystkich korzystających z kultury i ją tworzących. Granty na pomysły i stypendia nie są jednak gwarantowane dla wszystkich, nawet po spełnieniu przesłanek.

Według mnie, działalność Instytucji Kultury i próba tworzenia kolejnego odrębnego aparatu pomocy socjalnej - pomocy kulturalnej, jest właśnie pozbawiona kontaktu z swoimi klientami, podopiecznymi, za pomocą Urzędów Kultury, których rolę pełnią moim zdaniem Centra Kultury w większych miastach.

Jestem projektantem wewnątrz i do dnia dzisiejszego nie otrzymałem od Instytucji Kultury wsparcia na żadne moje pomysły, na prowadzoną działalność artystyczną - otrzymuje omijające odpowiedzi lub nieme listy z których nie wynika żadna pomoc i rada.

Podaję, iż sama kapitalistyczna kultura ma związane ręce wobec artystów i plastyków oraz ich funów, którzy są pozostawiani sami sobie.

Próbuje się komercjalizować kulturę i ograniczać do niej równy dostęp, osób które po prostu na nią nie stać oraz ruchy osób, które już w niej są, są artystami, plastykami i do tego działają poza związkiem.

Działalność charytatywna i piarowa zostały zepchnięte do brutalnego traktowania, kosztem uprzedmiotowienia sztuki i artystów.

Zwracam się więc ponownie do Ministerstwa Kultury z pomysłami, rozwiązaniami zmiany tego stanu rzeczy i poprawy kondycji kultury oraz sprawienia szans wszystkim na kulturę.

Przedstawiam moje analizy i wnioski, dotyczące finansowania i usystematyzowania kultury, według mojego rozumienia po zapoznaniu z różnymi materiałami.

Wiem już od Pani Pauliny Rutkowskiej, o tym iż jednym z ważnym źródeł, czy jedynych utrzymania kultury jest :

- **opłata reportograficzna (1-3%) od nośników i emitorów informacji, która obowiązuje od ok 25 lat, ale jest ona trudno ściągalna**
- **finansowanie z budżetu miasta (1-5%)**
  - **finansowanie z budżetu Państwa z podatków ok. 20%, w wysokości ok. 1% charytatywnego**
  - **opłaty patentowe, koncesje, licencje, tantiemy (5%)**

Oczekuję dalszych informacji i kroków ze strony Ministerstwa Kultury, które mogą być przydatne, potrzebne w opracowaniu wspólnie z Ministerstwem, jakieś strategii wspólnego działania, wobec osób, które potrzebują naprawdę pomocy kulturalnej i chcą spełnić , realizować na

terenie, dobrze funkcjonującej Kultury oraz działając w związku zawodowym.

Zwracam się do Szanownych Państwa, z petycją w sprawie uwag do błędów w systemie i kryterium dochodowego dla podopiecznych Ministerstwa Rodziny, Ministerstwa Kultury, Ministerstwa Budownictwa.

Przede wszystkim chodzi o uproszczenie i ułatwienie wszystkim dostępu oraz rozszerzenie sztandarowego programu 500 +, dla wszystkich obywateli.

Polegać to by miało na uproszczeniu zasiłku stałego, okresowego, celowego do kwoty ok. 500 zł, czyniąc go gwarantowanym dochodem podstawowym.

500 + dla wszystkich obejmować powinny wszystkie grupy wiekowe:

1-20 lat - *dzieci i młodzież, wiek szkolny i alimentowy oraz rentowy, 500 +*

21-30 lat - *pełnoletnich uczniów i studentów, wiek szkolny 500 +*

31-40 lat - *dorastający, absolwenci studiów, wiek produkcyjny 500+*

41-60 lat - *dorośli, wiek inwestorski, wiek inwestorski 500 +*

61-100 lat - *seniorzy, wiek emerytalny 500+.*

Zwracam się po raz kolejny do Szanownych Władz i Rządu Polskiego, Rzeczypospolitej z petycją w sprawie zaspokajania podstawowych potrzeb obywateli i rozwiązań, które mogły by usprawnić funkcjonowanie Państwa Polskiego, zwłaszcza podczas i w dobie pandemii Koronawirus oraz rozwoju kapitalizmu.

Moje uwagi i poruszane problemy są obiektywne i subiektywne, gdyż dotyczą również mnie, ale i prawdopodobnie większości, wiele Polaków.

Nie oczekuję żadnej interwencji ze strony strony Ministerstw i Państwa, Władz, do których kieruję się, ale o zauważenie problemów z którymi nie radzą sobie sami obywatele. Kieruję się do podsunęcia ewentualnych rozwiązań i sugeruję zmiany w przyszłości, najbliższej przyszłości.

Chciałbym Poruszyć na wstępie iż obywatele Polski, na chwilę obecną chroni tylko Konstytucja. Polacy nie mają od samego początku pewnego rodzaju starteru z podstawowymi prawami do życia i pracy, pakietu podstawowych przywilejów i praw, aby w pełni i godnie funkcjonować.

Przykładem może być choćby brak publicznego konta bankowego na które wpływały by środki od Państwa oraz gwarantowanych podstawowych środków do utrzymania siebie i własnej rodziny.

Pandemia Koronawirusa pokazała również iż kapitaliści, którzy zachcieli po upadku komunizmu i PRL w latach 90-tych XX wieku, własnej prywatnej działalności - tak naprawdę nie potrafią funkcjonować sami, bez stałego kapitału wewnątrz biznesu i wpływów z zewnątrz.

Po 30 latach przemiany ustrojowej, poupadało wiele finansowanych z kieszeni Państwa Przedsiębiorstw, firm, działalności. Wiele podmiotów sprywatyzowano i za grosze sprzedano w ręce prywatne.

Rozwiązanie Bonu Turystycznego dla właścicieli działalności gastronomicznych i hotelarskich - jest socjalistycznym posunięciem, które w innych obszarach i dziedzinach, mogło by być również skuteczne i podnieść gospodarkę z kapitalistycznego upadku. Problem jest jednak w tym iż nie wszyscy mogą skorzystać z takiego Bonu, jak

wszyscy nie mogą skorzystać automatycznie z Tarczy Antykryzysowej, z tego względu że nie należą choćby do Państwowej Organizacji i Związku Zawodowego.

Według mnie każdy kto we wspólnym gospodarstwie domowym nie przekracza 1000 zł dochodu i 2000 na rękę, w odrębnym gospodarstwie, powinien mieć prawo do skorzystania z starteru i pakietu gwarantowanych praw, przywileji oraz pomocy od Państwa Polskiego i nadanych przez Państwo Polskie.

Uważam iż każdy obywatel powinien mieć prawo i być automatycznie zapisany, lub przypisany do danego Ministerstwa pod którego jest opieką i pieczę; powinien należeć do publicznej organizacji, jeśli nie może należeć do politycznej.

Wyszczególnię według mnie, organizacje jakie powinny być związane z każdym z Ministerstw, i każdy obywatel trwale do jednego określonego.

- 1. Polska Organizacja Sportowa, POS**
- 2. Polska Organizacja Kulturalna, POK**
- 3. Polska Organizacja Rodzinna, POR**
- 4. Polska Organizacja Pracy, POP**
- 5. Polska Organizacja Edukacji, POE**
- 6. Polska Organizacja Funduszy, POF**
- 7. Polska Organizacja Komunikacji, POKO**
- 8. Polska Organizacja Gospodarcza, POG**
- 9. Polska Organizacja Bezpieczeństwa, POB**
- 10. Polska Organizacja Rolnicza, POR**

11. Polska Organizacja Sprawiedliwości, POS

12. Polska Organizacja Zdrowia, POZ

13. Polska Organizacja Finansów, POF

14. Polska Organizacja Środowiska, POS^r

15. Polska Organizacja Kościelna, POKS^r

Obecnie trwają prace w Senacie i Sejmie, nad rekonstrukcją Rządu Polskiego, próbuje się zawężyć ilość Ministerstw do kilkunastu, do ok. 14 i tym samym zwiększyć oszczędności budżetowe - co może być błędnym rozwiązaniem.

Moim zdaniem powinny być następujące Ministerstwa.

1. Ministerstwo Rekreacji i Turystyki

2. Ministerstwo Sztuki, Kultury, Sportu i Dziedzictwa Narodowego

3. Ministerstwo Rodziny, [Pomocy, Domu/Opieki] i Polityki Społecznej

4. Ministerstwo Pracy, Rozwoju, Technologii [Przemysłu] oraz [Ekonomii, Handlu i Konkurencji]

5. Ministerstwo Edukacji i Nauki, Szkolnictwa

- 6. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ubezpieczeń Społecznych**
- 7. Ministerstwo Infrastruktury i Transportu/ Łączności (Kolej, lotnictwo, autobusy) oraz Komunikacji i Mediów/Informacji(Prasa, telewizja, radio, poczta)**
- 8. Ministerstwo Gospodarki (Morskiej, Lądowej i Śródlądowej) i Aktywów Państwowych (woda, węgiel, prąd, paliwo, gaz)**
- 9. Ministerstwo Bezpieczeństwa i Obrony Narodowej**
- 10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych/ Polityki Międzynarodowej i Administracji [oraz Cyfryzacji]**
- 11. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, [Ogrodnictwa i Miast]**
- 12. Ministerstwo Sprawiedliwości [i Dozoru]**
- 13. Ministerstwo Zdrowia, [Pielęgniarstwa/Pielęgnacji, Opieki i Inwalidztwa (PFRON)]**
- 14. Ministerstwo Finansów [Banków], Skarbu Państwa**
- 15. Ministerstwo Środowiska i Klimatu**
- 16. Kościół i Mniejszości Wyznaniowe**

Zwracam się ponownie do Szanownych Władz Polski i Rządu Polskiego z petycją i postulatami, jako pełnoprawny obywatel Polski przedstawiając obraz problemów obywateli z własnego punktu widzenia oraz perspektywy wielu osób w podobnej sytuacji, obiektywnie i subiektywnie.

Jestem z wykształcenia projektantem, designerem i adeptem pedagogiki oraz terapii zajęciowej. W chwili obecnej jestem osobą długotrwale bezrobotną i niepełnosprawną psychicznie. Wszystko zaczęło się od tego iż od samego początku mojej nauki, nie posiadałem godnych warunków do życia i nauki, oraz utrzymania. Z takim problemem boryka się dziś wiele osób niepełnosprawnych i obywateli w Polsce, których nie stać po prostu choćby na komórkę, czy komputer i internet, a tym samym działać i przeciwdziałać własnemu wykluczeniu i dyskryminacji.

Moim zdaniem problem tkwi w tym iż, od samego początku studiów ja, jak i moi rówieśnicy, nie zostaliśmy wpisani do żadnej organizacji, ani związku Artystów, czy Nauczycieli, aby mieć jakieś prawa, przywileje i moc się bronić.

Podjąłem taką próbę sam, aby stanąć w obronie obywateli Polski i osób niepełnosprawnych, gdyż nie znalazłem na tyle odważnych i świadomych osób podobnych do mnie, które chcą się sprzeciwić panującemu systemowi i zasadom oraz prawom, które godzą w godność człowieka i obywateli Rzeczypospolitej Polski.

Urodziłem się w rodzinie artystycznej i wychowałem przy matce samouku prawniku. W związku z czym iż studiowałem również pedagogikę - obudziło się we mnie zamiłowanie do polityki.

Kieruję do różnych władz i w moich petycjach spotykam mile odpowiedzi, zainteresowanie moimi postulatami, ale w większości przypadków , są to głuche działania, bez odzewu, otrzymuje suche ustawy i paragrafy, których nie można pokonać, coś zmienić w ustawodawstwie, oraz najzwyczajniej otrzymuje odpowiedzi zbywające i zbaczające z tematu, odsyłanie sprawy.

Zwracam się do Szanownej Pani Senator Lidii Staroń z życzliwą prośbą o interwencje w tych głuchych prośbach do Władz Polski i Rządu Polskiego oraz zwracam do Szanownej Pani Posel Iwony Hartwich z prośbą o ponowną interwencje w walce o prawa osób niepełnosprawnych w Polsce.

Prośby te dotyczą - zmian w strukturze i działaniu Władz, Rządu Polskiego oraz zmian w prawie, ustawodawstwie i prawach osób niepełnosprawnych.

Największym problemem osób niepełnosprawnych, uważam iż jest w tej chwili, brak prawa do podstawowego dochodu, który sugeruję iż powinien wynosić ok. 500 zł, zamiast formy stałego zasiłku lub renty socjalnej oraz dodatku dla każdej osoby niepełnosprawnej w kwocie 500 zł +

Obecnie w Polsce znajdują się kilka milionów 3-5 mln. Osób niepełnosprawnych.

W Polsce znajdują się nieliczne Zakłady Pracy Chronionej, w 2015 r. znajdowało się ich ok. 1300.³¹ Na rynku pracy chronionej pracują około 100.000 tys. osób niepełnosprawnych , w czym ok. 100 .000 tys. na otwartym rynku pracy.

W Polsce znajdują się ok. 50 Zakładów Aktywizacji Zawodowej dla osób niepełnosprawnych przyjmujących ok. 50 osób (50 osób x 50 = 2500 osób). Szacuję się iż w ZAZ , pracują ok. 2500 osób. Problemy zawodowe i potrzeba pracy osób niepełnosprawnych są naprawdę duże. Osoby, które mają renty z ZUS, mogą dorobić do renty ok. 1000 zł, kolejne 1000 zł, a już osoby na rencie socjalnej nie mogą dorobić nic legalnie. Jest to wielka niesprawiedliwość. Często osoby niepełnosprawne bez renty, podpina do utrzymania rodziców, jeśli rodzice są mniej poradni, tacy nie

31 [.Zakład pracy chronionej - Wikipedia, wolna encyklopedia](#)

pełnosprawni, nie mają w ogóle podstawowych gwarantowanych środków na utrzymanie, a jeśli są w konflikcie z rodziną - to nie otrzymują pomocy nawet w postaci alimentów.

Szanowni Politycy, Szanowni Rządzie i Władze, zwracam się z kolejną petycją w sprawie wprowadzenia istotnych zmian, ułatwiających funkcjonowanie wszystkich obywateli i osób niepełnosprawnych, społecznie i finansowo. Jako wnioskodawca oznajmiam iż również znajduję się wraz z moją rodziną, w grupie poszkodowanych obywateli obecnym ustrojem, systemem gospodarczo - politycznym, który prowadzi do nierówności społecznych i finansowych, ekonomicznych, wszystkich obywateli i osób niepełnosprawnych.

Rozwiązania monopolowe i bony, kartki na żywność, odzież, sprzęty w PRL, w Polsce Rzeczypospolitej Polskiej - gwarantowały każdemu równość i godne warunki do życia i pracy oraz na starość - emerytury, zabezpieczenie rodzinne - renty.

Przede wszystkim w latach 90-tych XX wieku, pojawiło się nowe zjawisko na dużą skalę - osób dorabiających, którzy na swój koszt i kosztem innych obywateli, podjęli się próby dorobienia więcej niż inni, dóbr materialnych. Te warunki skończyły się pod koniec lat 90-tych XX wieku, gdy ludziom zaczęło braknąć po prostu niezbieranych pieniędzy, które przestali otrzymywać od Państwa Polskiego, i zaczęło przybywać osób bezrobotnych, po likwidowanych zakładach i wyrzucaniu ludzi z pracy. Jako osoba świadoma i wykształcona, wyrażam bunt i sprzeciw wobec tego faktu.

Zachodzący postęp technologiczny w firmach i redukcja kosztów oraz etatów, sprawiają iż nie ma tyle pracy na rynku i dla wszystkich, jak by się zdawało. Pomija się fakt rosnącej liczby młodych osób, które tracą szansę i tracą szansę na godne życie, starość i emeryturę oraz warunki na założenie i prowadzenie

własnej rodziny. Często młodzi mieszkają z rodzicami w Polsce ok 50%.

Młodzi ludzie coraz częściej działają poza Związkami Zawodowymi. Studenci i absolwenci studiów, nie są zapisywani do żadnej organizacji, aby w jej obszarze działać z pożytkiem, dla dobra wszystkich, tym samym tracą wszelkie prawa wypowiedzi i przywileje.

Ponownie apeluję do Szanownych Władz, Rządu i Polityków o konieczności wprowadzenia Podstawowego Dochodu Gwarantowanego, w wysokości min. 500-600 zł, maksimum 1200 zł. (wg Raportu Państwowego Instytutu Ekonomii Społecznej).

Brak Dochodu Gwarantowanego, sprawia wśród wielu obywateli poczucie dyskomfortu finansowego i psychicznego, odbija się na zdrowiu.

Wiele młodych obywateli, walcząc o godne warunki do życia, powyżej minimum egzystencji - wpada w sidła Psychiatrii i najłatwiejszą linią oporu, ubiega o rentę socjalną lub z ZUS.

Obecnie stworzony system i podział chorób na lekkie, umiarkowane i znaczne, prowadzi do wykluczania i dyskryminowania osób niepełnosprawnych - otrzymują oni różną podstawę, bazę utrzymania, co jest bardzo niesprawiedliwe - zasiłek pielęgnacyjny ok. 200 zł.

Mało tego wśród osób niepełnosprawnych i niesamodzielnych, znajdują wiele osób, które same nie potrafią zaspokoić swoich najpotrzebniejszych potrzeb.

Wprowadzone w opiece socjalnej kryterium dochodowe na rodzinę we wspólnym gospodarstwie, we rodzinie i samotną osobę, wprowadza i naraża na trwałe wykluczenie osób niepełnosprawnych, które pozostawia bez podstawowego dochodu i przerzuca odpowiedzialność utrzymania na innych biednych członków rodziny i domu - jest to wielka niesprawiedliwość iż dochód na osobę w rodzinie wynosi ok. 528 zł, a dla samotnej

osoby 701 zł., natomiast gdy koszty utrzymania mieszkania, czynszu i mediów oraz wyżywienia wynoszą grubo ponad min. 500 zł do podstawowej egzystencji.

Kryterium dla rodziny
528+ dla samotnej osoby
 $701 \text{ zł} = 1228 \text{ zł} / 2$
= powinno 614 zł !?

Istnieje wiele dowodów i faktów, argumentów świadczących o tym iż Państwo Polskie nie zaspokaja i nie pomaga w zaspokajaniu najpotrzebniejszych potrzeb obywateli i osób niepełnosprawnych - uchyla się od wielu obowiązków. Państwo kapitalistyczne i demokratyczne, nie gwarantuje obywatelom równych podstawowych praw i nie każdy obywatel jest równy, gdyż musi ubiegać się i walczyć o podstawowe prawa.

Dlatego rozwiązanie związków, federacji zawodowych w socjalizmie, przynależność do partii politycznej i gwarancja praw oraz dóbr, pracy i miejsca do życia- były dobrym rozwiązaniem, gwarantującym ciągłość praw obywatelskich.

W chwili obecnej jest wiele nadużyć i łamanie praw obywatelskich.

Rozwiązanie przez Państwa socjalistyczne bonów, kartek na zaspokojenie potrzeb w każdej sferze, obszarze były dobrym rozwiązaniem. Przykładem tego co gwarantował socjalizm, a co gwarantuje kapitalizm - jest choćby przykład przebłysków komunizmu, gdzie pojawiają się bony turystyczne, czy chcą pojawić bony gastronomiczne - ale ponownie znów nie

dla każdego, ale dla wąskiej grupy odbiorców. Takie traktowanie godzi w godność i prawo każdego obywatela Polski oraz zapewne w źle zorganizowany budżet Państwa.

W związku z czym, w nawiązaniu do kompetencji każdego z Ministerstw i Urzędów, sugeruje po raz kolejny następujący podział, bonów i koniecznych do wprowadzenia podatków socjalnych w wysokości ok. 5%, na pokrycie bonów, oraz przedstawię sugestię podziału podatków.

Podatki socjalne 5%:

> Bony ok. 200-300 zł

1. 5% Podatek Medialny

(opłata reproaudycyjna i reprograficzna) > Bon Kulturalny/ Karta Dużej Kultury

2. 5% Podatek Partnerski > Bon Rekreacyjny/Turystyczny

3. 5% Podatek Rodzinny > Bon Rodzinny/ Karta Dużej Rodziny

4. 5% Podatek Konsumpcyjny > Bon Konsumpcyjny (Gastronomiczny)

5. 5% Podatek Handlowo - Usługowy > Bon Handlowy i Usługowy

6. Podatek Edukacyjny > Bon Szkolny/ Karta Ucznia

7. 5% Podatek Bankowy > Bon Oszczędnościowo - Kapitałowy

8. 5% Podatek Transportowy i Komunikacyjny > Bon Komunikacyjny i Transportowy

9. 5% Podatek Budowlany > Bon Mieszkaniowy/ Budowlany

10. 5% Podatek Aktywowy/ Gospodarczy > Bon Aktywowy

11. 5% Podatek Pokojowy > Bon Ochroniarski

12. 5% Podatek Zasadleniowy, Powierzchniowo- Nieruchomościowy > Bon Zasadleniowy

13. 5% Podatek Opiekuńczo - profilaktyczny > Bon Rehabilitacyjno - Profilaktyczny

14. 5% Podatek Inwestycyjny > Bon Inwestycyjno - Pożyczkowy

15. 5% Komunalny > Bon Komunalny

16. 5% Podatek Służbowy > Bon Służbowy

PODATKI

- 1% podatek charytatywny - **15.000 tys. rocznie**
- 3% podatek ryczałtowy (usługi), PIT - **30.000 tys. rocznie**
- 5% podatek socjalny - **60.000 tys. zł rocznie**
- 8% podatek budowlany i transportowy - **125.000 tys. rocznie**
- 13% podatek akcyzowy, produkcyjny, liniowy, CIT
- **250.000 tys. rocznie**
- 21% podatek VAT/ towarowy (handel) - **500.000 tys.**
- 34% podatek od bogatych - **1.000.000 mln rocznie**

1. Ministerstwo Rodziny

- 1) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Rodziny
> **w sprawie nierównego dzielenia się i wyrównywania szans, między wszystkimi obywatelami Polski.**

DZIELENIE SIĘ I RÓWNE SZANSE

RODZINA

DZIELENIE SIĘ

2. Ministerstwo Pracy

- 2) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Pracy
> **w sprawie bezrobocia w Polsce i równego zabezpieczenia oraz utrzymania.**

ZABEZPIECZENIE I UTRZYMANIE

PRACA

UTRZYMANIE

3. Ministerstwo Polityki

- 3) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Polityki
> **w sprawie pożyteczności i użyteczności wszystkich obywateli dla Kraju poprzez czynne uczestnictwo w Polityce i w wyborach, w podejmowaniu wspólnie decyzji.**

UTYLITARYZM i DECYDYJNOŚĆ

POLITYKA

UTYLITARYZM

4. Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego

4) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego

>w sprawie nietolerancji i braku szacunku wobec wszystkich obywateli Polski

TOLERANCJA I SZACUNEK, HONOR

KULTURA

TOLERANCJA

5. Ministerstwo Sportu

5) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Sportu

>w sprawie sprawności fizycznej oraz wytrwałości, hartości psychicznej wszystkich obywateli Polski.

SPRAWNOŚĆ I HARTOŚĆ

SPORT

HARTOŚĆ

6. Ministerstwo Zdrowia

6) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Zdrowia

> w sprawie dbania o pełnię sił, energii, witalności, sprawności oraz higienę i sterylność wszystkich obywateli Polski

SPRAWNOŚĆ I HIGIENA

ZDROWIE

SPRAWNOŚĆ

7. Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich

7) Zwracam się do Szanownego Rzecznika Praw Obywatelskich

>w sprawie nierównego traktowania wszystkich obywateli Polski

RÓWNE TRAKTOWANIE

> wykluczanie i marginalizacja (dyskryminacja)

> stygmatyzacja i stereotypizacja (segregacja i klasyfikacja)

PRAWOŚĆ

RÓWNOŚĆ

8. Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej

8) Zwracam się do Szanownego Prezydenta Rzeczypospolitej Polski

>w sprawie patriotyzmu i suwerenności, Polaków oraz Polityków.

PATRIOTYZM i SUWERENNOŚĆ

OJCZYZNA

PATRIOTYZM

9. Ministerstwo Sprawiedliwości

9) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Sprawiedliwości

> w sprawie humanitaryzmu i obiektywności,

OBIEKTYWNOŚĆ I HUMANITARYZM

SPRAWIEDLIWOŚĆ

HUMANITARYZM

10. Ministerstwo Kościoła

10) Zwracam się do Szanownego Kościoła

> w sprawie profanacji tykalności, świętości i wartości Polaków oraz Polski.

ŚWIĘTOŚĆ

WIARA

11. Ministerstwo Szkolnictwa i Edukacji Narodowej

11) Zwracam się do Szanownego Ministerstwa Szkolnictwa i Edukacji Narodowej

>w sprawie braku powszechnej świadomości, wiedzy i edukacji obywateli.

WIEDZA i EDUKACJA

Rozwinięcie

I. POWSZECHNE I RÓWNE UBEZPIECZENIA

1. MINISTERSTWO PRACY

Można powiedzieć że celem Ministerstwa Pracy, jest praca i uzyskanie poprzez nią właściwego, godnego utrzymania oraz zabezpieczenia, ubezpieczenia na starość, na emeryturę i dla dzieci renta.

EMERYTURA I RENTA > ubezpieczenie emerytalno - rentowe

2. MINISTERSTWO RODZINY

Można Powiedzieć iż celem Ministerstwa Rodziny jest opieka i pomoc rodzinie, poprzez stworzenie warunków i odpowiedniego dochodu do wychowywania i wychowania dzieci oraz spotkania z rodziną. !

WYCHOWANIE > ubezpieczenie wychowawcze

DOCHÓD > ubezpieczenie dochodowe (dochód gwarantowany)

3. MINISTERSTWO POLITYKI

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Polityki jest prowadzenie polityki między obywatelami i urzędnikami, ułatwienie wspólnego podejmowania decyzji dla wspólnego dobra, pożytku, użytku (utilitaryzm).

UTYLITARYZM > ubezpieczenie utilitarne

4. MINISTERSTWO SZTUKI, KULTURY (I DZIEDZICTWA NARODOWEGO)

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego jest uczenie ludzi tolerancji między różnymi kulturami, obyczajami i zwyczajami oraz sztukami, uczenie wzajemnego szacunku do siebie, i innych, kultury osobistej, poprzez rozwijanie u ludzi dbałości o wspólną kulturę, dziedzictwo oraz rozwijanie u ludzi poczucia honoru, własnej wartości, pewności siebie, przez rozwój ich umiejętności, talentów, zainteresowań poprzez honorowanie, nagradzanie zasług i przyznawanie zaszczytów, tytułów.

HONOR > ubezpieczenie honorowe

5. MINISTERSTWO SPORTU

Można powiedzieć, że celem Ministerstwa Sportu jest Sport i aktywność, aktywizacja ludzi do działań fizycznych oraz społecznych. Dbanie o kulturę fizyczną, sprawność fizyczną i wytrwałość psychiczną ludzi, o ich siłę, witalność, o ich bojowość. Gotowość ludzi do boju, do walki z swoimi partnerami i zawodnikami, do rywalizacji i współdziałania fizycznego i zbiorowego psychicznie z innymi.

HARTOŚĆ > ubezpieczenie hartościowe

6. MINISTERSTWO ZDROWIA

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Zdrowia jest zdrowie obywateli, o zabezpieczenie w przypadku choroby, pogorszenia stanu zdrowia oraz higienę, czystość i sterylność. ! Obecnie to rozwiązanie występuje w postaci: - łożenia całości na Ministerstwo Zdrowia kwoty państwowego ubezpieczenia obywateli ok. 50 zł.

ZDROWIE > ubezpieczenie zdrowotne

7. MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Sprawiedliwości, jest sprawiedliwość, dochodzenie prawdy, ale i rozwijanie, kształcenie w ludziach uczciwości i obiektywności. Uczenie ludzi odpowiedzialności za siebie i innych, odpowiadanie za swoją winę, uczenie ludzi pełnienia ról i wypełniania obowiązków służbowych. Zatem uczenie ludzi gotowości do służby, służbowa odpowiedzialność za swoje czyny i otrzymane kary, jest ostatecznym celem, sprawiedliwości.

SŁUŻBA > ubezpieczenie służbowe !

8. KANCELARIA PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKI / MINISTERSTWO PATRIOTYZMU

Można powiedzieć iż celem Kancelarii Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej jest patriotyzm, uczenie obywateli i polityków patriotyzmu, oddania i podania Elektowi, Prezydentowi.

Czyli wyznawanie jednych i określonych poglądów, wartości, służenia jednym i określonym osobom.

Dbanie o wolność kraju i ludzi, o ich suwerenność, autonomię, samodzielność i odrębność, swobodę wyrażania woli i podejmowania decyzji, zgodnych z interesem i dobrem Państwa.

SUWERENNOŚĆ - ubezpieczenie suwerenne

9. KOŚCIÓŁ, MINISTERSTWO WIARY

Można powiedzieć iż celem Kościoła i Stolicy Apostolskiej jest wiara, Bóg. Dbanie o potrzeby duchowe ludzi, podtrzymywanie ich przy duchu i przy wierze, przy nadziei. Dawanie wolności ducha, myśli i słowa, głoszenia prawdy i czynienia dobra.

Dbanie o niezbezczeszczenie, nie profanacje, tykalności, świętości ludzi oraz ich wartości materialnych i niematerialnych. Pomoc w

osiągnięciu powszechnej świętości oraz publicznego uważania i uznania.

ŚWIĘTOŚĆ, SACRUM - ubezpieczenie sakralne

10. MINISTERSTWO FINANSÓW I FUNDUSZY

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Finansów i Funduszy, jest zapewnienie stałego, płynnego i równego finansowania Rządu oraz inicjatyw i pomysłów obywateli. Można powiedzieć iż cel ten ma na celu doprowadzić do stabilności, stabilizacji sytuacji i bytu Rządu oraz obywateli, ułatwić rozwój i utrzymanie struktur, organizacji, oraz całego systemu przez odpowiednią dyscyplinę.

ORGANIZACJA - UBEZPIECZENIE ORGANIZACYJNE

11. MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Obrony Narodowej jest zapewnienie warunków do obrony Państwa oraz zabezpieczenie Państwa, Rządu Polskiego oraz obywateli Polski przed wojną, atakiem wrogów, innych krajów. Dobra obrona i bezpieczeństwo Państwa Polskiego ma na celu doprowadzenie do stanu pokoju w Polsce i dobre stosunki między innymi państwami i sojusznikami, dbanie o zgodę, pokój, rozejm między narodami, układ między sojusznikami, który ułatwia rozwój i istnienie Kraju. Między innymi temu celowi, służy przyznawanie Pokojowej Nagrody Nobla, osobom zasłużonym dla narodu i narodów.

POKÓJ > UBEZPIECZENIE POKOJOWE

12. MINISTERSTWO INFRASTRUKTURY [I ROZWOJU]

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju jest zapewnienie Państwu i ludziom, mobilnego ruchu, transportu i łączności na lądzie oraz lokalizacji, dbanie o gospodarkę i budownictwo.

STRUKTURA i MOBILNOŚĆ > UBEZPIECZENIE LOKOMOCYJNE

LOKACYJNOŚĆ > UBEZPIECZENIE LOKACYJNE

13. MINISTERSTWO ŚRODOWISKA

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Środowiska jest ochrona natury, przyrody i ekologia. Dbanie o źródła odnawialne i recykling śmieci. Dbanie i ochrona rezerwatów przyrody. Dbanie o czystość i porządek w lasach, parkach, na ulicach.

PORZĄDEK > UBEZPIECZENIE PORZĄDKOWE

14. MINISTERSTWO ROLNICTWA

Można powiedzieć iż celem Ministerstwa Rolnictwa jest dbanie o rolę, opiekę nad uprawą ziemi i ochronę ziemi rolnej. Celem jest zabezpieczenie Państwa i obywateli przed głodem i klęskami żywiołowymi. Zapełnianie spichlerzy, Banków Żywności i innych, aby każdy miał zapewniony swój przydział żywności i przydział ziemi, narzędzi i materiałów.

Rozwój gospodarki kapitalistycznej, sprawił iż panuje chaos na rynku i nie wszyscy otrzymują równe przydziały z Banków dóbr oraz nierówno pracują na zasilanie tych Banków. Obywatele w sklepach i punktach poboru ekwipunku, nie są równo wyposażani przez Państwo Polskie.

Upadają i zamykane są Państwowe Zakłady Pracy, które mogłyby wyposażać równo i zaspokajać równo potrzeby wszystkich obywateli - wspólnymi siłami i pracą wspólnymi rękami.

BANK ŻYWNOCI > ŻYWNOSĆ

BANK KOSMETYKÓW > KOSMETYKI

BANK CZYSTOŚCI > ŚRODKI CZYSTOŚCI

BANK ODZIEŻY > ODZIEŻ

BANK LEKÓW > LEKI

BANK GOSPODARSTWA DOMOWEGO > URZĄDZENIA I SPRZĘTY DOMOWE

BANK ZAKŁADU FIRMOWEGO > MATERIAŁY, NARZĘDZIA I SPRZĘTY BIUROWE

**BANK BUDOWNICTWA > MATERIAŁY, NARZĘDZIA I
SPRZĘTY BUDOWLANE**

**BANK ROLNICTWA
> MATERIAŁY, NARZĘDZIA I SPRZĘTY ROLNICZE,
OGRODNICZE**

**BANK KULTURY I SPORTU ORAZ REKREACJI >
MATERIAŁY, NARZĘDZIA, SPRZĘTY DO UPRAWIANIA
KULTURY I SPORTU ORAZ REKREACJI (TURYSTYKA)**

**BANK TRANSPORTU > bilety na przejazdy autobusami,
busami, autokarami, pociągami, samolotami, kredyty na swój
transport.**

- 1. UBEZPIECZENIE EMERYTALNO-RENTOWE**
> **Ministerstwo Pracy**
- 2. UBEZPIECZENIE WYCHOWAWCZE i DOCHODOWE**> **Ministerstwo Rodziny**
- 3. UBEZPIECZENIE UTYLITARNE** > **Ministerstwo Polityki**
- 4. UBEZPIECZENIE HONOROWE** > **Ministerstwo Kultury**
- 5. UBEZPIECZENIE HARTOŚCIOWE**> **Ministerstwo Sportu**
- 6. UBEZPIECZENIE ZDROWOTNE** > **Ministerstwo Zdrow**
- 7. UBEZPIECZENIE SŁUŻBOWE** > **Ministerstwo Sprawiedliwości**
- 8. UBEZPIECZENIE SAKRALNE** > **Ministerstwo Wiary, Kościół**
- 9. UBEZPIECZENIE SUWERENNE** > **Kancelaria Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej/ Ministerstwo Patriotyczne**
- 10. UBEZPIECZENIE ORGANIZACYJNE**
> **Ministerstwo Finansów i Funduszy**
- 11. UBEZPIECZENIE POKOJOWE**
> **Ministerstwo Obrony**
- 12. UBEZPIECZENIE PRZYDZIAŁOWE**
> **Ministerstwo Rolnictwa**
- 13. UBEZPIECZENIE TRANSPORTOWE**
> **Ministerstwo Transportu, Komunikacji i Informatcji**
- 14. UBEZPIECZENIE LOKACYJNE**
> **Ministerstwo Rozwoju**
- 15. UBEZPIECZENIE PORZĄDKOWE** > **Ministerstwo Środowiska**

MSKiDN

„Tolerancja i szacunek dla wszystkich’

1. Ministerstwo Sztuki, Kultury, Sportu (i Dziedzictwa Narodowego):

TOLERANCJA, AKCEPTACJA I SZACUNEK PARTNERSTWO I BRATERSTWO

Do człowieka i jego twórczości
Gwarantowane prawa sztuki, artystów i plastyków

MSRiT

„Czas wolny i wypoczynek”

2. Ministerstwo [Sportu], Rekreacji i Turystyki:

ZAINTERESOWANIA I CZAS WOLNY

Gwarantowany Rozwój Zainteresowań i wypoczynek

MRPiPS

„Rodzina i dom w centrum życia”

3. Ministerstwo Rodziny, Pomocy i Polityki Społecznej:

**RODZINA I DOM,
MIŁOŚĆ I POMOC**

Gwarantowana pomoc socjalna,
Gwarantowany Bezwarunkowy Podstawowy
Dochód 500 zł (500 + dla każdego)

MRPiT

„Uczciwa praca i godna płaca”

4. Ministerstwo Rozwoju, Pracy i Technologii/Przemysłu:

**WYNAGRODZENIE I GODNA STAROŚĆ
/UTRZYMANIE, RENTA I EMERYTURA**

Gwarantowana płaca, utrzymanie
i zabezpieczenie emerytalne
oraz rentowe

MRPHiK

„Inwestycja w innowacyjność”

- 5. Ministerstwo Rozwoju Przedsiębiorczości (PARP), Handlu i Konkurencji:**

**INNOWACJA I INWESTYCJA/
RYNEK I OBRÓT**

Gwarantowane dotacje i pożyczki.

MENiS

„Dobry start na przyszłość”

- 6. Ministerstwo Edukacji, Nauki i Szkolnictwa:**

**WIEDZA I MĄDROŚĆ
/EDUKACJA I ROZWÓJ ZAWODOWY**

Gwarantowane stypendia i zapomogi,
bezpłatna nauka w szkole i edukacja, rozwój zawodowy

MUSFiPR

„Kapitał i oszczędność na Plan B”

**7. Ministerstwo Ubezpieczeń Społecznych, Funduszy
i Polityki Regionalnej:**

**KAPITAŁ I OSZCZĘDNOSC
/ SKŁADKA I REZERWA**

Gwarantowane zabezpieczenie finansowe dla wszystkich

MTKiI

„Pełny dostęp do miejsca i informacji”

8. Ministerstwo Transportu, Komunikacji i Informacji:

**POŁĄCZENIE, KOMUNIKACJA
I INFORMACJA**

Gwarantowany Transport i dostęp do informacji.

MIBiM

„Swoje cztery kąty/Własne m4”

9. Ministerstwo Infrastruktury, Budownictwa i Mieszkalnictwa

OSIEDLENIE I LOKACJA:

Gwarantowane zasiedlenie terenu i lokacja w miejscu

MGiAP

„Eksport rodzimej produkcji za granicę”

10. Ministerstwo Gospodarki (Morskiej i Żeglugi Śródlądowej) i Aktywów Państwowych

RUCH/ EKSPORT I SUROWCE /ROZRUCH, DOSTAWA I MAGAZYNOWANIE

Gwarantowany eksport rodzimej produkcji

MSZiPM , ADMiC

**„Nieograniczone podróżowanie i cybernetyka/Cyber
Poland 2025”**

**11. Ministerstwo Spraw Zagranicznych/Zewnętrznych/
Polityki Międzynarodowej i Administracji (Spraw
Wewnętrznych) oraz Cyfryzacji**

**GRANICA I DYPLOMACJA
STRUKTURA I ORGANIZACJA**

Gwarantowane wizy i dostęp cyfrowy

MRiRW

„Polska nasza ziemia”

**12. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi [oraz Miast i
Ogrodnictwa]**

**PAŃSZCZYŻNA/PRZYDZIAŁ
i EKWIPUNEK(wyposażenie)
/ZIEMIA I ZBIORY**

Gwarantowany przydział ziemi i wyposażenie
do życia oraz pracy

MZPiR

„Pełny Pakiet Zdrowotny”

- 13. Ministerstwo Zdrowia, [Opieki/Pielęgnacji i Inwalidztwa/ Rehabilitacja]**

LECZENIE, PIEŁĘGNAJA oraz REHABILITACJA

Gwarantowany pakiet diagnostyczny,
lecniczy i rehabilitacyjny

MSPFiPK

„Niskoprocentowe pożyczki i bezzwrotne dotacje”

- 14. Ministerstwo Skarbu Państwa, Finansów, Banków i Polityki Krajowej**

POŻYCZKA I DOTACJA

Gwarantowana pożyczka i dotacje

MŚKiK

„Ekologia i czyste środowisko”

15. Ministerstwo Środowiska, Klimatu i Komunalnictwa

CZYSTOŚĆ I PORZĄDEK

Gwarantowana utylizacja odpadów i czystość gruntu, powietrza,
wody

MŚOiD

„Sprawiedliwość w Sądach i mediacja/ Sędziowie Pokoju i Kolegia”

16. Ministerstwo Sprawiedliwości, Ochrony i Dozoru

OBIEKTYWNOŚĆ I PRAWOŚĆ

Gwarantowana obrona i ochrona prawna

MkiMW

„Wolny wybór wiary i wyznania”

17. Ministerstwo Kościoła i Mniejszości Wyznaniowych

WIARA I NADZIEJA

Gwarantowana wolność wiary i wyznania

³²BON, A UBEZPIECZENIE I ZASIŁEK ORAZ ŚWIADCZENIE

**ZASIŁEK BUDOWLANY 50- 200 zł
ZASIŁEK MIESZKANIOWY 50-200 zł**

**ŚWIADCZENIE BUDOWLANE ok. 1000 zł
ŚWIADCZENIE MIESZKANIOWE ok. 1000 zł**

32 .Bon mieszkaniowy i gastronomiczny. Nowy pomysł rządu, bony od Gowina i Morawieckiego (fakt.pl)

ZASIŁKI I ŚWIADCZENIA

MSRiT

1. Ministerstwo Sportu, Rekreacji i Turystyki

Ubezpieczenie Sportowe 50 zł

>Zasilek sportowy 200 zł i Świadczenie sportowe 1000 zł

Ubezpieczenie Rekreacyjne 50 zł

>Zasilek Rekreacyjny 200 zł i Świadczenie rekreacyjne 1000 zł

Ubezpieczenie Turystyczne 50 zł

>Zasilek Turystyczny 200 zł i Świadczenie Turystyczne 1000 zł

MSKiDN

2. Ministerstwo Sztuki, Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ubezpieczenie Artystyczne 50 zł

>Zasilek Artystyczny 200 zł i Świadczenie Artystyczne 1000 zł

Ubezpieczenie Kulturalne 50 zł

>Zasilek Turystyczny 200 zł i Świadczenie Turystyczne 1000 zł

Ubezpieczenie Archiwalne 50 zł

>Zasilek Archiwalny 200 zł i Świadczenie Archiwalne 1000 zł

MROiPS

3. Ministerstwo Rodziny, [Domu/Opieki] i Polityki Społecznej

Ubezpieczenie Rodzinne 50 zł
>**Zasilek Rodzinny 200 zł i Świadczenie Rodzinne 1000 zł**

Ubezpieczenie Domowe/Opiekuńcze 50 zł
>**Zasilek Opiekuńczy 200 zł i Świadczenie Opiekuńcze 1000 zł**

Ubezpieczenie Społeczne 50 zł
>**Zasilek Społeczny 200 zł i Świadczenie Społeczne 1000 zł**

MPRT

4. Ministerstwo Pracy, Rozwoju, Technologii [Przemysłu]

Ubezpieczenie Pracy 50 zł
>**Zasilek Pracowniczy 200 zł i Świadczenie Pracownicze 1000 zł**

Ubezpieczenie Przemysłowe/ Produkcyjne 50 zł
>**Zasilek Produkcyjny 200 zł i Świadczenie Produkcyjne 1000 zł**

Ubezpieczenie Rozwojowe 50 zł
>**Zasilek Rozwojowy 200 zł i Świadczenie Rozwojowe 1000 zł**

MPIHK

5. Ministerstwo Przedsiębiorczości, Ekonomii, Handlu i Konkurencji

Ubezpieczenie Przedsiębiorcze 50 zł

>Zasilek Przedsiębiorczy 200 zł i Świadczenie Przedsiębiorcze 1000 zł

Ubezpieczenie Ekonomiczne 50 zł

>Zasilek Ekonomiczny 200 zł i Świadczenie Ekonomiczne 1000 zł

Ubezpieczenie Handlowe/ Konsumpcyjne 50 zł

>Zasilek Handlowy 200 zł i Świadczenie Handlowe 1000 zł

MENiSZ

5. Ministerstwo Edukacji, Nauki i Szkolnictwa

Ubezpieczenie Edukacyjne 50 zł

>Zasilek Edukacyjny 200 zł i Świadczenie Edukacyjne 1000 zł

Ubezpieczenie Naukowe 50 zł

>Zasilek Naukowy 200 zł i Świadczenie Naukowe 1000 zł

Ubezpieczenie Szkolne 50 zł

>Zasilek Szkolny 200 zł i Świadczenie Szkolne 1000 zł

MFFBiPS , MUSiSP

6. Ministerstwo Finansów Funduszy, Banków i Polityki Regionalnej/ Samorządowej oraz Ubezpieczeń Społecznych i Skarbu Państwo

Ubezpieczenie Finansowe/ Funduszowe 50 zł
>**Zasilek Funduszowy 200 zł i Świadczenie Funduszowe 1000 zł**

Ubezpieczenie Bankowe 50 zł
>**Zasilek Bankowy 200 zł i Świadczenie Bankowe 1000 zł**

Ubezpieczenie Samorządowe/ Regionalne 50 zł
>**Zasilek Samorządowy 200 zł i Świadczenie Samorządowe 1000 zł**

Ubezpieczenie Społecznościowe 50 zł
>**Zasilek Ubezpieczeniowy 200 zł i Świadczenie Ubezpieczeniowe 1000 zł**

Ubezpieczenie Skarbowe 50 zł
>**Zasilek Skarbowy 200 zł i Świadczenie Skarbowe 1000 zł**

MKiM

7. Ministerstwo Transportu/ Łączności/Komunikacji (Kolej, lotnictwo, autobusy) i Mediów(Prasa, telewizja, radio, poczta)

Ubezpieczenie Komunikacyjne 50 zł
>**Zasilek Komunikacyjny 200 zł i Świadczenie Komunikacyjne 1000zł**

Ubezpieczenie Mediowe 50 zł
>**Zasilek Mediowy 200 zł i Świadczenie Mediowe 1000 zł**

MGiAP

8. Ministerstwo Gospodarki (Morskiej, Lądowej i Śródlądowej) i Aktywów Państwowych (woda, węgiel, prąd, paliwo, gaz)

Ubezpieczenie Gospodarcze 50 zł
>**Zasilek Gospodarczy 200 zł i Świadczenie Gospodarcze 1000 zł**

Ubezpieczenie Aktywowe 50 zł
>**Zasilek Aktywowe 200 zł i Świadczenie Aktywowe 1000 zł**

MBSiON

9. Ministerstwo Bezpieczeństwa,[Służby], Obrony Narodowej

Ubezpieczenie Ochronne 50 zł
>**Zasilek Ochronny 200 zł i Świadczenie Ochronne 1000 zł**

Ubezpieczenie Służbowe 50 zł
>**Zasilek Służbowy 200 zł i Świadczenie Służbowe 1000 zł**

Ubezpieczenie Obronne 50 zł
>**Zasilek Obronny 200 zł i Świadczenie Obronne 1000 zł**

MSZiSW

10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych/ Polityki Międzynarodowej - Dyplomacji i Administracji, Spraw wewnętrznych oraz Cyfryzacji

Ubezpieczenie Zagraniczne 50 zł

>Zasilek Dyplomacyjny 200 zł i Świadczenie Dyplomacyjne 1000 zł

Ubezpieczenie Administracyjne/Biurowe 50 zł

>Zasilek Biurowy 200 zł i Świadczenie Biurowe 1000 zł

Ubezpieczenie cyfryzacyjne 50 zł

>Zasilek cyfryzacyjny 200 zł i Świadczenie cyfryzacyjne 1000 zł

MRiRW

11. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, [Ogrodnictwa i Miast]

Ubezpieczenie Rolnicze 50 zł

>Zasilek Rolniczy 200 zł i Świadczenie Rolnicze 1000 zł

Ubezpieczenie Ogrodnicze 50 zł

>Zasilek Ogrodniczy 200 zł i Świadczenie Ogrodnicze 1000 zł

MSiST

12. Ministerstwo Sprawiedliwości i Dozoru

Ubezpieczenie Sprawiedliwościowe 50 zł

**>Zasilek Sprawiedliwościowy 200 zł i Świadczenie
Sprawiedliwościowe 1000 zł**

Ubezpieczenie Dozorcze 50 zł

>Zasilek dozorczy 200 zł i Świadczenie dozorowe 1000 zł

MZPiIN

13. Ministerstwo Zdrowia, [Pielęgniarstwa/Pielęgnacji, Opieki i Inwalidztwa (PFRON)]

Ubezpieczenie Zdrowotne 50 zł

>Zasilek Chorobowy ok. 200 i Świadczenie Chorobowe ok. 1000 zł

Ubezpieczenie Pielęgnacyjne 50 zł

> Zasilek Pielęgnacyjny ok. 200 zł i Świadczenie Pielęgnacyjne 1000 zł

Ubezpieczenie Inwalidzkie 50 zł

> Zasilek Inwalidzki ok. 200 zł i Świadczenie Inwalidzkie ok. 1000 zł

MŚiKK

15. Ministerstwo Środowiska i Klimatu oraz Komunalnictwa

Ubezpieczenie Środowiskowe 50 zł

>Zasilek Środowiskowy 200 zł i Świadczenie Środowiskowe 1000 zł

Ubezpieczenie Klimatyczne 50 zł

>Zasilek Klimacyjny 200 zł i Świadczenie Klimatyczne 1000 zł

Ubezpieczenie Komunalne 50 zł

MKOŚiMW

16. Ministerstwo Kościoła i Mniejszości Wyznaniowych

Ubezpieczenie Kościelne 50 zł
>**Zasilek Kościelny 200 zł i Świadczenie Kościelne 1000 zł**

Ubezpieczenie Wyznaniowe 50 zł
>**Zasilek Wyznaniowy 200 zł i Świadczenie Wyznaniowe 1000 zł**

MIBiMI

17. Ministerstwo Infrastruktury, [Budownictwa i Mieszkalnictwa]

Ubezpieczenie Infrastrukturalne
>**Zasilek Infrastrukturalny 200 zł i Świadczenie Infrastrukturalne
1000 zł**

Ubezpieczenie Budowlane 50 zł
>**Zasilek Budowlany 200 zł i Świadczenie Budowlane 1000 zł**

Ubezpieczenie Mieszkaniowe 50 zł
>**Zasilek Mieszkaniowy 200 zł i Świadczenie Mieszkaniowe 1000 zł**

Ministerialne Kasy Ubezpieczeniowe w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych ZUS

1. Ministerstwo Sportu, Rekreacji i Turystyki, MSRiT

Narodowy Fundusz Sportu, NFS

Narodowy Fundusz Rekreacji, NFR

Narodowy Fundusz Turystyki, NFT

>Kasa Sportowego Ubezpieczenia Społecznego, KSUS
Ubezpieczenie Sportowe 50 zł

>Kasa Rekreacyjnego Ubezpieczenia Społecznego, KREUS
Ubezpieczenie Rekreacyjne 50 zł

>Kasa Turystycznego Ubezpieczenia Społecznego, KTUS
Ubezpieczenie Turystyczne 50 zł

2. Ministerstwo Sztuki, Kultury i Dziedzictwa Narodowego, MSKiDN

Narodowy Fundusz Sztuki, NFSZ

Narodowy Fundusz Kultury, NFK

Narodowy Fundusz Dziedzictwa, NFD

>Kasa Artystycznego Ubezpieczenia Społecznego, KAUS
Ubezpieczenie Artystyczne 50 zł

>Kasa Kulturalnego Ubezpieczenia Społecznego, KAKUS
Ubezpieczenie Kulturalne 50 zł

>Kasa Archiwalnego Ubezpieczenia Społecznego, KARCHUS
Ubezpieczenie Archiwalne 50 zł

3. Ministerstwo Rodziny, [Domu/ Opieki] i Polityki Społecznej, MROiPS

Narodowy Fundusz Rodziny, NFROD

Narodowy Fundusz Opieki, NFOP

Narodowy Fundusz Polityki Społecznej, NFPS

>Kasa Rodzinnego Ubezpieczenia Społecznego, KROUS
Ubezpieczenie Rodzinne 50 zł

>Kasa Opiekuńczego Ubezpieczenia Społecznego, KOUS
Ubezpieczenie Domowe/ Opiekuńcze 50 zł

>Kasa Społecznego Ubezpieczenia Społecznego, KSUS
Ubezpieczenie Społeczne

4. Ministerstwo Pracy, Rozwoju, Technologii, Przemysłu, MPRIiTP

Narodowy Fundusz Pracy, NFPR

Narodowy Fundusz Rozwoju, NFROZ

Narodowy Fundusz Technologii, NFT

Narodowy Fundusz Przemysłu, NFPR

>Kasa Pracowniczego Ubezpieczenia Społecznego, KPRAUS
Ubezpieczenie Pracy 50 zł

>Kasa Przemysłowego Ubezpieczenia Społecznego, KPRZEUS
Ubezpieczenie Przemysłowe/ Produkcyjne 50 zł

>Kasa Rozwojowego Ubezpieczenia Społecznego, KROUS
Ubezpieczenie Rozwojowe 50 zł

5. Ministerstwo [Przedsiębiorczości, Ekonomii, Handlu i Konkurencji], MPEHIK

Narodowy Fundusz Przedsiębiorczości, NFPR

Narodowy Fundusz Ekonomii, NFEK

Narodowy Fundusz Handlu, NFH

>Kasa Przedsiębiorczego Ubezpieczenia Społecznego, KPRUS
Ubezpieczenie Przedsiębiorcze 50 zł

>Kasa Ekonomicznego Ubezpieczenia Społecznego, KEUS
Ubezpieczenie Ekonomiczne 50 zł

>Kasa Handlowego Ubezpieczenia Społecznego, KHUS
Ubezpieczenie Handlowe/ Konsumpcyjne 50 zł

5. Ministerstwo Edukacji i Nauki, Szkolnictwa, MENiNS

Narodowy Fundusz Edukacji, NFEDU

Narodowy Fundusz Nauki, NFN

Narodowy Fundusz Szkolnictwa, NFSZ

>Kasa Edukacyjnego Ubezpieczenia Społecznego, KEUS
Ubezpieczenie Edukacyjne 50 zł

>Kasa Naukowego Ubezpieczenia Społecznego, KNUS
Ubezpieczenie Naukowe 50 zł

>Kasa Szkolnego Ubezpieczenia Społecznego, KSUS
Ubezpieczenie Szkolne 50 zł

**6. Ministerstwo Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej/
Samorządowej oraz Skarbu Państwa i Ubezpieczeń Społecznych
MFFiPS , MSPiUS**

Narodowy Fundusz Finansów, NFFI

Narodowy Fundusz, NF

Narodowy Fundusz Polityki Samorządowej, NFPS

>Kasa Finansowego Ubezpieczenia Społecznego, KFIUS
Ubezpieczenie Finansowe 50 zł

>Kasa Funduszowego Ubezpieczenia Społecznego, KFUS
Ubezpieczenie Funduszowe 50 zł

>Kasa Samorządowego Ubezpieczenia Społecznego, KSUS
Ubezpieczenie Samorządowe /Regionalne 50 zł

>Kasa Skarbowego Ubezpieczenia Społecznego, KSKAUS
Ubezpieczenie Skarbowe 50 zł

>Kasa Społecznościowego Ubezpieczenia Społecznego, KSPUS
Ubezpieczenie Społecznościowe 50 zł

**7. Ministerstwo Transportu/ Łączności/Komunikacji (Kolej,
lotnictwo, autobusy) i Mediów(Prasa, telewizja, radio,
poczta), MkiM**

Narodowy Fundusz Komunikacji, NFK

Narodowy Fundusz Mediów, NFM

>Kasa Komunikacyjnego Ubezpieczenia Społecznego, KKOUS
Ubezpieczenie Komunikacyjne 50 zł

>Kasa Mediowego Ubezpieczenia Społecznego, KMUS
Ubezpieczenie Mediowe 50 zł

**8. Ministerstwo Gospodarki (Morskiej, Lądowej
i Śródlądowej) i Aktywów Państwowych (woda, węgiel,
prąd, paliwo, gaz)**

MG i AP

Narodowy Fundusz Gospodarki, NFG

Narodowy Fundusz Aktywów Państwowych, NFAP

>Kasa Gospodarczego Ubezpieczenia Społecznego, KGUS
Ubezpieczenie Gospodarcze 50 zł

>Kasa Aktywowego Ubezpieczenia Społecznego, KAUS
Ubezpieczenie Aktywowe 50 zł

**9. Ministerstwo Bezpieczeństwa, [Służby] i Obrony
Narodowej, MBS i ON**

Narodowy Fundusz Bezpieczeństwa, NFB

Narodowy Fundusz Służby, NFSŁ

Narodowy Fundusz Obrony Narodowej, NFON

>Kasa Ochronnego Ubezpieczenia Społecznego, KOUS
Ubezpieczenie Ochronne 50 zł

>Kasa Służbowego Ubezpieczenia Społecznego, KSŁUS
Ubezpieczenie Służbowe 50 zł

>Kasa Obronnego Ubezpieczenia Społecznego, KOUS
Ubezpieczenie Obronne 50 zł

**10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych/ Polityki
Międzynarodowej - Dyplomacji i Administracji, MD i
ADM**

Narodowy Fundusz Dyplomacji, NFD

Narodowy Fundusz Administracji, NFA

**>Kasa Dyplomatycznego Ubezpieczenia Społecznego, KDUS
Ubezpieczenie Dyplomatyczne 50 zł**

**>Kasa Administracyjnego Ubezpieczenia Społecznego, KAUS
Ubezpieczenie Administracyjne/Biurowe 50 zł**

**11. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
[Ogrodnictwa i Miast], MR i RW, OG i MST**

Narodowy Fundusz Rolnictwa, NFROL

Narodowy Fundusz Ogrodnictwa, NFOGR

**>Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, KRUS
Ubezpieczenie Rolnicze 50 zł**

**>Kasa Ogrodniczego Ubezpieczenia Społecznego, OUS
Ubezpieczenie Ogrodnicze 50 zł**

12. Ministerstwo Sprawiedliwości i Stróżnictwa, MS i ST

Narodowy Fundusz Sprawiedliwości, NFSP

Narodowy Fundusz Stróżnictwa, NFSTR

**>Kasa Sądowego Ubezpieczenia Społecznego, KASUS
Ubezpieczenie Sprawiedliwościowe 50 zł**

**>Kasa Stróżowego Ubezpieczenia Społecznego, KSTUS
Ubezpieczenie Stróżowe 50 zł**

13. Ministerstwo Zdrowia, [Pielęgniarstwa/Pielęgnacji i Inwalidztwa (PFRON)], MSP i INW

Narodowy Fundusz Zdrowia, NFZ

Narodowy Fundusz Pielęgnacji, NFP

Narodowy Fundusz Inwalidów, NFI (PFRON)

>Kasa Zdrowotnego Ubezpieczenia Społecznego, KZDUS
Ubezpieczenie Zdrowotne 50 zł

>Kasa Pielęgnacyjnego Ubezpieczenia Społecznego,
KPUS
Ubezpieczenie Pielęgnacyjne 50 zł

>Kasa Inwalidzkiego Ubezpieczenia Społecznego, KIUS
Ubezpieczenie Inwalidzkie 50 zł

14. Ministerstwo Finansów, Funduszy i Banków, Skarbu Państwa i Ubezpieczenia społecznego, MFFIB, SP i US

Narodowy Fundusz Finansów, NFF

Narodowy Fundusz, NF

Narodowy Fundusz Banków, NFB

Narodowy Fundusz Skarbu Państwa, NFSP

Narodowy Fundusz Ubezpieczeń Społecznych

>Kasa Finansowego Ubezpieczenia Społecznego, KFINUS
Ubezpieczenie Finansowe 50 zł

>Kasa Funduszowego Ubezpieczenia Społecznego, KFUNDUS
Ubezpieczenie Funduszowe

>Kasa Bankowego Ubezpieczenia Społecznego, KBANUS
Ubezpieczenie Bankowe 50 zł

>Kasa Skarbowego Ubezpieczenia Społecznego, KSKARUS
Ubezpieczenie Skarbowe 50 zł

>Kasa Społecznościowego Ubezpieczenia Społecznego, KSPOUS
Ubezpieczenie Społecznościowe 50 zł

**15. Ministerstwo Środowiska i Klimatu oraz
Komunalnictwa, MŚ i KK**

Narodowy Fundusz Środowiska, NFŚ

Narodowy Fundusz Klimatu, NFKLI

Narodowy Fundusz Komunalnictwa, NFKOM

>Kasa Środowiskowego Ubezpieczenia Społecznego, KŚRUS
Ubezpieczenie Środowiskowe 50 zł

>Kasa Klimatycznego Ubezpieczenia Społecznego, KAKLIMUS
Ubezpieczenie Klimatyczne 50 zł

>Kasa Komunalnego Ubezpieczenia Społecznego, KAKOMUS
Ubezpieczenie Komunalne 50 zł

**16. Ministerstwo Kościoła i Mniejszości Wyznaniowe,
MK i MW**

Narodowy Fundusz Kościelny, NFKOŚ

Narodowy Fundusz Wyznaniowy, NFW

>Kasa Kościelnego Ubezpieczenia Społecznego, KAKOSUS
Ubezpieczenie Kościelne 50 zł

>Kasa Wyznaniowego Ubezpieczenia Społecznego, KWUS
Ubezpieczenie Wyznaniowe 50 zł

17. Ministerstwo Infrastruktury, [Budownictwa i Mieszkalnictwa], MIB i M

Narodowy Fundusz Infrastruktury, MFI

Narodowy Fundusz Budownictwa, NFB

Narodowy Fundusz Mieszkalnictwa, NFM

>Kasa Infrastrukturalnego Ubezpieczenia Społecznego, KINFRUS
Ubezpieczenie Infrastrukturalne

>Kasa Budowlanego Ubezpieczenia Społecznego, KBUDUS
Ubezpieczenie Budowlane 50 zł

>Kasa Mieszkaniowego Ubezpieczenia Społecznego, KMUS
Ubezpieczenie Mieszkaniowe 50 zł

GWARANTOWANE PODSTAWOWE I POWSZECHNE UBEZPIECZENIA

Moim zdaniem powinny być następujące Ministerstwa i gwarantowane podstawowe ubezpieczenia wpłacane przez Państwo na każdego obywatela, służące pokryciu kosztów obsługi przez każde z Ministerstw.

2. Ministerstwo Sportu, Rekreacji i Turystyki

Ubezpieczenie Sportowe 50 zł
Ubezpieczenie Rekreacyjne 50 zł
Ubezpieczenie Turystyczne 50 zł

2. Ministerstwo Sztuki, Kultury i Dziedzictwa Narodowego

Ubezpieczenie Artystyczne 50 zł
Ubezpieczenie Kulturalne 50 zł
Ubezpieczenie Archiwalne 50 zł

3. Ministerstwo Rodziny, [Pomocy/Domu] i Polityki Społecznej

Ubezpieczenie Rodzinne 50 zł
Ubezpieczenie Domowe/Pomocowe 50 zł
Ubezpieczenie Społeczne 50 zł

4. Ministerstwo Pracy, Rozwoju, Technologii [Przemysłu]

Ubezpieczenie Pracy 50 zł
Ubezpieczenie Przemysłowe/ Produkcyjne 50 zł
Ubezpieczenie Rozwojowe 50 zł

5. Ministerstwo [Przedsiębiorczości, Ekonomii, Handlu i Konkurencji]

Ubezpieczenie Przedsiębiorcze 50 zł

Ubezpieczenie Ekonomiczne 50 zł

Ubezpieczenie Handlowe/ Konsumpcyjne 50 zł

5. Ministerstwo Edukacji i Nauki, Szkolnictwa

Ubezpieczenie Edukacyjne 50 zł

Ubezpieczenie Naukowe 50 zł

Ubezpieczenie Szkolne 50 zł

6. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej/ Samorządowej oraz Ubezpieczeń Społecznych

Ubezpieczenie Funduszowe 50 zł

Ubezpieczenie Samorządowe /Regionalne 50 zł

Ubezpieczenie Społecznościowe 50 zł

7. Ministerstwo Transportu/ Łączności/Komunikacji (Kolej, lotnictwo, autobusy) i Mediów(Prasa, telewizja, radio, poczta)

Ubezpieczenie Komunikacyjne 50 zł

Ubezpieczenie Mediowe 50 zł

8. Ministerstwo Gospodarki (Morskiej, Lądowej i Śródlądowej) i Aktywów Państwowych (woda, węgiel, prąd, paliwo, gaz)

Ubezpieczenie Gospodarcze 50 zł

Ubezpieczenie Aktywowe 50 zł

9. Ministerstwo Bezpieczeństwa,[Służby], Obrony Narodowej

Ubezpieczenie Ochronne 50 zł

Ubezpieczenie Służbowe 50 zł

Ubezpieczenie Obronne 50 zł

10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych/ Polityki Międzynarodowej i Administracji

Ubezpieczenie Zagraniczne 50 zł

Ubezpieczenie Administracyjne/Biurowe 50 zł

11. Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi, [Ogrodnictwa i Miast]

Ubezpieczenie Rolnicze 50 zł

Ubezpieczenie Ogrodnicze 50 zł

12. Ministerstwo Sprawiedliwości i Stróżnictwa oraz Dozoru

Ubezpieczenie Sprawiedliwościowe 50 zł

Ubezpieczenie Stróżowe 50 zł

Ubezpieczenie Dozorowe 50 zł

13. Ministerstwo Zdrowia, [Pielęgniarstwa/Pielęgnacji, Opieki i Inwalidztwa (PFRON)]

Ubezpieczenie Zdrowotne 50 zł

<Zasiłek Chorobowy ok. 200
i Świadczenie Chorobowe ok. 1000 zł

Ubezpieczenie Pielęgnacyjny 50 zł

< Zasiłek Pielęgnacyjny ok. 200 zł
i Świadczenie Pielęgnacyjne 1000 zł

Ubezpieczenie Inwalidzkie 50 zł

< Zasiłek Inwalidzki ok. 200 zł
i Świadczenie Inwalidzkie ok. 1000 zł

14. Ministerstwo Finansów, Banków, Polityki Krajowej i Skarbu Państwa

Ubezpieczenie Finansowe 50 zł

Ubezpieczenie Bankowe 50 zł

Ubezpieczenie Krajowe 50 zł

Ubezpieczenie Skarbowe 50 zł

**15. Ministerstwo Środowiska (Leśnictwo, Rybołówstwo, Myślistwo)
i Klimatu oraz Komunalnictwa**

Ubezpieczenie Środowiskowe 50 zł
Ubezpieczenie Klimatyczne 50 zł
Ubezpieczenie Komunalne 50 zł

16. Kościół i Mniejszości Wyznaniowe

Ubezpieczenie Kościelne 50 zł
Ubezpieczenie Wyznaniowe 50 zł

17. Ministerstwo Infrastruktury, [Budownictwa i Mieszkalnictwa]

Ubezpieczenie Infrastrukturalne
Ubezpieczenie Budowlane 50 zł
Ubezpieczenie Mieszkaniowe 50 zł

ZAKOŃCZENIE

Zwracam się do wszystkich Szanownych Ministerstw w Polsce z postulatami i apelem. Jestem jedną z osób poszkodowanych przez nowy ustrój gospodarczo- polityczny w Polsce i nowe kapitalistyczne systemy, po likwidacji Polski Rzeczypospolitej Ludowej

W imieniu własnego dobra i innych obywateli, dobra Polski, Rzeczypospolitej Polski zwracam się również w obronie praw osób niepełnosprawnych psychicznie i homeoicznie (fizycznie).

Chciałbym przedstawić problemy i sprawy obywateli oraz osób niepełnosprawnych, które stanowią zagrożenie dla Konstytucji, oraz ukazać propozycje rozwiązań, które mogą być szansą dla wielu Polaków i całego Kraju na wyjście z wszelkiego rodzaju kryzysów.

W związku z niemożnością walki samemu z nowym ustrojem, systemem i jego wadami w Polsce, pragnę postulować w imieniu własnym i wszystkich poszkodowanych osób niepełnosprawnych oraz Polaków, którzy nie rozumieją panującego systemu i rzeczywistości, którzy znajdują w podobnej sytuacji jak ja, ale są bierni, nie podejmują żadnej odpowiedzialności za siebie i innych, nie włączają się w życie polityczne Państwa lub nie interesuje ich własny los oraz los ojczyzny.

Uważam, że ja i moja rodzina, jak wiele rodzin w Polsce, stało się ofiarami, przemiany ustrojowej w Polsce, która z Polski Pracy, Polski Rzeczypospolitej Ludowej przemieniła w kapitalistyczne obozy zagłady. Otworzono wolny rynek i politykę, a tym samym odcięto ludzi i urzędników od głosu oraz potrzeb obywateli.

Po transformacji ustrojowej w latach 90, XX wieku i upadku PRL, Polski Rzeczypospolitej Ludowej, sytuacja bytowa i losowa Polaków wydawała początkowo obiecująca - wiele Polaków otworzyło umysły na pomysły i marzenia „o amerykańskim śnie”

w którym kosztem innych można było dorobić fortuny oraz własności.

W związku z tą zmianą sytuacja mojej rodziny uległa również znacznemu pogorszeniu. Dorabianie stało się koniecznością, a życie na garnku Państwa, opieki socjalnej - brutalną rzeczywistością. Ja i moja matka, rodzina pochodząca z rodziny rolników i artystów, nigdy nie mogliśmy niczego dorobić i zaplanować coś ambitnego poza rolą, rolnictwem. Moja matka wówczas stała się wdową i straciła dobrą pracę w Stacji Hodowli Nasienia i SANEPIDZIE, Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej, po 20 latach pracy, tym samym odcięto naszą rodzinę od Rolnictwa i Hodowli Zwierząt, również przez likwidację Państwowych Gospodarstw Rolnych PGR. Moja matka musiała sama się opiekować mną i moim rodzeństwem, bez większej pomocy i zainteresowania Państwa Polskiego.

Jedynym stałym dochodem stała się wówczas ciężko wywalczona renta rodzinna w drodze wyjątku po zmarłym ojcu muzyku, po uregulowaniu składek Związku Muzyków, który je nie opłacał. Moja matka pochłonęła się dorabianiem, aby utrzymać moje rodzeństwo i dzieci przy sobie, zaczęła handlować odzieżą używaną z seconhandów. Dorabianie stało się koniecznością i złym wyborem dla wielu Polaków, którzy stracili Państwowe utrzymanie i pensje oraz szanse na godne emerytury.

Ta nierówność, która się pogłębia, prowadzi do coraz głębszej marginalizacji i poróżniania kulturowo, dzielenia Polaków.

TO FIKCJA, wiele osób nie dostaje RENT SOCJALNYCH I RENT RODZINNYCH oraz RENT CHOROBOWYCH z ZUS, coraz mniej osób legalnie pracuje, coraz więcej dorabia, i coraz więcej próbuje w kapitalizmie na kogoś szkodzie i krzywdzie dorobić - bezskutecznie. Wiele osób z powodu oszustw poszło lub trafi do więzienia.

Będzie coraz więcej osób, młode pokolenia nie dorobią się niczego, nie będą mogli liczyć na emerytury i renty. Wciąż wiele Polaków na opiece socjalnej, myśli iż coś samo się zmieni.

Kończą w Psychiatrikach, próbując wyrobić sobie stopień niepełnosprawności i otrzymać godne utrzymanie lub skazani są na terapię w więzieniach. > NIELICZĄ SIĘ Z TYM iż tym samym odbierają sobie prawo do odpowiadania samemu za swój los i walczenie o los kraju, zgadzają się na pozbawienie głosu polityce i ubezwłasnowolnienie przez Sąd, odebranie prawa do podejmowania decyzji, zwłaszcza iż Sąd w żaden sposób nie jest w stanie pomóc osobom niepełnosprawnym i bezrobotnym w braku ich stałego utrzymania i wynagrodzenia oraz zabezpieczenia.

> POWSTANIE KARTY OBYWATELSKIEJ I PENSJI OBYWATELSKIEJ, czy NOWEGO POLSKIEGO ŁADU jest koniecznością i może być szansą dla ratowania milionów POLAKÓW i Polski przed rozkładem ustroju.

Proszę Rząd Polski, o interwencje w imieniu milionów bezrobotnych i niepełnosprawnych, którzy w kapitalistycznej Polsce zostali pozbawieni równych praw i szans, do życia i pracy.

Kopia

- 1. adresaci**
- 2. nadawca**